DEVRİMCİ İŞÇİ

SAYI 27 | 20 ŞUBAT 1986 | 2,- DM

HAMBURG'DA ANTİ-FAŞİST GENÇLİK SAVUNMA KOMİTELERİ OLUŞTURULDU

Hamburg'un çeşitli semtlerinde oturan ve çeşitli okullarda okuyan Türkiyeli gençler Anti-Faşist Savunma Komiteleri oluşturdular. Semtlerde oluşturulan Savunma Komiteleri, saldırıların yoğunlaşması üzerine Hamburg çapında merkezi ve koordineli bir çalışmaya yöneldiler. 11 semtteki Savunma Komitelerinin ortaklaşa yayınlayıp dağıttıkları bildiride, neo-nazi saldırılarının yabancı düşmanlığının bir sonucu olduğu, yabancı düşmanlığının devlete ve yönetimlerin politikalarına dayandığı vurgulanarak tüm gençler yabancı düşmanlığına karşı ve Nazilere karşı ortak mücadeleye çağrıldı. Bildiride şöyle denildi: "Demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadelede kendi kurumlarımızı oluşturmalıyız. Devletin bu kurumları muhatap almasını sağlamalıyız."

Anti-Faşist Gençlik Savunma Komiteleri adına dağıtılan ortak bildiride, SPD'li Hamburg Belediye Başkanının, gençlere maceracı diyen Hakkı Keskin'in ve Türk Lobicilerinin yabancılar ve gençler adına konuşmaya haklarının olmadığı açıklandı. Bildiride dazlakları dövdükleri gerekçesiyle tutuklanan anti-faşist iki gencin serbest bırakılması da istenerek, gençlerin mücadelesinin yabancı düşmanlığına karşı haklı ve meşru mücadelenin bir parçası olduğu vurgulandı.

ADANA CEZAEVİNDE AÇLIK GREVİ

İlerici ve devrimci tutukluların kaldığı Adana Cezaevi'nde açlık gervi yapılıyor. İşkencenin kaldırılması, baskılara ve yasaklara son verilmesi, yaşam ve sağlık koşullarının düzeltilmesi, ölüm hücrelerinin kaldırılması amacı ile 29 Ocak'ta başlayan direniş devam ediyor. Tutuklu aileleri, bu taleplere sahip çıktılar ve Adana SHP il binasını bir süre işgal ederek grevin meclise götürülmesini istediler. SHP Adana milletvekilleri mecliste Adalet Bakanlığı'ndan grevle ilgili açıklama istedirler. Adalet Bakanı, tutukluların direnişte olduğunu doğruladı ve tutuklularla devletin pazarlık yapmayacağını söyledi. Milletvekillerinin tutuklularla görüşme isteği de kabul edilmedi.

Dergimizin baskıya girmeden önce alınan son habere göre, ailelerin tutuklularla dayanışması çeşitli biçimlerde devam ediyor.

Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde Adana'daki Açlık Grevleri ile dayanışma faaliyetleri örgütleniyor.

İçindekiler

Yabancı düşmanlığına ve Nazi saldırılarına karşı Türk Lobileri çıkış yolu değildir

Ramazan Avcı'nın öldürülmesi ve bu cinayetten sonraki olaylar, Türkiye solu için cevaplandırılması gereken bazı soruları gündeme getirmiştir. Bunların başında şu iki soru vardır: Neo- Nazi grupların artan saldırıları hangi politikaların ürünüdür? Bu politikalara karşı izlenecek mücadele çizgisi, hangi muhtevada olmalı ve ne tür biçimlerde gelişmelidir?

Bu iki soru etrafında yapılacak belirlemeler,Avcı'nın katledilmesinin ve daha sonraki gelişmelerin açığa çıkardığı bazı gerçeklerin de kavranmasına yardımcı olacaktır.

Geçtiğimiz aylarda, başta Hamburg olmak üzere, Almanya'nın bazı şehirlerinde, Türkiye'lilere yönelik fiziki, fiili saldırılarda bir artış meydana gelmiştir. Daha önceleri de benzer bazı olayların yaşanmış olmasına rağmen, özellikle Hamburg, Münih, Berlin ve Hannover'de, peşpeşe gündeme gelen saldırılar, yabancı düşmanlığına dayalı politikalardan güç ve cesaret alan bazı faşist grupların eylemlerini yoğunlaştırma eğilimi içinde olduklarını göstermektedir.

Avcı'nın katledilmesi üzerine oluşan tepkiler nedeniyle, geri plana itilen bu eğilimin, ortalığın sakinleşmesi ile kendisini yeniden ifade edeceği tahmin edilebilir; çünkü, bu saldırıları besleyip büyüten politik ortam hala varlığını korumaktadır. 1987'nin seçim yılı olması, Türkiye'nin ortak pazarla pazarlığının yoğunlaşması, yabancılar sorununu giderek daha da güncelleştirecektir.

Başta devlet olmak üzere, Almanya'daki etkili ve yönlendirici kurum ve kuruluşların büyük bölümü, değişik muhtevalarda ve biçimlerde de olsa, yabancı düşmanlığına dayalı politikaları benimsemekte, ya da bu politikaların etkisi altında bulunmaktadırlar.(Bunun bazı örneklerini dergimizin bu sayısındaki, "Devlet politikaları, Alman Halkı ve yabancılar" başlıklı yazıda da göstermeye çalıştık.)

Her ne kadar, Ramazan Avcı'nın katledilmesinde fiili rolü olan "Skınheads'ler", (dazlaklar) adlı Neo-Nazi çetesi, başta hükümet partileri ile SPD olmak üzere, çok sayıda kuruluş tarafından günah keçisi haline getirilmiş olsa bile, yabancı düşmanlığının Hamburg'ta ulaştığı boyutun politik ve manevi sorumluluğu , devlet, CDU-CSU ve SPD gibi partilere ve diğer bazı büyük kuruluşlara aittir. Avcı'nın ailesine gönderilen üzüntü mektupları, bu gerçeği gizlemeye yetmemiştir.

Yabancıların, özellikle Türkiye'lilerin günlük yaşantılarında, hergün karşılaştıkları gerçek şudur: Yabancı düşmanlığı, üç-beş Nazi grubunun ya da bunalım içindeki bir takım Almanların başlatıp örgütledikleri ve uyguladıkları politikalar değildir. Böyle olsaydı, bu sorun basit ve pratik önlemlerle kısa sürede, bizzat Türkiye'lilerin kendileri tarafından çözülürdü. Bir-kaç Nazi çapulcusuna ya da bunağa, kimsenin ve özellikle Türkiyeli devrimcilerin boyun eğmeyeceği biliniyor.

Devamı Sayfa 3'te

DEVRİMCİ İŞÇİ'Yİ DİL KONUSUNDA ELEŞTİRİYORUM

Dil konusu önemli bir konu olduğu için, üzerinde ciddiyetle durulmalı ve dikkat edilmelidir. Nerede nasıl bir dil kullanılır veya kullanmalıyız? Bu sorulara cevap olarak, anlaşılır ve yalın bir dil kullanılmalıdır. Yani , insanların anlayacakları bir dilden konuşmak, insanların anlayacağı bir dilden yazmak, insanların anlayacağı bir dilde çeviri yapmak güzel ve doğru şeydir.

Neden böyle ve bu şekilde yapınca iyi, güzel olur? Çinki o zaman anlatılmak istenen kolayca anlatılır, sohpetler tatlı olur , insanlarla olan ilişkiler uzun süre devam eder.

Dil konusu çok eskilere dayanır. İlk insanlardiye adlandırdığımız, ilkel toplumdan, günümüze kadar uzun bir sürece, uzun bir evreye tekabül etmektedir. Bu evre günümüze kadar çeşitli aşamalardan, çeşitli süreçlerden geçerek bu günkü haline gelmiş ve oluşmuştur. İlk insanların yaşantıları ne kadar ilkelse , konuşmaları da o kadar ilkeldi. Tabii ki bu, giyimlerinden , yaşantılarında ve kültürlerinde de görülmektedir. Örnek: İlk insanların konuşması acaip sesler çıkararak oluyordu. Afedersiniz, uluyarak, hırlıyarak veya bağırıp çağırarak bir şeyleri anlatmaya çalışıyorlardı. Bu gün ise bu davranış, bu anlatım şekli gelişmiş, değişmiştir. Günümüzde insanlar, bulundukları yer ve bölgelere, uluslara göre konuşmaya başlamış, hatta daha da gelişmiş olarak kendi dilinin dışında başka ulusların dilini konuşan, anlayan, yazan ve okuyan insanlar olmuşlardır. Bu durum bir şeyin ifadesidir: Günümüze kadar gelen, uzanan bir zaman sürecinin, en yüksek aşamaya geldiğinin bir ifadesidir, ispatıdır.

Örnek;Devrimci İşçi'nin 26. sayısında şöyle deniyor. "Türkiye Sosyalistleri, bu gün bile "RÜŞT"lerini ispat etmek aşamasındalar"... Neyi ispat etmek aşamasında olduklarını ben anlaya adım. Yine aynı derginin bir başka yerinde şöyle denilmektedir: "Rejim, kendisinin 83 yılından sonraki gelişimini "demokrasiye geçiş" olarak adlandırır ve bu iddiasını destekleyecek adımlar atarken, eskiden Birikim EKOLünce temsil edilen, şimdi ise Yeni Gündem dergisinde, Ecevit'te ve daha başka çevrelerde ifadesini bulan sağ akım ' sivil toplum' Demokrasi, RÖNASANS, dönüşüm gibi... Altını çizerek belirttiğim kelimelerden bir şey anlamadım ve ne anlama geldiğini bilemedim. Eğer bu şekilde anlaşılması zor olan kelimeler, yazıyı yazan arkadaş tarafından açıklanarak yazılırsa iyi olur. Amacımız doğru düşünceleri halka öğretmekse. anlatılan yazılan dil halkın anladığı dil olmak zorundadır. İşçi sınıfının bilinçlenmesi öğrenmesi için bir sürü kitap Türkçe'ye çevrilmiştir. Mahir Çayan. TOplu yazılarda şöyle demektedir: 1966' larda Bilimsel Sosyalizm'in temel esrlerinin Türkçe'ye çevrilmesi Sosyalist Teori'yi Ülkemizdeki bir avuç salon entellektüelinin zihin idmanı olmaktan çıkarmıştır." Öyleyse yazılan dil anlatılan dil entellektüellik yapmak için değil de bir şeyi anlatmak için olmalı, yazılmalı, anlatılmalıdır. İnsanların anlayamayacağı dili kullanarak, anlatılanın anlaşılmamasını istiyorsak, bunu yaparakta kendimizin çok bilinçli ve entellektüel olduğumuzu anlatmak istiyorsak yanlış yapıyoruz demektir. Oysa halklar, insanlar bizlerin ne anlatmak istediğimizi anlamak istiyor, birilerinin ne kadar entellektüel olduklarını değil... Bu, böyle yapanlara ve düşünenlere bir eleştiridir.

Günümüzdeki var olan bu olanaklardan faydalanarak, anlatmak istediğimizi anlatabilmek, düşüncelerimizi, görüşlerimizi, ilişkilerimizi, öğrenmek ve öğretmek istediklerimizi anlatacak imkanlara sahibiz veya anlatabilme imkanımız var. Şimdi, önemli olan,bu imkanları nasıl kullanacağımızdır. Öyleyse, birilerine bir şeyler anlatırken, İnsanlar bir şey konuşurken, karşısındaki insanların anlayabileceği dilden konuşmak gerekir. Eğer ki bu anlatma işini bir yayın organı ile veya kitap ile yazılı olarak yapıyorsak, o zaman insanların, yani halkın anlayacağı dilden yazmak gerekir. Bu konuyu şöyle bir örnekle biraz açalım: Yazılan *yayın organlarında kullanılan dilin* bir çoğundan hiç bir şey anlaşılmamaktadır.Okunanı anlamakta zorluk çekmekte veya hiç anlayamamaktadır, bir kaç arkadaş veya kişinin dışındaki arkadaşlar ve halktan insanlar. Öyle ise yapılan bu eleştiriler dikkate alınmalı ve dergi gazete ve kitaplarda yazı yazan arkadaşlar, bir konuyu anlatmak için yazdıkları yazılarında yabancı kelimeleri halkın anlayacağı dilden yazarlarsa, anlatmak istediklerini daha iyi anlatmış olurlar. Okuyan kişiler de okuduklarını daha iyi anlarlar.

Burada konumuz eleştiriye gelmişken, özeleştirkonusunda da kullanılmsaı gereken dile dikkat etmemiz gerekir. Örneğin biz, arkadaşlarımızı hatalarından dolayı eleştirirken nasıl davranıyoruz? Hangi düşünce ışığında yapıyoruz bu eleştirimizi? Nasıl bir dil kullanıyoruz? Sonuç ne oluyor....Biz, herhangi bir arkadaşımızı, herhangi bir konuda yaptığı yanlıştan ötürü eleştirirken, kendisinin yaptığı yanlış nedeniyle uyaracak yerde, O'na karşı öyle bir dil kullanıyoruz ki, arkadaşımızı dünyaya geldiğine bin pişman ediyoruz. Neredeyse arkadaşın , Anasına, babasına kadar, günlük yaşantısından tutun da fiziksel yapısına kadar dil uzatıyoruz. Bu davranış da, sonuçta arkadaşımızı kaybetmekten tutun da, kırgınlığa, ağız kavgasına, kavgaya kadar gidiyor sonunda. Öyleyse biz arkadaşlarımızı eleştirirken nasıl bir dil kullanacağımız konusuna iyi dikkat etmeliyiz. Dil , bir anlatım aracı ise,diğer yönü ile bir düşünce aracıdır da. Öyleyse, biz birini eleştireceğimiz zaman onun hakkında ne düşünüyorsak öylece anlatırız. Oysa, biz bu işi yaparken, kendi kişisel düşüncelerimiz doğrultusunda değil, devrimci düşünceler doğrultusunda davranmak zorundayız. Eleştiri, o zaman bir anlam taşır. Ön yargılar, kişisel düşünceler yanlıştır. Artnili düşünce, devrimci bir düşünce olamaz. Yapılan işde , Devrimci bir iş değildir bu anlamda.

Bizim halkımızın ata sözleri vardır. Hatırlarız,bu ata sözlerinden insanları nasıl dilleriyle yıprattıklarını anlarız. "Karmı soğuk,Dilmi soguk? " derler Bir başka ata sözümüz de vardır.Hançer yarası değil, dil yarasıdır kalbimdeki"... Öyleyse, önümüze gelene, dilimize geleni söylemeyelim."Dost acı söyler" ata sözü , dostların birbirlerini acımasızca eleştirebileceğinin ifadesidir. Ama ben bakıyorum, bizim dost dediğimiz insanlar , kişiler birbirlerinin acı sözlerini Onun içinde bu iş sonunda çok kötü bir duruma geldi. En son olaylar bunun açık bir ifadesidir. Bu türlü yani sol içinde en son yaşanan olaylar bunun bir ideolojinin bir anlayışın bir düşüncenin ifadesidir de. Şöyle ki, dil bir düşünce aracı ise, insanlar diğer siyasetlere karşı eleştirilerinde pratik olarak bu aracı kullanıyorlardır. Eleştirilen diğer siyasetler de ideolojik olarak ne düşünüyorlarsa onu yapıyorlardır. Kendilerini eleştiren siyasetlere karşı yaptıkları, söyledikleri de bir ideolojinin ifadesidir. Daha açık söylersek, bir düşüncenin ifadesidir. Öyleyse, düşünce böyle olunca, iş bu duruma gelince bu düşüncenin de kimin işine yaradığı açıktır. Günümüzde , burjuvazinin yapamadığını , faşistlerin yapamadığını, solcular, devrimciler birbirlerine yapıyor. Bu da sonuçta cuntaya , faşizme hizmet ediyor ve eder.Dostları üzer,düşmanı sevindirir. Öyleyse bizler, içinde yaşadığımız evrenin en iyi düşünceden yana olan kişileri olarak, en iyi yaşantı ve bilincin uygulanmasını istiyorsak *ve buna halkımız ve halklarla* birlikte gerçekleştirmek istiyorsak, bunun bilincindeysek, en iyi dili kullanmasını, konuşurken en dütgün dili konuşmasını bilmeliyiz. Zaten tabiatın kanunu olarak, tekniğin, bilimin geliştiği bu evrede konuşma dili ve ona uygun olarak, ona bağlı olarak gelişir. Bir örnek: Komoüter yok iken insanlar bu sözü bilmiyorlardı, söylemiyorlardı. Şimdi ise onu kullanıyorlar kendi çıkarları doğrultusunda.

Burada anlatılmak istenen şu: Hala bir eleştiri-özeleştiri denilen, o devrimcilerin hiç bir zaman vazgeçemiyecekleri *ikna metodunu* anlayamamışlar; o devrimci bilince erişememişler; o bilinci kavrayamamışlar, o dile alışamamışlar... Bu, devrimci bilinci kavrayamamış olmanın bir ifadesidir.

Yazışma-anlatımlarda, eleştiri ve özeleştiri yapımında kullanılması gereken dile dikkat edilmesi arzusuyla HOŞÇA KALIN....

STUTTART'TAN K.ABİ

SON SÖZ YERİNEDİR
BU İLK SÖZ

Feleğe,
Kadere
ve Sınıf Mücadelesine dair
Birkaç sözümüz
Kaldı,
Kısa da olsa.
Yemin olsun, Şart olsun ki,
Bu sözümüzü söylemeden,
Hiçbir güç
Alamayacak Canımızı.
O sözü,
Nerede, nasıl,
Ne şekilde
Söyleyeceğimizi,
Bırakın da
Biz bilelim.

Essen 13. Şubat 1986

★

TOHUM VE TOPRAK

Tohum sevmiş toprağını
su yürümüş filizlerine
tomurcuklar patladı patlayacak
Fırtına öncesi suskunluğunda
baharı özleyen Anadolu'nun
Her yerde rastlamak mümkün
toprağın bağrında kopup
gittikçekoyulaşan geceyi
şafakta önce aydınlatan
KAN ÇİÇEKLERİNE...

Mahir'lerine, Ulaş'larına,
Cevahir'lerine
bire bin veren başaklar gibi
boy verip serpilmişler
Şafaktan önce bölümişler geceyi
zulmün karanlığı parçalayıp
dağların doruklarında
şafakla birlikte
avuçlamışlar güneşi
Güneşin tohumlarıyla doldurmuşlar
avuçlarını
ve serpmişler
yedi veren güllerin
bereketli toprağı yiğit
Anadolu'ya
Tohumlar uyanmış güneşin ilk
ışıklarında
sürgün vermiş ilk sabah da
Ve geceyle gelen ölüm
ölümsüzlük getirmiş
Nizam'larına, Necdet'lerine,
Soner'lerine, Veli'lerine,
Behçet'lerine
Faşizmin kahpe pusularından
işkence tezgahlarına
dişe diş kavgadan
zulmün zindanlarına uzanan
yolda
yazılan destanın isimsiz
kahramanlarına
Ve ölüm
ölümsüzlük getirmiş
kızıllaşan gülümsemelerinde
geleceğin umuda kestiği
umutsuzluğun sönükleştiği
KAN ÇİÇEKLERİNE...

Hayati Güneş
Selam ve Sevgiler
Köln'den bir Devrimci İşçi okuru

★

BİZİMLE OLACAKSIN

Pürüzsüz yarına inançla bakan
O gözlerin bizimle olacak
Halis Abi,
Bitmeyen gücün, yıkılmayan inancın
Bizimle olacak Halis Abi,
Kanla barut arasında savaşırken
yoldaşların
Bakacaksın yine ufuklara
Bakacaksın bizimle
güneşin doğduğu yere
Zaman hain, zaman korkak, zaman
keşmekeş
Hain ellerdir senin arkandan,
Sıkılan kuşunlar
Ve , sen yatarken
Yerde al kanlar içinde
Hayır Turhal'da değil
Yeni Çeltek'de değil
Paris'te bir yol ortasında
gelip geçenlerin niye öldürdüğünü
bilmediği bir yolda
Yatarsın upuzun,
Sen yine bakacaksın pürüzsüz,
tereddütsüz
Zafere bakacaksın
Mamak'ta, Yeni Çeltek'te
Fatsa'da direnenler ile
Ve abim bir gün olacak
Bitecek bu keşmekeş
Kırılacak halka saldıran tüm hain
eller
Sen yine bizimle olacaksın
Yürüyeceksin kavganın en önünde

(Mustafa Şahbaz'ın anısına)

Basri Ali

★

DUYUYOR MUSUN?

Umut çiçeğim .
nazlı ve çetin varlık
deli seller gibi coşkun
uğruna hayat adadığım
duyuyor musun?
Bitmiyor karanlık geceler
dardayım gün arası
akşamı sabah bekliyorum
sabahı edemiyorum gece
sen ela gözlerinle
uyuyor musun?

Aramızda zifiri zindan bir gece
domurcukta saklı bağ gülü
dilimden düşmeyen hece
dilimden düşmeyen türkü
seni arıyoruz
koşuyoruz kızıl eteklerine
çıplak ayaklarına
koşuyoruz,
elimizi uzattığımızda
dikenlidir gövden, dokunamıyoruz
sızlıyor her yanım
günler çetin
sen yoksun
beynim çatlıyor
yürek umutlu
göremesemde seni
aradığım yöndesin
kızılın içindeki ak
erişmeye çok uzak
ama geleceğim
bak atışına nabzımın yeniden
duyuyor musun?

Yılmaz Adalı

★

MADEMKİ SENSİN

Mademki işleyen sensin
Ereğli'nin madenini
Çukorova'nın pamuğunu
Samsun'un tütününü
Rize'nin çayını
İstanbul'un fabrikasını
Anadolu'nun toprağını
Mademki sensin her şeyi yaratan
Durma öyle bir kenarde kardeşim
Öyle üzgün
Öyle dalgın
Öyle dertli
Çek silahını
Birleştir gücünü
Yükselt sesini
Haykır kurtuluşa kadar
Özgürlüğün şiarını...
Haykırki kardeşim
Bitsin bu hasret
Bitsin bu zulüm
Yetsin bu çile
Haykırki kardeşim
Titresin cellat
Kahrolsun faşizm
Defolsun emperyalizm...

Belçika'dan bir Devrimci Yol taraftarı

★

BİZİM ÇOCUKLAR

Sımsıcak güneşin dibinde
Ağaçlar dibinde bahçede bağda
Çırılçıplak yalınayak
İşte onlar bizim çocuklar
Çatlak dudaklar
Elinde bir paça somun
Dünyaya bakan mahrum gözler
İşte o çocuklar bizim çocuklarımız
Her yerde boynu bükük gezen
Açlık, sefalet içinde adam olup
büyüyen
Okuma yazma bilmeyen
İşte bu çocuklar bizim çocuklarımız
Bu çocuklar yarınların ışığı olacak
Mahrum olan o gözler
Baskılara tüm haksızlıklara
Kinle bakacak
O çatlak dudaklar
Zulmlere karşı konuşmasını bilecek
O çocuklar bir fidan gibi yeşerecek
Silah tutmasını öğrenecekler
Halk için
Bizim çocuklarımız...

Esen A.

★

BEDELLİ ASKERLİK TURKUSU

Cebimde param yok
Bu ne bedeldir
Derdimi soran yok
Bilmem nedendir
20 bin ödemek
Mahfolmak demektir
Garantisini ver
Öyle ödeyek
İşsizlik bir yandan
Bedel bir yandan
Yaban ellerde
Geçtim ben candan
Evlenemedim
Ne de ev-bark var
Kredi verecek
Zengin yerim var
Nasıl yapacam
Bilemiyorum
Güvencem de yok
Dönemiyorum
İnsin bu 20 bin
İzin param yok
Perişan olduk biz
Halimiz bombok
Burada yabancı
Orda yabancı
Gençlik bilemedim
Nedir bu sana.

★

Baştarafı Sayfa 1'de

Yabancı düşmanlığına ve Nazi saldırılarına karşı Türk Lobileri çıkış yolu değildir

Nazilerin ya da bazı Almanların, yabancılara yönelik saldırıları, yabancı düşmanlığının sebebi değil, sonucudur. Yani yabancı düşmanlığını yaratan, dazlaklar ya da diğer nazi örgütleri değildir. Bu grupların eylemleri, zaman zaman sensasyon yaratan biçimler alsa bile, yabancı düşmanlığının ortaya çıkmasında ve gelişmesinde, bu gruplar son derece sınırlı bir etkiye ve yere sahiptir.

Yabancı düşmanlığına dayalı politikalar çok daha geniş kapsamlı, sistemli, ideolojik-politik dayanakları ile etki alanı oldukça geniş bir uygulamalar zinciridir.

Bu politikalara karşı, tutarlı ve sonuç alıcı bir mücadele çizgisi izleyebilmek, yabancı düşmanlığının sınıfsal dayanakları ile ideolojik kaynaklarını ve motiflerini doğru kavramaya bağlıdır. Bir olaya karşı karşı doğru ve tutarlı tutum alabilmenin, zorunlu ön şartı onu doğru anlamaktır.

Yabancı düşmanlığına dayalı politikalar, Alman egemen sömürücü güçlerinin, emekçilere yönelik genel saldırısının bir parçası, bir yansımasıdır. Bu politikaların geliştirilip uygulanmasının en önemli ve merkezi yerinde ise, hükümetinden eyalet yönetimlerine kadar, tüm devlet aygıt ve kurumları ile egemen sınıfın ekonomik ve siyasi çıkarları bulunmaktadır.

Almanya'da emekçilere ve çalışan kitlelere yönelik saldırıların ve bunun bir parçası olan yabancı düşmanlığının, politik proğramlar düzeyinde ortaya çıkmasında ve yaygınlık kazanmasında iki önemli faktörün belirleyiciliği olmuştur. Bunlardan birisi, Emperyalist-Kapitalist sistemin, 70'lerde girdiği ekonomik krizin yanısıra, ideolojik-politik çıkmazların yeni politikaları gerekli kılması; diğeri ise bu durumun ülkeler temelinde gerçekleşmesinin Almanya'da daha farklı özellikler göstermesidir.

Emperyalist-kapitalist sistemin, 70'ler sonrasında tutulduğu kriz, ancak ekonomik planda monetarist; siyasi planda da baskıcı-otoriter uygulamalarla aşılabilecek bir karekter taşıyordu. Bu durum, sağ ve muhafazakâr çizgilerin yeniden yükselişinin ön şartlarını da yaratmış oluyordu. Bu çizgiler, milliyetçilik, ülke ve devlet çıkarı, disiplin, fedakârlık, düzenin korunması gibi ideolojik motiflere eskisinden daha sıkı sarılıyorlar, toplumun karşısına otoriter-baskı yöntemlerini içeren modellerle çıkıyorlardı. Bu çizgiler, bazı ülkelerde, refah döneminin iktidar yolunu açtığı sosyal demokrat çizgilerin yıpranmışlığının ve krizi aşacak politikalara cesaret edemeyişinin bir sonucu olarak iktidara geldiler. (ABD, Almanya ve İngiltere'de olduğu gibi) Krizin ortaya çıkardığı yeni sorunlar Sosyal Demokrat ve reformist çizgilerin, ancak kendi tabanlarını hayal kırıklığına uğratacak uygulamaları gerektiriyordu. Bu çizgiler, seçimleri kazanıp hükümet oldukları ülkelerde, bu uygulamaları, biraz farklı şekillerde de olsa, gündeme getirmekten kaçınmadılar. (Fransa ve Yunanistan'da olduğu gibi.)

Her iki çizginin buluştuğu yer, çalışanların, tüm emekçi yığınların ekonomik-demokratik ve siyasi kazanımlarını kısıtlayıp, sınırlandıran baskıcı-otoriter yöntemler ve politikalar oldu. Irkçılığın yükselmesi, işçi-kadın ve gençlik hareketlerinin sindirilmesi, temel hak ve özgürlüklerin budanması, işte bu şartlarda gündeme geldi.Sistemin yönlendirici güçlerinin, başta

ABD'nin öne çıkardığı, yeni ideolojik ve siyasi motifler sözünü ettiğimiz uygulamaları meşrulaştırıcı ve bunların benimsenmesini sağlavıcı bir fonksiyon yerine getirdi. (Emperyalist Kapitalist sisteme bağımlı ülkelerde, krizin bu ülkelere yansımalarının açık faşist diktatörlüklere yol açtığı biliniyor. Şili, Türkiye gibi.)

Bu gelişmeler, ulusal düzeylerde, ülkeler temelinde çok daha somut görülebilen olgulardır. Konumuz olan Almanya'da da halen varlığı ve etkisi devam eden bu gelişme, Alman Devleti'nin oluşum şekli, Alman Toplumu'nun (Milletinin) birleştirici ideolojik motiflerinin içeriği ve bu toplumun tarihsel bazı özellikleri nedeniyle, daha karmaşık bir durum yaratmıştır. Alman Devleti'nin büyük ölçüde anti-demokratik özellikler taşıyan yapısı, toplumda milliyetçiliğin yanısıra disiplin ve itaat ile otoriter eğilimlerinin güçlülüğü, yukarda sözünü ettiğimiz "yeni sağ-muhafazakâr" modelin benimsenmesini kolaylaştırırken, Hitler dönemine duyulan tepki ve nefretin, emekçilerde ve sol kesimlerde hala etkili olması bu uygulamaların kolayca hayata geçmesini engelleyen ve çeşitli mücadele alanları yaratan bir faktör olmuştur. Hem bu faktörün etkisiyle, fakat daha önemli olarak, Alman egemen sınıflarının tarihsel tecrübelerinin, devletin denetlemediği bir Nazi Hareketi'ne fırsat vermemesi bugün için zorunlu bir tercih haline getirmiş olması nedeniyle, çalışanların aleyhine olan önlemler, bu ülkede, hükümetlerin de ötesinde, devlete ait bir proğram düzeyine yükselmiştir. Atağa kalkan sermaye güçlerinin önemli ideolojik temalarından olan huzur, milliyetçilik, disiplin, güçlü otorite ihtiyacı gibi motifler, Almanya'da, devlet aygıtlarında ve kurumlarında hemen yansımasını bulmuştur. Bu ögeler, Alman devletinin toplumla kurduğu ilişkilerde zaten hep varolagelmiştir.

Fransa ve İngiltere gibi ülkelerden farklı olarak, Almanya'da, devletin daha fazla otoriter ve anti-demokratik bir karekter taşıması, nazi ya da faşist örgütlerin kitleselleşme imkanlarını önemli ölçüde daraltmıştır. Bunun yanısıra, bu örgütlerin, sermayenin krizden çıkış politikalarında, belirleyici bir rol oynaması da aynı nedenle mümkün görünmemektedir. CDU/CSU'nun hükümette olması, her birisinde devletin istihbarat örgütlerininparmağı olan Neo-Nazi örgütlerin dağınıklığı vb.Sebepler, bu örgütlerde, teorik ve tarihsel ifadesini bulan, ırkçı-saldırgan, baskıcı, otoriter özelliklerin devlet aygıtlarınca yerine getirilmesini gerektirmiştir. Neo-nazi örgütlerin bugünkü çıkışsızlıkları ve açmazları buradan kaynaklanmaktadır. Bu açmaz, onları ilk elde, yabancılara karşı daha saldırgan bir çizgi izlemeye yöneltebilir. Bu önemli olmakla birlikte, asıl önemli olan ve gözden kaçırılmaması gereken, yukarıda karekterini vurguladığımız devletin, tüm aygıtları ve destekçileri ile birlikte, yabancılar karşısındaki tutumudur.

Bu tutumun, muhtevasını ve biçimlenişini anlayabilmek için, yukarıda sözünü ettiğimiz sermayenin, emekçilere genel saldırısının, Almanya'daki gelişimini ve somutlanmasını tanımlayıcı bazı olgulara da değinmek gerekir.

Krizin başlangıcı ve gelişimi sırasında, hükümette olan SPD döneminde, genel çizgileri ve esasları belirlenen, SPD'nin son döneminde yer yer gündeme gelen fakat uygulanması bakımından biraz gecikmeli de olsa, en uygun ortama CDU/CSU hükümeti döneminde kavuşan, krizden çıkış proğramının en temel ve belirleyici özelliği, çalışanların, ekonomik, demokratik kazanımlarını sınırlamak, kitleler ve toplumsal muhalafet potansiyallerini her yönden denetim altına almaktır.

CDU-CSU ağırlıklı hükümetin "sosyal devlet" döneminin uygulamalarını terketme politikaları, ki bunların SPD döneminde adımları atıldı, çeşitli toplum kesimlerinin ekonomiye

ve gelişmeye yük olarak görülen haklarını kısıtlamayı gündeme getirdi. Politik düzeydeki baskıların yanısıra, öğrencilerin, sosyal yardım alanların, emeklilerin ve yabancıların haklarını kısıtlamaya yönelik önlemlerin işçilere de gelmesi kaçınılmazdı. Nitekim öyle de oldu ve diğer başka önlemlerin yanısıra grev haklarına yönelik ciddi bir saldırı ile (116.Madde)sıra işçilere geldi. Zimmermann yasası, halk sayımı gibi girişimler ise genelde kitleleri ve solu denetim altına almayı hedefleyen önlemler idi. Her ne kadar bunlar resmen kabul edilmemiş ve yasalaşmamış olsa bile, her iki girişimin içerdiği önlemler bugün Almanya'da fiilen uygulanmaktadır.

Emekçilere yönelik saldırı siyasetinde yabancıların, ağırlıkla Türkiyelilerin özel bir konumu bulunmaktadır. Türkiyeliler, yabancılar arasında Almanya'nın toplumsal ve politik ortamı bir türlü uyuşamayan sosyal, politik kültürel yaşamları devletçe bir türlü denetlenemeyen bir topluluk olarak değerlendirilmektedir. Bu yönlerden Türkiyeliler Almanyanın iç - düzeni bakımından tehlikeli bir güç olarak görülmektedir. Bu ve benzeri sebeplerle,egemen güçler, krizden çıkış proğramlarının başarısı için Türkiyelileri bir koz olarak kullanmaya çalışmışlardır. Zayıf ve korunmasız olduğu görülen Türkiyeliler, hem emekçilere yönelik saldırının hedeflerinden birisi, hem de bu saldırı proğramlarının benimsenmesinin ve kamuoyunun ciddi bir tepkisine yol açmadan uygulanmasının bir malzemesi olarak kullanılmak istenmiştir. Devletin otoriter karakterini, toplumun "saf Alman" olarak kalmaya, "huzur ve refah" içinde yaşamaya yatkın oluşunu da ustaca yönlendirip kullanabilen egemen güçler, böylece baskı ve saldırılara karşı gündeme gelen tepkilerin de demeçten öteye geçmemesini sağlayabilmişlerdir.

Bu şekilde Alman iç politikasının önemli bir sorunu haline gelen Türkiyeliler, Alman emekçilerinin çıkarlarına, hak ve özgürlüklerine yönelik saldırıların bir gerekçesi ve bu saldırıların kamuoyunca benimsenmesi yönünde ikna edici bir malzeme olarak

kullanılmıştır. Ekonomik ve demokratik hakların kısıtlanması böylece meşrulaştırılmaya çalışılmıştır. Bunda tekellerin belli bir başarıya ulaştığını kabul etmek gerekmektedir.

Buraya kadar sıraladığımız olgu ve gelişmelerden çıkarılması gereken sonuçları şöyle ifade edebiliriz:

- Almanya'daki yabancı düşmalığına dayalı politikalar, tüm emekçilere yöneltilen saldırıların bir parçasıdır. Bu politikalar tekelci sermayenin çıkarlarına denk düşen ve uygulanmasında devlet'in temel bir rol oynadığı gerici, faşist, ırkçı karakterdeki politikalardır.

- Yabancı düşmalığına dayalı politikalar, temelde, dinsel ya da milli nitelikte politikalar değildir. Yabancı düşmanlığı, Hıristyanların Müslümanlar üzerinde dinsel, ya da Almanların Türkler üzerinde milli hakimiyet kurmalarını amaçlayan politikalar değildir. Devletin uygulamaları olsun, hükümetin ve eyalet yönetimlerinin önlemleri olsun, Neo-Nazi grupların saldırıları olsun, bunların hiç birisi esas karakteri itibariyle dinsel ya da ulusal çıkar çekişmesinden ve hakimiyet kavgasından kaynaklanan olaylar değildir.

- Yabancı düşmanlığına dayalı politikalarda, bunların oluşturulması yönlendirilmesi ve uygulanmasında Neo-Nazi grupların rolü temel değil, talidir. (Böyle olması Neo-Nazilerin saldırılarının görmezlikten gelinmesine, saldırıların defedilmesi için mücadele edilmemesine yol açmaz, açmamalıdır. Naziler, her saldırılarında gerekli cevabı almalıdırlar.) Sıraladığımız bu gerçekler ve somut-bilimsel olgular gözönünde bulundurulduğunda, yabancı düşmalnlığına karşı izlenecek mücadele çizgisinin ideolojik içeriği ve motifleri ile dayanacağı sınıfsal ve toplumsal gerçekler, ve bu mücadelenin politik programı ittifakları ve biçimlenişleri kendiliğinden anlaşılır hale gelmektedir.

Az çokbilindiği varsayılan bu olguları tekrar sıralayışımızın bilinen tesbitleri tekrar vurgulayışımızın nedeni, Avcı'nın öldürülmesi olayının açığa çıkardığı bazı gerçeklerdir. Bunları iki başlık altında toplayabiliriz:

* Ramazan Ancı'nın öldürülmesi, Türkiye Solu'nun ve Alman Solu'nun tüm emekçilere yönelen saldırıların ve yabancı düşmanlığının yaygınlaşmasını, yeni biçimler ve boyutlar almasını engelleyebilecek çok yönlü bir politik hazırlık içinde olmadıklarını göstermiştir. Şüphesiz bunun önemli bir nedeni Almanya'daki sınıf mücadelesinin taraflarından birisi olan emekçi sınıfların ve sosyalist-devrimci güçlerin içinde bulundukları durumdur. Sınıf mücadelesinin seviyesinin düşüklüğü ve daha önemlisi, devrimci ve demokratik temellerde ve ilkelerde kitleleri kucaklayan bir hareketin yokluğu yabancılar sorununun demokratik bir şekilde çözüm mücalesinde önemli bir eksikliktir. Ancak, yine de belirtilmelidir ki, Almanya'da genelde emekçilere yönelik saldırılara karşı doğru bir muhteva ve proğram etrafında anti-faşist temellerde ve ilkelerde mücadele edebilecek azımsanmayacak bir potansiyel vardır.

* İkinci olarak vurgulanması gereken şudur: Yabancı düşmanlığına dayalı politikalara karşı hazırlıksız olunmasının sorumluluğunu büyük ölçüde Türkiye Solu'nun tutumunda ve perspektifinde aramak gerekir. Bu sonucu en çarpıcı biçimde açığa çıkaran gelişme, Hamburg'daki miting ile şu meşhur "Türk Lobisi" girişimidir. Ayrıntıları ve gelişimi Hamburg Devrimci İşçi'nin dergimizin bu sayısındaki yazısında açıklanan gelişmeler ve olaylar şu açık gerçeği ortaya çıkarmıştır: Solcu geçinen, devrimci olarak tanınan bir takım güçler, yabancıları sorununu T.C.'nin ve konsoloslukların oluşturdukları model çerçevesinde, Türk Lobisi Modeli çerçevesinde çözmeyi tercih eden bir çizgiye yönelmişlerdir. Bu tutumun Türkiyeli emekçilerde önemli perspektif karışmasına hedef kaymasına ve bilinç bulanıklığına neden olduğu açıktır.

Öte yandan yine açıktır ki, başta Prof. Hakkı Keskin olmak üzere, FİDEF liler DİDİFliler ve Yönelimciler herşeyden önce yabancılar sorununu yanlış kavramaktadırlar. Bu yanlış kavrayış, onları, yasakçı otoriter ve baskıcı toplumlar kurmayı hedefleyen ideoloji ve politikaların yedeğine düşmeye ve orada hapsolmaya götürmüştür.

Yabancılar Sorunu'nun doğru temelde kavrayamayanların varacakları yer, ya SPD ve DGB çizigilerine hapsolup kalarak yabancıların geleceğini sosyal demokrasinin ipoteğine, dolayısıyla Alman devletinin ipoteğine teslim etmektir; FİDEF ve DİDF'in yaptığı budur. Ya da "doğmatik sol olmayacağım" diye anti-faşist içerikli ve sınfsal karekterli mücadele çizgisini reddederek ve niteliketeki Türkiyeli ve Alman güçlerle ittifaktan kaçarak milli ve dini içerikli çizgiye yönelip "doğmatik sağ"la "fanatik" ve devletçi anlayışlarla işbirliğine hapsolarak T.C.'nin yurdışındaki işçilerimiz arasında politik prestiji kazanmasına yardımcı olmaktır. Yönelimcilerin yaptığı da budur. Prof. Hakkı Keskin ise, sonuçta her ikisi de egemen devlet güdümlü olan, yani demokratik olmayan, baskıcı ve yasakçı olan politikaları birleştirmeye ve iktidara yürüdüğünü sandığı Türkiye'deki sosyal demokrat partilerin yurdışında şimdiden güç olmasını sağlamaya çalışmaktadır.

En gelişmiş örneği konsolosluklar tarafından kurulan Türk Evleri örgütlenmesinde görülebilecek olan "Türk Lobisi" modelinin amaçları ve niteliği Türk Evleri bünyesinde kurulan bir takım spor ve kültür kluplerinin yayınlarından öğrenilebilir. İşte bunlara bir örnek:

"Türk Evleri'nin ana amacı yurtdışındaki vatandaşlarımızın aralarında varolan, sevgi, saygı ve uyum içinde bir araya gelerek, memleket havasını Türk Dili ve kültürünü, gelenek ve göreneklerini yaşattıkları ve yurdumuzda olan bağlarını kuvvetle sürdürdükleri bir eğitim, kültür ve sosyal çalışmalar merkezi olmaktadır.

Türk Evleri'nde hiç bir şekilde politika ile uğraşılmaz ve hiç bir politik partinin görüşleri doğrultusunda bir çalışma yapılmaz. Türk Evimizin güttüğü temel ilkelerden biri de, tüm vatandaşlarımızın arasında birlik ve beraberliğin kuvvetlenmesi: Dayanışma ve işbirliğinin gelişmesidir."

Aslında, "doğmatik sol"la "doğmatik olmayan" solcularımızın HÜR-TÜRK ve faşistlerle ve konsoloscularla birlikte çıktıkları yürüyüşün uzun sürmeyeceğini tahmin etmek zor değildir. Bu yürüyüşte egemen sömürücü-baskıcı sınıf çizgileri ile bunların sahibi ve yönlendiricisi oldukları devletler kazançlı çıkmışlardır, çıkacaklardır. Yabancılar sorununun demokratik bir temelde ve her düzeyde hak eşitliği ilkeleri doğrultusunda çözümü mücadelesinde asıl dikkat edilmesi gereken yön, sözcülüğünü Tercüman Gazetesi'nin yaptığı T.C kaynaklı ve destekli Türk Lobisi girişimidir. Türkiyeli emekçiler için bu girişimin daha tehlikeli ve zararlı olacağı kolayca tahmin edilebilir. Ç ünkü Türkiyelilerin, demokratik, özgür ve ilerici temellerdeki kurumlaşmalarını ve gelişmelerini engelleyecek en önemli proje budur. Solcularımızın açacağı zarar ise, ideolojik mücadele ile giderilebilecek bir şeydir.Türkiyelilere önceleri "iyilik meleği Funcke anamız" sonraları da "Wallraff babamız" birer kurtarıcı olarak sunulmuştu. Funcke ile Wallraff, "zavallı Türkler"(!)in dertlerini çözmeye çalışıyorlardı. Şimdi de Lobiler aracılığı ile devlet babanın kurtarıcılığı tavsiye ediliyor. Türkiyeliler ise, yavaş yavaş kendilerine acıyan bu analı babalı kurtarıcı çözümlerin bir çıkış yolu olmadığını kavramaya başlıyorlar. Zamanla çözümün kendi örgütlü mücadelelerinden ve diğer uluslardan emekçilerle birlikte olmaktan geçtiğini öğrenecekler. Önemli olan bu kaçınılmaz görme olayını, bizlerin bilinçli bir tercih haline yükseltebilmemizdir.

Özetle söylemek gerekirse:

İdeolojik motifleri ve sınıfsal dayanakları itibariyle Alman egemen güçlerine ve devletine ait olan yabancı düşmanlığına dayalı politikalara karşı doğru bir mücadele çizgisi ancak devrimci, ilerici ve demokra-

Devamı Sayfa 9'da

DEVLET POLİTİKASI, ALMAN HALKI VE YABANCILAR

Bugün emperyalizm, sistem olarak dünya çapında derin bir kriz yaşamaktadır. Artık, Almanya gibi gelişmiş kapitalist ülkelerin, yerli işçileri bile bu krizden etkilenmektedir.

Böyle bir ortamda, Alman işçilerinin büyük bir kesimi ve örgütleri yabancılara yapılan ağır baskılar karşısında susmakta, hatta baskı ve saldırıları onaylayıp ,savunmaktadırlar. Olayı, yalnız Almanya'daki Nazi kırıntıları ile açıklamak eksiktir. Olay esas olarak, Alman işçilerini bilinçli bir şekilde, yabancı işçilere nazaran, imtiyazlı duruma getirmek ve bu imtiyazların, onları, devletine bağlı, milliyetçi bir konuma getirmesini sağlamaktır. Ya da, bu bağlılığı daha da pekiştirmektir. Bu şekilde *Alman işçilerine, rahatlıklarının bu* ayrım sayesinde sağlanacağı fikri yerleştirilmek istenmektedir.

Ekonomik durgunluğun nedeni sermaye sahipleri yerine, göçmen işçilerin sırtına yüklenmekte, tanınan imtiyazlar, Alman işçilerinin buna inanmalarını kolaylaştırmaktadır.

Böylelikle, kapitalistler, tekniğin işçilerin aleyhine kullanımını saklayabilmekte, iş rekabetini arttırarak ucuz işgücü ile ekonomik kazançlarını garanti altına almaktadırlar.

Egemen sermaye çevreleri, işçilerin dayanışmasını engelleyip, parçalayarak, POLİTİK ZAFER kazanmaktadırlar.

Bu politikaların sonuçlarını bazı istatiklerle açıklamaya çalışalım:

1978' de % 39, 1981' de % 66, son günlerde ise % 68 oranında Alman, yabancılar ülkelerine geri gitmeli ve yabancıların girişi durdurulmalıdır demektedir. (Bonner INFAS Ens.)

Kapital dergisinin yaptırdığı bir araştırmaya göre, Almanlar'ın % 87'sinin, yabancıları huzur bozucu buldukları görülmektedir.

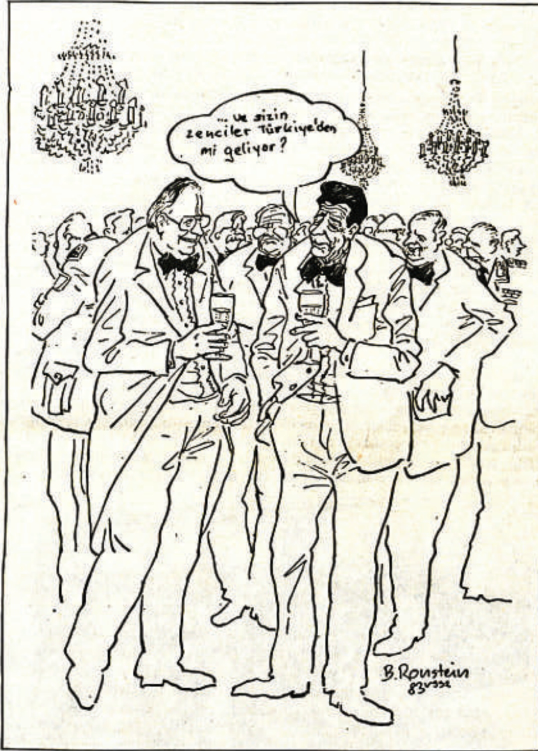
Hamburger Abend Gazetesi'nin 6.1.1984 baskısında:
Bremen Alman nüfusunun %68'i Aşağı Saksonya nüfusunun% 89'u yabancıların girişi durdurulsun demektedir.
CDU-CSU'ya oy verenlerin %89'u SPD'ye oy verenlerin % 77,5'u FDP'ye oy verenlerin % 85'i Yeşillere oy verenlerin % 40'ı yabancıların girişinin durdurulmasını istemektedirler.

Her ne kadar bu istatikleri yapan kurumların inandırıcılığı büyük bir soru işareti olsa bile, bu rakamların anlattığı gerçekler, günlük yaşamda da gözlemek mümkündür.

Bu sayılar, devlet politikasının, Alman halkı üzerinde ne kadar etkili olduğunun, Alman ve yabancı sol ve demokratik örgütlerin, gerçekleri anlatabilmede ve ortak hareket edebilmeden, ne kadar yoksun olduğunun açık bir göstergesidir.

İşverenlerin çıkarttıkları yayınlara bir göz atacak olursak:
Nordrhein-Westfalischen endüsri ve ticaret birliği çıkarttığı broşürde şöyle demektedir, "işsizlik çoğalmıştır" Almanlar'ın yapabileceği bir çok işyeri, yabancılarla doludur. İşyerlerimizi yabancılardan temizlemeli ve işyerlerini Almanlar'ın çalışabileceği duruma getirmeliyiz... Yazının son bölümü " her devlet ilk önce kendi milletinin işçilerini düşünmelidir" sözleri ile bitmektedir.

İşveren çevrelerinin, bu yayınlarındaki sözleri.Kohl'ün ağzından "Türkler'in sayısını azaltmak zorundayız" haline dönüşerek, devlet katlarında yerini bulmaktadır.

Devlet ise, sınırdışı,ve iltica pratiği ile, ailelerin birleşmesini engelleyen kanunlarla, geriye dönüşü teşvik kanunlarıyla, korku ve tehdit anlamına gelen fiili uygulamalarla, egemen sınıfların istekleri ve Kohl'ün emirleri ni yerine getirmektedir.

Ellerinin yetmediği yerlerde de faşist terör örgütlerini, Hamburg örneğinde olduğu gibi, saldırtarak, yabancıları geriye dönüşe zorlamaktadır.

Gerek faşist hareketlerin gelişmesine, gerekse de Alman halkının kazanılmış ya da verilmiş, ekonomik- demokratik haklarının ellerinden alınmasına basamak olan bu politika ne yazık ki karşısında güçlü bir ses bulamamaktadır.

CDU,CSU,FDP ortaklığının yürüttüğü, yabancılar politikasına karşı, genel çizgilerini kendi çizdiği bu politikaya SPD, muhalefete düştüğü günden bu yana sosyal demokrat uyum politikası adı altında, "Zimmerman ve Blum'e karşı bir muhalefet çizgisi sürdürmektedir. Bu çizgi, esasen, Türk burjuva basını tarafından "iyilik meleği teyze" haline getirilen Funke'nin liberal yabancılar politikasıdır. Bu çizginin pratikteki ifadesi: "İşte hendek, İşte deve" misalı, ya Alman olursın ya da gidersin'dir. SPD "yabancıların sayısını sınırlamazsak, yabancı düşmanlığı artar. Bu yüzden, yabancı düşmanlığını önleyecek tedbirler, bazıları için "yabancı düşmanlığı "gibi görülebilir." demektedir.

SPD'nin yabancılar politikasına en güzel örneği, Yeşiller'in Aşağı Saksonya eyalet parlemontasına sundukları, yabancılara "seçme-seçilme" hakkı tanıyan yasa önerisini, SPD'nin bu eyaletin başbakan adayı Schröder'in cevabı oluşturmaktadır. CDU'lu Albrecht'e karşı aday gösterilen SPD'li Schröder "bu yasa, yabancı düşmanlığını arttırır, Alman halkı böyle bir yasaya hazırlıklı değildir "diyerek red oyu kullanmıştır. İşin ilginç yanı, benzeri bir yasayı Avrupa Parlementosu'nun ilgili birimde *kabul eden SPD ,Aşağı Saksonya* eyalet parlamento'su toplantısında, bunu da *inkar etmiştir*.Ayrıca Hessen'de SPD-Grüne ortaklığındaki yönetim bugüne kadar, yabancılar konusunda bazı idari düzenlemelerin dışında olumlu bir adım atmış değildir.Aksine, yönetimde olduğu Hamburg eyaletinde SPD'li içişleri bakanı Pawelczyk,CDU ve CSU'lu iç işleri bakanlarından daha acımasız, iltica pratiği ve sınırdışı pratiği uygulamaktadır.Aslında SPD'den başka bir şey beklemek hayalcilik olur.Zira, devlet politikasına karşı bir tavır, devletin savunucusu olan SPD'den beklenilemez.

Ancak, bu bizim, SPD'nin alt birimleri olan gençlik kolları vb.çalışmamızı engellememeli, % 77,5 olan yabancı istemeyen SPD'li oranını değiştirmek için çaba harcamalıyız.

DGB'ye gelince;

DGB'nin, devlete ve sisteme uygun bir sendikalar birliği olması, giderek yükselen, kitlesel işsizliğe ve sürekli olarak kendisini daha fazla gösteren halkın büyük kesiminin yoksullaşmasına rağmen tavır almamasını beraberinde getirmektedir.

Kapitalist rekabetin, sosyal etkilerine, kapitalizmin kendisine ve onun temelini teşkil eden özel mülkiyetine tavır almayan, alamayan DGB'nin mevcut politikaya altenatif politika savunmasını beklemek hayal olur.

Bunun tersine DGB, ekonomik koşulların giderek kötüleşmesi sonucu altına girdiği baskıdan,işsizliğin "İhraç" edilmesiye biraz kurtulacağını düşünmektedir. Bu anlayışa uygun olarak, 1973'deki yabancı işçilerin getirilmesini durduran kararı bizzat DGB talep etmiştir. Yine DGB geriye dönüşü teşvik primine sessiz onay vermiştir.

Ancak, sendika üst yönetim organlarına rağmen, bu konuda gerçekten olumlu çalışmalar yapan sol bir kesimi de görmemek eksiklik olur.

Bu sol kesimle, göçmen sendikacıların, DGB gençliğinin, demokrat yabancı işçilerin sendikal alanda bir çok olumlu iş yaptığını görmek mümkün. Ancak tüm bunlar, DGB'nin genel politikasını, henüz etkileyecek güçte değildir.

SPD'nin muhalefete düşmesiyle ve Hükümetin işçi haklarına , (örneğin madde 116.) saldırısı ve toplu sözleşmedeki tavır nedeniyle aktifleşen *DGB'nin eylemlerine, eylem* hazırlık ve seminerlerine katılmak, *Türkiye'lilerin ve diğer yabancıların* birlik sendikaları içinde aktif eylemlerini sağlamak, bunun çalışmasını yapmak, bizleri bir adım da olsa ileri götürecek faaliyetlerdir.

DGB'nin Gençlik Örgütünün açtığı "Arkadaşıma sataşma" kampanyasına Türkiyelilerin ve bizlerin hiçbir yerde aktif olarak katılmamış olması, devrimci güçlerin bu alandaki geriliklerinin bir belirtisidir.

DGB ve kurulan bir çok insiyatifin durumu ile Türkiyeli bir çok kişi ve kurumu da içine çeken sosyal demokrat çizgi ve Grüne'lerdeki durumu da kısa başlıklarla incelemeye devam ederek bugüne kadar ortaya çıkan tartışmaların sonuçlarına kısaca göz atalım.

Bugüne kadar Türkiyeli sol olarak bu konuda zayıf olmamamıza rağmen *ve örgütlü, koordineli bir* çalışma yürütememize rağmen kısmen devletin yabancılar politikasına karşı aktif alanlar yaratılmıştır. Bu alanlarda olayın insancıl tarafının yanısıra, bazı insiyatiflerde siyasi duyarlılığın da gelişmesi için olumlu çalışmalar yapılmıştır. Oluşturacağımız geniş katılımlı benzeri insiyatifler, yabancılarla *mesleki-arkadaşlık ilişkileri olan* insanlara bu siyasi duyarlılığı kazandırabileceği gibi bunun yanısıra başkaca güçleri de yanına çekebilir. Bu, ancak, vurgunun yabancılara uygulanan baskınınaynı zamanda mevcut demokratik ve sendikal hakları tehdit ettiği gerçeği üzerine konmasından geçer.

Bundan ötürü yabancıların aşağılanması ve baskı altına alınmasına karşı toplumsal direnme potansiyelini geliştiren ve yukarıda belirtilen amaca uygun protesto ve bilgilendirme eylemlerini örgütlenmesinde tüm ağırlık noktası bugünkü koşullarda devletin yabancılar politikasına karşı faaliyet gösteren örgütler, birlik ve insiyatiflerin çalışmalarına verilmelidir.

Ancak, bu çalışma, yabancı düşmanı politikaya karşı ondan ilk elde ve asıl etkilenenlerin (Türk, Kürt, İranlı, Yunan, İspanyol) mücadele içinde örgütlenmesinin başarısından geçer. Bu çalışmanın gelişip gelişmeyeceği ve gelişecekse, nasıl gelişeceği çok önemli bir sorundur.

Şimdiki durumdan sayısı 4 milyonu aşan göçmeler ele alınırsa bu yabancı halkın sadece küçük bir bölümü siyasi olarak aktiftir. Ve büyük bir çoğunluğu da siyasi faaliyetlerinin ağırlık noktasını bizler gibi ülkelerindeki gelişmelere uyarlamışlardır.

Örgütlenmeler, ikili görevi tam olarak görememekte; ya da görse de örgütlülüklerini yabancılar sorunu çevresinde siyasallaştıramamaktadırlar. Bu kısır döngü kısa zamanda atlatılacak bir durum değildir. Göçmen işçilerin büyük bir kesimi buradaki yaşamlarını sonuçta geçici bir durum olarak görmekte ve bir gün ülkelerine geri dönerek, sosyal bir aşama sonucu daha iyi bir yaşama kavuşacakları hayalini halen korumaktadırlar. Bu koşullar altında yabancıların büyük bir kesimi arasında, Alman devlet organları ile çatışmaya yol açacak, kendileri üzerinde baskıyı yoğunlaştıracak ve hatta sınır dışı olmaya yol açabilecek ve gelecek yaşamları için düşündükleri hedefleri belirsiz hale getirecek her türlü faaliyetten uzak durma olgusu oldukça yaygındır. Bu da doğal karşılanmalı.

Yabancılar yasasının sertleştirilmesi ve özellikle siyasi baskının yoğunlaştırılması ve yurtdışı edilme nedenlerinin çoğaltılmasını öngören önlemler muhtemelen yabancı işçilerin tavır almalarının, bu insanlara olayı anlatamaz ve doğru çözümler önerememezsek yabancıların çoğu, kollektif direnmeden ziyade bireysel çözümlere önem verir, ya "bana dokunmayan yılan bin yaşasın"deyip iyice köşesine çekilecek, ya da ülkesine hazır olmadığı bir anda dönme yoluna gidecektir. Ancak, burada doğan ve büyük bir kesimi burada yetişen yabancı gençler arasında bu durum farklı bir biçim gösterebilir. Bu kesim doğal olarak geriye dönüş *hayallerine kapılmamakta veya ailelerine* karşın çoğunlukla doğup *geliştikleri ülkede kalmayı istemektedir*ler. (Bu kesim, diğer yazılarda ele alınacak. Bundan ötürü genç kesim yaşadıkları, aşağılanma ve baskıdan kurtuluş yolu olarak geriye dönüşü tercih etmeye daha az eğilimlidir. Bundan ötürü de bulunduğu ülke gerçeği subjektif olarak daha değişik bir biçimde karşı karşıya gelmektedir. İşte bu kesimi siyasallaştırabilecek olanakları kullanabilecek, bu kesimin sorunlarına perspektif sunabilecek bir çalışmaya zorunluyuz.

"EYLEMCİLİK", "UZUN VADELİ PERSPEKTİF" Mİ? YOKSA DİRENME MÜCADELESİ Mİ

Yabancılar politikasına karşı faaliyetlerimiz ya da diğer kuruluşların faaliyetleri devletin girişimine sadece bir tepki düzeyinde kalmaktadır.Bu durumu değiştirmek gerekliliğini de söylemekteyiz, diğer kuruluşlara da aynı suçlamayı yaptığımız halde bu *"kısa vadeli eylemcilik" anlayışının* yerine "uzun vadeli perspektifleri" sunamamaktayız. Ancak bu tespit bile sosyal danışmanlığa, ya da sosyal demokrat, reformist çizgilere kapılmadığımızı açıkça göstermektedir. Ne var ki, devrimci politikalar, veya tutumlar, günlük hayatta kayda değer etkiler yaratamamaktadır. Bu durum yalnızca bizlerden kaynaklanmaktadır. Bugün siyasi insiyatif, yalnızca yabancılar politikasında değil diğer tüm politikalarda bütünüyle egemen sınıfın elindedir. Bundan ötürü de yaşamı zorlaştıran fiili boyuta varan saldırılara karşı zorlayıcı bir temelde de olsa ilk sırada "savunma temelinde" mücadele verilmelidir. Tabi ki, bu durum geniş kapsamlı ve azami taleplerin geliştirilip propagandasının yapılmasının dıştalamaz, tam tersine; devletin yabancılar politikasına karşı olduğunu söyleyen ama hangi nedenden olursa olsun eşit haklar talebinden yan çizen ve böylece, isteyerek veya istemeyerek yabancıların ayrı bir statüde tutulmasına onay veren çizgilerle ayrım çizgisini koyar. Bir çok güç, devlete karşı güçsüzlük... vb nedenlerle ya da siyasi olanaklar olmadığından eksiksiz eşit hak talebinden vazgeçmektedirler. Örnek: Parlamentoda, yabancıların haklarını savunan tek fraksiyon oldukları inkar edilmeyen yeşiller bile 1984'de parlamentoya verdikleri yerleşme hakkı tasarısında eşit haklar statüsünü Almanya'da yaşayan yabancılardan sadece 5 ya da 8 senedir Almanya'da oturanlara önermektedirler. Bu önermenin, yabancıların bir bölümünün eskiden olduğu gibi gelecekte de yerleşme hakkına sahip olmamasına yol açtığı, ve böylece belirli bir oturma süresini doldurmayan yabancıların, yabancılar yasasını horlayıcı, baskıcı maddelerine mâruz kalmasına olanak sağladığı göz ardı edilmektedir.

Neden böyle bir uzlaşma politikası izlenmektedir?

Grüne'nin bu "realist" önerisi, parlamentoda SPD ile birlikte bir şeylerin değişebileceği hayaline dayanmaktadır.

SPD politikaları ise, daha önce belirttiğimiz gibi, açıktır ki, Yeşiller'i haklı çıkaracak özelliklerden çok uzaktır. Bu tesbite ulaşmamızın nedeni Federal Parlamento'da SPD ile Grüne'nin çoğunluğu sağlayamamış olması değildir.. Bunun nedeni, yazının başında da vurguladığımız gibi, SPD politikalarının içeriği ve bunun Hessen, Hamburg gibi eyaletlerde somutlanmış olmasıdır. (Örneğin; SPD, yabancıların yerel seçim hakkına karşı çıkmaktadır.)

GENÇLİK SORUNLARI ÜZERİNE

Gençlik sorunlarının araştırılması toplumsal sorunların araştırılmasına ve kavranmasına bağlı bir sorundur. Çünkü gençlik sorunları toplumsal yapının birer sorunudur. içinde yaşadığımız toplumsal yapının izlerini taşır. Bu yapının süreç ve koşulları ile biçimlenir.

Toplumsal sorunlar toplumun belli bir yaş grubunun oluşturan gençliğe de yansır. Bundan dolayı gençlik sorunlarının kökenleri içinde yaşadığı toplumsal yapının ekonomik, sosyal, kültürel konumlarının ve şekillenmelerinin ortya konulmasıdır denebilinir. Toplum sorunlarının nedenleri ve kaynakları, Gençlik Sorunları'nın da neden ve kaynaklarına yataklık etmektedir.

Nasıl ki, toplumsal sorunlar nesnel gerçekliklerse Gençlik Sorunları'da birer nesnel gerçekliktir. Yaşadığı toplumsal süreçteki sorunlar gençliğin subjektif niyetleri ile oluşturulmuş sorunlar değil; tam tersine köken ve nedenleri toplumda olan ve oradan kaynaklanan sorunlardır. (İşsizlik, eğitim, cinsel sorunlar vb.)

Birey açısından gençlik dönemi, kişiliğin oluşması ve toplumsallaşması yolu ile çocukluktan, yetişkinliğe geçiş sürecidir. Bu süreç çocuklukla, yetişkinlik arasında tüm yaşama biçim verecek olan bio-psikolojik toplumsal şekillenme ve gelişme çağıdır. Bu nun sonucu olarak "genç" içinde yaşadığı yapının çeşitli özelliklerine ve bu arada sınıfsal özelliklerini kendi kişiliğine aktaracaktır. Ya aileden gelen konumu ile bir siyasi tutum belirleyecektir ya da başka bir sınıfın siyasal tutumunu benimseyecektir. Bir arayış sürecini yaşıyan gençlik açıktır ki, sınıflaşma çalkantıları içinde kendisine bir siyasi tutum benimsemek isterken kendisini en fazla etkileyecek olan egemen gücün ideolojisi ve oluşturduğu koşullardır. Burada unutulmaması gereken şey toplumsal yapıyı tayin eden, yön veren egemen gücün "Gençlik Politikası'dır".

İçinde yaşadığımız toplumsal zeminde kapitalizmin genel krizi toplumsal yapının tüm alanlarında kendini gösteriyor. Çözülen ve bozulan burjuva ahlak anlayışı tüm yozluğu ile sırıtıyor. Karekteri gereği tüm insani değerleri metalaştıran, kapitalizm iyi ve güzel ne varsa sürekli olarak kazanç ve çıkarları uğruna gaspederek bunları toplumsal yaşamda yok ediyor.

Kendi dünya görüşünü toplumun geleceği olan gençliğe benimsetmek amacıyla gençlik arasında bir aşırı tüketim özlemi,topluma karşı kayıtsızlık, bireysel kurtuluş ve bunalım felsefesi aşılamaya çalışıyor.

Denetiminde bulundurduğu basın, yayın yolu ile cinayet, seks, keyif verici maddeler gibi bireysel zevk konularını gençliğe aktarmaya çalışıyor. Kapitalizmin bilinçli olarak yarattığı bu koşullarda çözüm yolu bulamayan gençlerin insanlık ideallerinden uzaklaştıkları,suç işleme eğilimine daha fazla girdikleri, alkol ve keyif verici maddeler kullanmaya yöneldikleri, toplum dışı felsefeleri benimsemeye başladıkları günümüzde artık onlarca defa kanıtlanmış gerçekler durumundadır.

Yurtdışında Türkiyeli gençliğin sorunları da gerek aile bağları ve yapısından kaynaklanan ve gerekse de içinde yaşadığı toplumsal yapıdan kaynaklanan özellikler taşımaktadır. Bu bakımdan Türkiyeli gençliğin sorunlarının doğru bir şekilde tanımlanması ve açığa çıkarılması gerekmektedir.

Alman kapitalizminin yükselme ve gelişme sürecinin ihtiyaçlarına çözüm amacı ile yabancı emekçiler çalıştırılmak üzere buraya getirildiler. Bu kervana Türkiyeli emekçiler de katıldılar. Farklı bir toplumsal yapının koşullarına göre biçimlenmiş olan yaşam biçiminde, kültürü ile aile bağları ile, alışkanlıkları, gelenek ve görenekleriyle çok farklı olan Türkiyeli emekçiler kendilerini bekliyen ortamdan habersiz dünyanın "medeniyet" beşiklerinden biri olan Almanya'ya geldiler.

Geldiklerinde kendilerini çok farklı bir toplumsal yapının içinde buldular. Bu farkılı üretim tarzını, bu farklı toplumsal yapıyı algılamakta ve anlamakta zorluk çektiler. Daha doğru bir deyimle "algılamaları sarsıldı". Sorunlarını ulaştırabilecekleri ne bir kurum ne de onlara sahip çıkabilecek bir yapı vardı. T.C devleti tarafından taa baştan altın yumurtlayan tavuk olarak görülen Türkiyeli emekçiler bu toplumsal yapı içinde desteklerini yıtirdiler. Bu olumsuz ortamda şaşkına dönen Türkiyeli emekçıleri kişiliklerinde çarpılmalar ve kişilik körelmeleri meydana geldi.

Kendileri gelmeden önce pazarlıkları yapılan ve gelecekleri hakkında karar verilen bu insanların yapacakları tek şey (kendilerince de) çalışmak, para biriktirmek ve tekrar kendi ülkelerine dönmekti. Alman egemen güçleri açısından ise, yabancı işçilerin buraya gelişi rotasyon usülü (misafir işçilik) şeklinde planlanmıştı. Ne yazık ki,bütün bu planlar bugün birer hayalden başka bir şey ifade etmemektedirler.

Tüm bunlara rağmen iş göçü, ailelerin birleştirilmesi ile, akraba davetleri ile aralıksız devam etti. Alman egemen güçlerinin ve T.C devletinin baştan planladıkları bu ortam Türkiyeli emekçileri zorunlu olarak geto yaşamına zorladı. Yaşadığı ülkenin toplumsal sorunlarını ve kendi sorunlarının da (işsizlik, geriye dönüş, sosyal haklar, çocuklarının eğitimi...vb.) Bu toplumsal yapının birer sorunu olacağını belki de hiç düşünmedirler, çünki sürekli geriye dönme planları ve hayelleri yaratılıyordu.Sağlıksız, en zor işlerde çalışmayı dahi kendileri için bir zorunluluk olarak görüyorlardı. ılk geldiklerinde giyimleri, davranışları, alışkanlıkları, kültürleri bu yapı için bir sorun yaratmazken, bunların bugün yabancı düşmanlığı için kullanılan en güçlü motifler olduğu her kesimce bilinen bir gerçek olmuştur.

Tüm bunlara rağmen anne ve babalarının ekmek kavgası için yaban ellere göçünün sonuçları çocuklarına da yansıdı; ya çocuklar ufak yaşta buraya getirildiler, ya sonradan geldiler, ya da yabancı ülkelerde dünyaya geldiler. Bu göçle amaçlanan şey, çocuklarına iyi bir gelecek hazırlamak, onları Avrupa'larda okutmak, en değerli mesleklerde yetiştirmekti. Hiç kimse çocukları ile sorunların çıkacağını aralarında uçurumların doğacağını belki de düşünmemişti.

Tanımadıkları, tanıyamadıkları bir toplumsal yapıda tanımadıkları bir eğitim sisteminde çocuklarına böylesi bir dünya hayelliyorlardı. Ne var ki, kısa bir süre sonra gördükleri şu idi; çocukları da kendileri gibi bu toplumda "yabancı bir doku" gibi idiler ve itiliyorlardı.

Almanya'da okullar düzeyindeki eğitim sistemi Alman çocukları için olduğu kadar, fakat onlardan daha fazla yabancıların çocuklarını baskı altına almaya yöneliktir. Bu eğitim sisteminde yabancı çocukların yeteneklen körelmekte ve kendi kişiliklerini bulamaz duruma gelmektedirler. Hatta ve hatta ana dillerini dahi yitirmektedirler. Bu durum doğrudan doğruya aileden kopmaya ve uzaklaşmaya giden yolun başlangıcı olmaktadır. Bu durumun olumsuzluğu ne kadar gerçekse, konsolosluklar tarafından atanan "eğiticilerin" bu okullarda Türkçe dersi diye verdikleri derslerin olumsuzluğu da bir o kadar gerçek. Çünki konsololukların denetlediği ve sunduğu eğitim programı yanlış tarih bilgisini içermekte, Türkçülük propagandası yapmakta ve Alman düşmanlığı yaratmaktadır.

Konsolosluğun denetimindeki bu çarpık eğitim sistemi baştan reddedilmesi gereken şey olmalıdır. Tüm bunların yerine her yönden yabancıların konumlarını hesaba katanbir eğitim savunulmalıdır. Bir dönem hayallenen iyi bir meslek sahibi olmak gibi düşünceler yerini bugün yabancı emekçiler (Türkiyeli emekçiler) için iş, iş yine de iş düşüncesine bırakmıştır. Eğitimdeki uyumsuzluktan dolayı okuyabilme şansları ortadan kalkan gençler, mecburi eğitimi bitirdikten sonra 17 yaşında meslek okuluna, bir sene de MBSE kurslarına gitmekte, ondan sonra ise ellerine tutuşturulan bir çalışma müsadesi ile kendilerini sokakta bulmaktadırlar. Evet, milyonlarca yabancı emekçinin çıkmazı işte bu noktalardadır. Onlar çocuklarına kendi konumlarından başka bir konum sunamamaktadırlar. Çocukları da kendileri gibi en ağır ve sağlıksız işleri talipleri konumuna getirilmiş durumdadır. Bu konuma etki yapan bir diğer konunun da askerlik sorunu olduğunu unutmamak gerekir. Okula gitmeyen ya da iş bulamayan gençlerin pasaportunu uzatmayan konsolosluklar gençliği çözümsüzlüğe doğru sürüklemektedir. Geriye kalan çözüm en ağır işlerde çalışarak askerlik bedelini ödemektir. Bir dönemler ailelerini altın yumurtlayan tavuk olarak gören T.C devleti bu uygulaması ile gençliği çözümsüz bırakmaktadır.

Alman ekonomisinin gittikçe artan krizinin sosyal, hukuksal güvenceleri olmayan yabancı emekçilerin karşısına başkaca sorunları getirip dayattığını belirtmiştik. (işsizlik, yabancı düşmanlığı gibi) Kısacası bugün Türkiye'de emekçilerin ve onların çocuklarının, kültürel gelişmeleri ve çağdaş ölçülerin çok gerisinde bir yaşama itildikleri söylenebilir.

Çözümsüz bırakılan yabancı, özellikle Türkiye'li gençlerin bu durumu egemen güçler için elverişli bir ortam yaratarak, gençliği daha rahat bir ortamda biçimlemenin koşullarını yaratmaktadır.

Alman egemen güçlerinin, yabancı gençler için planlar yaptığı bilinmektedir. (Geleceğin sıfatsız işçileri.) Yabancı gençlerin gelecekte aileleri gibi herşeye boyun eğip eğmeyeceği, verilen işe itiraz etmeden kabullenip kabullenmeyeceği, demokratik bir yaşam için, hakların kazanımı uğruna mücadele edip etmeyeceği araştırmaları yapılmaktadır. Yabancı gençliğe ilişkin tanımlamalar dahi yapılmaktadır.Bunlardan biri çok ilginçtir:

Alman doktorları, toplum bilimcileri, yazar ve öğretmenleri, gelişmenin adını şöyle koymaktalar: yabancıların genç kuşakları"yarının işveren Avrupa toplumları için tıklayan saatli bombadır." Gerçekten yabancıların genç kuşakları bu toplumlar için tıklayan saatli bir bomba mıdır? Gerçekten yabancıların genç kuşakları kendilerine dayatılan bu anti demokratik yaşamı kabul veya redmi edecekler?

Peki çözüm ne olmalı ?

Kısacası, Aile ile toplum arasında kendilerine bir yer bulamadan, konumlarını belirleyemeden açıkta kalan bu insanlar ne olacak ?

Kişiliklerini kazanmalarına kimler yön verecek ?

Gençlerin, kişiliklerini kazanmalarına etki eden faktörlerden birinin aile, diğerinin ise çevresi ve içinde yaşadığı toplumsal süreç olduğu belirlemesini daha önceki bölümlerde anlatmaya çalıştık.

Bilindiği gibi Türkiye'li ailelede güçlü bir ataerkil özellik hakimdir. Evde egemen kişi babadır, babanın olmadığı yerde, evin en büyük oğludur. Evde katı bir otorite hakimdir. Evdeki kurallar, bu otorite tarafından belirlenir ve yine istendiği zaman bu otorite tarafından kaldırılır. Babaların çocukları ile ilişkileri sınırlıdır ve bu sınırlılık, yurtdışında asgariye inmiş durumdadır. Baba büyük bir zamanını işte, geriye kalan zamanını ise kahvede, ya da video başında geçirmektedir.

Çocukta usluluk, baş eğme, büyüklerini dinleme en çok önemsenen özelliklerdir. Çocuk belli bir kalıba uydurulmaya çalışılır, girişkenliği kısıtlanır. Kızların durumu ise, erkek çocuklarla kıyaslanamayacak düzeyde, çok daha çetindir. Kısacası, çocukların kendi gelecekleri için söz söyleme hakları yoktur, hatta evliliklerine bile ailelerinin karar vermesi doğal bir ilişkiye dönüşmüştür. Türkiye'li ailedeki geniş aile bağları,(geleneksel aile) gerek Türkiye'de gereksede yurtdışında çözülmeye başlamış durumda olsa bile, yukarıda söylediklerimiz etkilerini korumaktadır.

→

←

Sonuç olarak söylemek gerekirse: Sosyal Demokrat, sol ve ilerici çevrelerde ve kurumlarda yabancı düşmanlığına karşı uzun vadeli tavır alışların gelişmesi için, buralardan güç ve destek alınması için çaba harcamak, mücadele etmek prensip olarak doğru bir tutumdur. Ancak, bu destek ve güç bulma, hatta işbirliği, yabancıların haklarından tavizler verilerek elde edilebilecek bir şey değildir. Yabancıların haklarından, kimliklerinden ve kişiliklerinden verilen tavizler üzerine oturan işbirliklerinin yabancılar sorununu kalıcı ve demokratik şekillerde çözmediği bilinmelidir. Bu türden uzlaşmacı politikaların ve çizgilerin yabancıların taşıdığı dinamikleri ve potansiyelleri, çarpıttığı ve köreittiği de bilinmektedir. Bunun en önemli sonuçlarından birisi, devlet politikalarına karşı yabancıların pasifize edilmiş olmasıdır.

Bugün, geniş aile bağları üzerinde duran yapının yerini, çekirdek aile yapıları almaktadır. Türkiye'de kapitalizmin çözdüğü bu aile yapısı Türkiye- Kürdistan'da halen ağırlıklı olarak konumunu devam ettirmektedir. Çekirdek aile yapısında dahi hala geleneksel aile bağları korunmaktadır. Bu yapı toplumsal yaşamın her boyutuna yansımış durumdadır. Eğitim sisteminde dahi bu yapı hüküm sürmektedir.

Toplumsal hayatın, bu en küçük kurumu ailede, yaşanan anti demokratik yaşam, çözülmeye başlayan geleneksel aile bağları, açıktır ki: gençlerle aileleri arasında kopmalara neden olmaktadır. Aile'de yaşanılan bu anti demokratik işleyiş, sadece Türkiye'lilere özgü bir olgu değildir. Kapitalizmin egemen üretim tarzı olduğu yapılarda da egemen gücün ideolojisi, toplumsal hayatı belirleyen tüm kurumlarda itaat, kanunlara saygı... vb düşünceler ile anti demokratik uygulamaları en ince bir biçimde, yönetsel kurumlar ile topluma dayatıyor ve benimsetmeye çalışıyor.

Ç ocukların ve gençlerin, bu toplumla zorunlu ilişkileri dahi aileleri tarafından kuşku ile izlenmektedir. Ç ocuklarının "Almanlaşacağından" yakınan aileler, çözüm yolu olarak çocuklarının tüm ilişkilerine yasaklar koymayı, ulusal motifler kullanarak çocuklarını biçimlemeyi görmektedirler. Belki de bu yasakların oluşmasında İslam dini'nin de tarihsel rolü vardır, çükü " Türk- İslam birikimi, özgürlükçü değil yasakçı bir tarihsel birikimin simgesidir"

Bugün yurtdışında çocuklarının ahlaksızlaştığını, gavurlaştığını söylemeyen çok az aile olsa . gerek.

Tüm bu karmaşık ilişkilerin iç içe geçtiği bir toplumsal yapıda, toplumun ve dünyanın değişen yanlarından, kendilerini uzak tutan ve bu gelişme yasalarının bilincine varamayan bu kesimler, açıktır ki gelişmeyi böyle tanımlayacaklardır. Türkiye'li aileleirin, çocukları ile ilgili şu değerlendirmeleri her zaman karşılaşılan bir durumdur: "Eğlenme ve lüks, büyüklere saygısızlık, anne ve babaya karşı gelme, misafirler karşısında görgüsüzce davranmak". Bu tanımlama bugün Türkiye'li ailelerin dert yanma formülüne dönüştü. Bu durum, Türkiye'li emekçiler içinde kuşaktan kuşağa farklılıklar ve çarpıklıkları kaçınılmaz bir şekilde gündeme getirdi. Belki de birinci kuşağın, bu farklı toplumsal yapıda kendini koruyabilmesinin nedenleri, içe kapanık, dışarı ile ilişkileri kesik bir biçimde, kendilerini dahi üretmekten uzak ve geldikleri kimlikleri ile yaşamayı benimsemiş olmalarından kaynaklanıyor. bu korunma, " posası çıkmış limona"dönme pahasına da olsa, bugün aynı yaşam biçimini çocuklarına sunuyorlar.

Böylesi bir yaşam, Alman toplumunun özelliklerinden etkilenen, fakat Türkiye'li olma özelliklerini de sürdüren bu gençler için, mümkün ve doğrumu?

İkinci ve üçüncü kuşağın, birinci kuşak gibi kapalı bir yaşam sürdürmek istemediği bilinen bir gerçektir. Tam tersi, bilinçli bir şekilde yaşamak ve geleceğine ilişkin sağlam kararlar almak istiyor. Türkiye sorunlarını, yaşadığı ülke sorunlarını değerlendiriyor, ya da geleceği açısından yaşanan sürece ilişkin tanıma ilgisi taşıyor. Bu ilgi, bu kuşakların bütün boyutlarını kapsamamış olsa dahi... Bu konuda, bütün gençlik kesimlerinin ortak tavır ve davranış içinde olduğu söylenemez. Burada doğup büyüyenler ile 75'lerden sonra yurtdışına gelen gençler arasında da farklı tavır alış ve davranış farklılıkları çok açık bir şekilde görülmektedir.

Özellikle 75-80 sürecinde Türkiye'de yaşanan hızlı alt üst oluş, bir çok Türkiye'li emekçiyi,çocuklarını yurtdışına çıkarmak gibi bir sorunla karşı karşıya bırakmıştır. Yurtdışına gelen bu kesimler, şu veya bu oranda politize olmuş, ya da bu süreci yaşamış kesimlerdir. İstatikler dahi, 79-80. sürecinde, aile birleştirmelerinde % 200 bir artış gösterdiğini kanıtlamaktadır. Aile birleştirmelerinin hepsi bu nedenle olmasa dahi ağırlıklı yanını bu neden oluşturmaktadır. Almanya'da, yabancılar yasasındaki kısıtlamaların gündeme gelmesi ile de bu göç daha da hızlandırılmıştır.Bu kesimin Türkiye konusunda duyarlı olduğunu, bunların ağırlıklı bir kesiminin, kendilerinin özlediği ortam doğduğunda tercihlerini Türkiye lehine yapacaklarını söylemek yanlış olmasa gerek.

Bu geriye dönüş, ya da kalma olayını *tek başlarına*, *salt kendi* kararları ile çözemeyecekleri de bir gerçektir. Çinkü, demokratik ortam özlemi, iş güvencesi, sosyal, siyasal hakların yanı sıra, aile bağlarının da bu tercihi etkilediği unutulmamalıdır.

Burada büyüyüp yetişen gençlerin de, bu topluma uydurulup, kaynaştırılamadıklarını, yabancı olduklarından dolayı horlandıklarını ve dayanakları olmadan açıkta kaldıklarını belirtmiştik. Buradan da memnun değil Türkiye'den de... tercih sözkonusu olunca, Almanya'yı tercih ediyor. Fakat, işsizlik ve onun güçlendirdiği yabancı düşmanlığı, devletin resmi çizgisini ifade ettiğinden dolayı, bu sorunlar tek başına Türkiye'li gençliğin sorunları olmaktan çıkıp, yabancı emekçilerin ve onların çocuklarının ortak sorununa dönüşmüştür.

Bu nedenlerle, bu sorunların, olumlu bir şekilde çözümünün, tek bir yolunun bulunduğunu görmek gerekmektedir. Bu yol, yabancılar için varılabilecek en son noktasına kadar demokratik bir yaşamın kurulması ve geliştirilmesidir.

Şüphesiz bu, salt yabancıların çabalarıyla sağlanabilecek bir gelişme değildir. Yabancıların, içinde kuşatılmış bir şekilde yaşadıkları toplumların, ilerici, demokratik güçleri ile paralellik gösteren, ilişki ve bağ içinde olan bir mücadelenin benimsenmesi ve örgütlenmesi ile bu hedefe varılabilecektir.

Türkiye'li gençlik için, yıkıcı sonuçları daha fazla olan sorunların çözümünü de, bazı tekil çözüm yollarının var olabileceğini de unutmadan yabancılar sorununun geneldeki çözümü içinde ele almak zorunluluktur.

Yabancı düşmanlığının, en yoğun şekliyle ve zaman zaman can almaya, öldürmeye ve çatışmaya varan boyutlara da sıçrayarak yaşandığı bugünkü ortamda, gündeme gelen bir tehlikeye de işarat etmek gerekiyor.

Devleti yönetenlerin ve egemen güçlerin yarattığı elverişli ortamı kullanarak, Türkiye'lilere fiili saldırılara yönelen faşist odakların saldırılarına karşı, Türkiye'li faşist ve gerici güçler, "milliyetçilik" motifleri arkasına gizlenerek, yabancıları ve özellikle *gençliği biçimlendirmeye, yönlendirmeye* çalışmaktadırlar.Bu sinsi çabaların doğal sonucu, Alman düşmanlığından başka bir şey yaratmaz.

Faşistler Türkiye'lilerin dinsel,ulusal, kültürel özelliklerini rahatlıkla kullanabileceklerini düşünmektedirler. Avrupa'da da deşifre olmalarının yarattığı yalnızlığı ve güç kaybını bu motifleri de kullanarak, ortadan kaldırmaya çalışmaktadırlar.

"Türklerin, Türkler'den başka dostu yoktur"şeklinde geliştirilen ve daha başka motiflerle de beslenen, bir ideolojik şartlandırma faaliyetine giren faşist ve gerici güçlerin, bu çabalarının, Alman düşmanlığı yaratmasının önüne, ancak, devrimci demokratik ve ilerici güçlerin, bilinçli, sistemli ve ortak mücadelesi ile geçilebilinir.

Faşistlerin, gençliğin kendine has sorunlarını da işleyerek, onları, bir başka anti demokratik ve otoriter anlayışın kaba gücü yapmak istemelerinin önüne, ancak, demokratik temellerde, gençliğin insiyatifini geliştirici onları özgürleştirici, kişiliklerini geliştirici bir anlayış ve çaba ile ve gençlik içinde uzun vadeli bir çalışmaya başlayarak geçilebilinir.

Bütün bunlar, yurtdışındaki devrimci, ilerici güçlere ciddi işler düştüğünü gösteriyor.

●

Ali, Çorum şehrinde doğmuş, 18 yaşında. 1981'den beri Hannover'de ailesi ile birlikte yaşamakta. Ali şu anda BVJ diye adlandırılan (Meslek Hazırlık Kursları)'na katılmakta. Ali ile yaptığımız röportajı aynen yayınlıyoruz.

H. Şu anda yaptığın BVJ bittikten sonra ne yapmayı düşünüyorsun?

A. Bilmiyorum.. Ne yapacağımı bilmiyorum.

H. Almanya'da kendini nasıl hissediyorsun?

A. Besser als in der Türkei.

H. Almanya'ya geldin geleli hiç Türkiye'ye izine gittin mi?

A. Yok. Almanya'ya geldim gelei hiç Türkiye'ye izine gitmedim.

H. Neden gitmedin?

A. Bak abi, yalnız söylediklerim aramızda kalacak, tamam mı? Ben ne annemle ne de babamla anlaşabiliyorum, bizim evde benim yüzümden sürekli kavga vardır. Biliyorsun, yani eve geç gelme kız arkadaşı, para... Ben ufakken büyük kardeşlerim de dahil olmak üzere durmadan azar işitirdim, para, pul dersen yok, param olmayınca sözde kötü yola düşmezmişim. Ama bilmiyorlar ki, bizlerin parası olmadığından hep kötü yollara düşeriz. Anlayacağın ben, babamlarla anlaşamıyorum. Beni sürekli, seni Türkiye'de bırakacağız diye tehdit ediyorlardı. Ben de, bana bu yapılanlardan dolayı sürekli evden kaçıyordum. Bu sebeplerden dolayı 5 seneden beri hiç izine gitmedim.

H. Neden burada kalmak istiyorsun?

A. Was soll ich in der Türkei?

H. Burada ne yapmak istyorsun?

A. Ben Türkiye'de bir kaç sene çırak olarak elektirikcide çalıştım. Elektirikci olmayı düşünüyorum, başarırmıyım, bilmiyorum.

H. Buradaki yaşamdan memnun musun?

A. Eh.. İdare eder. Bizlere karşı daha iyi davransalar, cennet burası. Fakat burada yaşam da zorlaştı, ama alıştım buraya.

H. Ailen kız ile arkadaşlığını nasıl karşılıyor.

A. Babam bir defasında beni ve kız arkadaşımı tramvay durağında gördü, gündüz gözüyle yolda beni döndü. Allah'tan ki, durakta fazla insan yoktu. Kaçtım, 3 gün sonra eve geldiğimde beni tekrar dövdü. Abi, beni anlamıyorlar, anlıyor musun?

ASCHAFFENBURG

MARAŞ'I YILDÖNÜMÜNDE ANDIK

Birimimizde, aralık ayında yaptığımız bir toplantı ile Maraş katliamını ve o günkü Türkiye'nin mevcut durumunu tartıştık. Tartışma sırasındaki konuşmaları şu şekilde toparlayabiliriz.

K.Maraş'ta faşist kaatiller tarafıdan gerçekleştirilen katliamın üzerinden tam 7 yıl geçti. Fakat, üzerinden bunca yıl geçmesine rağmen, Maraş katliamı hala benliklerden silinmemiştir. Maraş'ı anlamak o günkü Türkiye'yi anlamaktan geçer.

K.Maraş'taki katliam öyle apansız olmadı. Aylar öncesinden bu ve benzeri olayların yaratılacağı besbellydi. aylardanberi, faşistler, sürdürdükleri vahşeti daha da arttıracaklarını haykırıyorlardı.

Daha önce, Elazığ'da, Malatya'da Sıvas'da yapmak istedikleri, bundan pek farklı bir şey değildi.Düzenledikleri her katliamda, yaratılmak istenen halkın faşizme karşı mücadelesini, Alevi-Sünni çatışması olarak göstermekti.

Katliamın sürdürüldüğü günlerde yapılan MİSK kongresinde bir araya gelen, faşistlerin eski ve yeni başkanları Bayar ve Türkeş, bu kış günlerinde, kominizmi önlemek!! için daha nice ocakları söndürmenin gerektiğinin, kanlı hesaplarını yapıyorlardı.

Günümüzde, DYP ve akıl hocası (bir bilen) yani, Demirel, şimdilerde demokrasinin en iyi savunucusu oldu. O dönemlerde, gazeteler, Demirel'in zafer kazanmış gibi keyiflendiğini, zevkten ağzı kulaklarına varan poz poz resimlerini yayınladılar.

Evet, Demirel'ler Maraş'taki faşist katliamın şefleriyle kadeh tokuşturuyorlardı. K.Maraş'taki yüzlerce emekçinin katledilmesi, Demirellerin keyfine keyf katmıştı, hele bir de sıkıyönetim ilan edilince, bu vahşi katliam karşısındaki sahte üzüntü gösterileri bile bir anda yok olmuştu.

K.Maraş olayları, aynı zamanda, Türkiye'de sivil ve resmi faşist güçlerin, Türkiye'nin geleceğine ilişkin planlarının en önemli başlangıç noktalarından birisiydi.

K.Maraş'ta katliamı gerçekleştiren faşist güçler, içlerinde yatan düşüncelerini hemen açığa çıkararak, ülkede sıkıyönetim ilan edilmesi gerektiğini söylediler. Zamanın başbakanı Ecevit ve yandaşları da, olayın gerçek yüzünü yani faşistlerin planını görmezlikten gelerek, ya da sezemeyerek, kendilerinin de sonlarının başlangıcı olan bir yaklaşımla, olayı değerlendirdiler. Olayı, faşizmin bir saldırısı olarak değil Alevi-Sünni çatışması gibi kamuoyuna sundular, sıkıyönetim ilan edildi.sıkıyönetimin ilanı Faşistlerin hareket alanları genişletirken, halk güçlerinin, demokratların, yurtseverlerin savunma alanları propaganda ve örgütlenme silahlarını ellerinden alıyordu.

12. Eylül'e kadarki gelişmeleri bir daha yinelemeye gerek yok. 24. Aralık 1978. K.Maraş olaylarının 7, yıldönümünde, ülkemizdeki genel duruma bir göz atmakta yarar görüyoruz.

12. Eylül Askeri Faşist Cuntası, tün vahşetiyle, halklarımızın üzerine saldırdı.Cunta, bu defa, diğerlerinden farklı olarak, askeri saldırı kadar ideolojik, psikolojik saldırıya önem veriyordu. Bütün devlet kurumları, anayasasıyla, yeni cumhurbaşkanı yetkileriyle, polis yasasıyla vb donatıldı. Göstermelik, yerel ve genel seçimlerle demokrasiye geçildi.Yurtdışıçevrelerinde, Türkiye'deki demokrasi tartışılıyordu. Bir çok uluslararası kuruluşta Türkiye'deki demokrasinin gerçek demokrasi olmadığı gerekçesisiyle Türkiye temsil edilemiyordu.

Son 1-2 yıldır, Türkiye içinde de demokrasi tartışılmaya başlandı.Siyasi yelpaze, sanki 12 Eylül öncesi biçimde şekillenmeye başladı. Eski partilerin devamı, mirasçısı yeni partiler kurıldu. Bir süredir, burjuva basını, tartışmaya başladığı demokrasi halka yutturmak istediği demokrasi nedir? kimin için ? nasıl bir demokrasi?

Özellikle, eski siyasilerin,Ecevit, Demirel, Erbakan vb... bu gün savundukları demokrasi, kendilerinin konuşma yasağını kaldıran, kendilerinin, politika yapmasıyla sınırlı görülen bir demokrasi anlayışıdur. Burjuva demokrasilerinin, en temel kurumları bile, bu demokrasi tartışmasının içinde yoktur ve mutemelen olmayacaktır.

Bu demokrasi tartışmasının içinde, bilerek ya da bilmeden liberal solcularımız, ya da şu ana kadar, cuntayı faşizmle suçlayan, siyasi hareketler de yer almaktadır. Geleceğin çözümünü, bu sınırlı de*mokrası tartışması içinde görmek*teler. Bundan medet ummaktalar.

Oysa, halkın özgür iradesiyle, kendi kurumları ve örgütleri aracılığıyla temsil edilmediği, bizzat, politika yapmadığı demokrasi, demokrasi değildir.

Demokrasi, yalnızca belli burjuva siyasi akımların . ve meşhur kişilerin yasaktan kurtulması değildir.

Demokrasi, halk kitlelerinin ve onbinlerce ilerici ve devrimcinin yasaklıklarının kaldırılarak, politikaya katılmasıdır.

Demokrasi, demokrasi ve özgürlük uğruna, sosyalizm uğruna zindanlara atılan onbinlere, özgürlük verilmesi, onların politikaya katılmasıyla olur.

Demokrasi, sürgünde yaşayan binlerce yurtseverin, yurda dönüşlerinin sağlanarak, politikaya katılmasıyla mümkündür.

Demokratikleşme, tüm yasakların ve yasaklıların,tam bir özgürlük ve güven ortamında konuşması, yazması düşünmesi gerçekleşirse mümkün olabilir.

Halkların, doğrudan kendi örgütleri ve kurumları aracılığıyla katılmadığı tartışmaya, demokrasi tartışması denemez.

■

LANDSHUT

MARKSİZMİN POLİTİK EĞİTİME VE BİLİNÇLENMEYE BAKIŞI

"Filozoflar şimdiye kadar dünyayı yorumladılar,ama asıl sorun dünyayı dönüştürmektir." Karl Marks.
"Marksist teoriyi, gevezelik yapmak için değil, dünyayı değiştirmek, dünyanın Türkiye'sinde devrim yapmak için öğreniyoruz." Mahir Çayan.

"Teori, pratiğin aynasıdır." Mao.

Yukarıdaki alıntılarda da görüleceği gibi, Marksizm teorik bilinçlenmeyi, dünyayı devrimci anlamda yorumlamak ve bu yorum ışığında dünyayı değiştirmek, (dönüştürmek) için öngörür. Teorinin iki can alıcı sorununu (yorumlama ve dönüştürme) gözardı ederek, birisini temel almak eksik ve yanlış olur.

Marksizmin politik bilinçlenmeyi bireyin içinde bulunduğu bu günkü verili zemini iyi kavrayıp, var olan konumunu bütün yönleriyle (maddi manevi, psikolojik, üretime ve yönetime katılım süreçlerinin) açığa çıkartıp, bireyin bu günkü konumu olan, kendine yabancılaştırılmış durumun kavratılıp bilince çıkartılması ve kendi insani benliğini (dayanışma bireyin gelişmesine yardımcı olacak kollektif yaşantıyı hayatın tüm alanlarını kapsayacak şekilde yönetim ve üretim süreçlerine katılma) kazanmak için vereceği mücadelenin, nasıl şekillenmesi gerektiğini kavrayabilmek için,devrimci bir bilinçlenmeyi kendi yaşantısıyla, (yeni bir yaşam tarzı) birleştirerek hayata geçirilmesini ve toplumsal eylem düzeyinde de örgütlendirilmesine ve kalıcılaştırılmasına (değer yargısı haline getirilmesi) yardımcı olmak için savunur.

"Marksist politik bilinçlenme soyut olmadığı gibi, donuk ve edilgen bir teori de değildir.Marksist bilinçlenme teorisi hiç bitmeyen, sürekli gelişen canlı bir teoridir. Marksist teori kendi kendini aşan ve zenginleştiren bir teoridir". Mahir Çayan.

Evet, kendi kendini aşan ve zenginleştiren teori, Marksizmin ön gördüğü bilimselliği kendine rehber edinmiş bir bilinçlenmenin sonucudur. Onun canlılığını, zenginliğini,coşkusunu ve atılganlığını kavramayan ve buna uygun bir yaşantıyı amaçlamayan bir bilinçlenme, olsa olsa var olan, verili zemini ve koşulları aşamayan ve ona teslim olmuş bir bilinçlenmenin ürünü olabilir.

Kısaca belirtelim ki sosyalist yaşam biçimini iyi kavrayabilmek için Marksist yöntemi, doğru ,devrimci bir şekilde kavramak ve bu yöntem ışığında bir politik bilinçlenmeyi yapmak gerekir.

TÜRKİYE SOLUNDA TEORİK EĞİTİME KISA BİR BAKIŞ

Türkiye solu (sosyal demokrasi dışındaki sol) 65 yıllık bir geçmişe sahiptir. Yaşlı Türkiye soluna bır göz attığımızda, hiç de önemli bir politik bilinçlenme mirası göremiyoruz.

Politik bilinçlenmenin,güçlü bir mirasına, solun sahip olmayışının önemli bir çok nedeni vardır.Bu nedenlerin başında :

1- Solun bağımsızlıkçı olmayışı (71 devrimci çıkışı ve onu takip eden 75- 80. sürecinin ayrı değrlendirilmesi gerekir.) sürekli başka güçlerin kuyrukçuluğunu yapması
2- Devletin hiç bir zaman demokratik olmayışı
3 - Solun sürekli illegalite ve takip altında yaşaması.

4 - Osmanlıdan beri güçlü bir entellektüel kadronun bulunmayışı.

Yukarıdaki nedenler genişletilebilinir. Özellikle de birinci maddesi tartışılması gereken çok önemli bir konudur.

1960 darbesinden sonra yürürlüğe giren anayasa, solun gelişmesi açısından oldukça önemli bir zemin yaratıyordu. Oluşan kısmi demokratik haklardan yararlanan bir çok aydın, ilk kez marksist klasikleri Türkçe'ye çevirmeye başlamış, diğer yanda, sansürün hafifletilmesi, çeşitli sol yayınların yayınlanmasına ve yayın organları aracılığıyla, solda politik tartışma ve bilinçlenmenin başlamasına yol açmıştır. Yine bu dönemde sol ilk kez legal bir parti (TİP)kurulabilmiş ve üniversiteler üzerindeki baskılar hafifletilmiş,üniversite özerkliği kısmen sağlanmış ve bu durum politik tartışma ve bilinçlenmenin aydın kesim ve üniversite çev relerinde, (kısmen de hayaatın diğer alanlarında, fabrika ve köylülük hayata geçmesine yol açmıştır.) yine ilk kez ülkemizin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik, kültürel durumları hakkında,solda geniş kapsamlı bir tartışma bu dönemde başlatılmıştır. Yurdumuzda, marksizmin ilk kez, hayatla bağının kurulması yine bu dönemde tomurcuklanmaya başlamıştır.

12 Mart faşist müdahelesi, diğer bir çok nedenin yanı sıra, yukarda kısaca özetlemeye çalıştığımız, toplumun değişik kesimlerinde zemin bulmaya başlayan politik bilinçlenmeye karşı da yapılmış bir girişimdir. 12 Mart yenilgisi, hayatın bütün alanlarında olduğu gibi, politik bilinçlenme alanında da güçlü bir boşluğun doğmasına neden olmuştur.

12 Mart müdahelesinin etkilerinin giderek dağılması ve yok olması şartlarında, ülkemizde yenilgi öncesine oranla, daha geniş ve kapsamlı bir politik bilinçlenmenin zemini başlamıştır. 1980 lere gelindiğinde, politik bilinçlenme, aydın ve gençlik çevrelerini aşmış, hayatın bütün alanlarını kapsayarak, geniş işçi, köylü ve toplumun diğer katmanlarına kadar yayılmıştır.Ama ne yazık ki bu politik bilinçlenme tam hedefine ulaştırılamamış ve bir değer yargısı haline getirilememiştir.

12 EYLÜL FAŞİST DARBESİ VE POLİTİK BİLİNÇLENMENİN İÇİNE GİRDİĞİ DURUM

Türkiye sol hareketinin, cuntanın hemen sonrası kabul edilmesi oldukça zor olan yenilginin çerçevesine girmesi, 12 Eylül öncesinin bir çok nedeninin yanı sıra, proğramlı, bilinçli, ve kitlenin kendi gücüne güvenmenin kavratılmasına yönelik olması gereken bir teorik bilinçlenmeyi, tam olarak kavratamayışının payı büyüktür. 12 Eylül öncesi hayatın bütün alanlarında sürdürülen tartışmalar, toplantılar, gösteri yürüyüşleri, mitingler, işgaller ve grevler, hareketli ve sol grupların tabanını da aşan olumlu ve aktif bir kitle yaratmasına rağmen, politik eğitimin içeriğindeki yanlışlıklar ve eksiklikler yüzünden zor ve sıkıntılı günlerin bilinçli kitlesi yaratılamamıştır. Bu yanlışlıkların başında:

1- Solun savunduğu ve kitlelere kavratmaya çalıştığı politik bilincin bağımsız ve ülke gerçekliğine (sınıf mücadelesine) uygun olmaması

2- Sol örgütlerin, mücadelenin örgütlenmesi yerine, kendi cılız varlıklarını sınıf mücadelesinin önüne çıkarma anlayışları.

3- Kişinin bireysel yönünün geliştirilmesi anlayışını yanlış kavramış olması (kollektif yaşantının yanlış kavranması) vb nedenler sayılabilinir. Konumuzun bu bölümüne ağırlıkla yenilgi dönemlerinde kendini gösteren eksik bir anlayışa dikkat çekerek noktalayalım. Teorinin sadece bir yönü olan bilinci temel alıp, sorunlara yaklaşmak, marksist dünya görüşü değildir, olsa olsa marksologlara ait bir dünya görüşü olabilir.

DEVRİMCİ YOL'UN POLİTİK BİLİNÇLENMEYE BAKIŞI HAKKINDA KISA BİR AÇKLAMA

Devrimci yol hayatın bütün alanlarında olduğu gibi, politik bilinçlenme alanında da Türkiye sol'undan temelde ayrı düşünceye sahipti. O'nu diğer düşüncelerden ayıran en temel özellik kitlelere ve kendi tabanına kavratmaya çalıştığı politik bilinçlenmenin bağımsızlıkçı ve geliştirici olmasıdır. Hareketimiz, politik bilinçlenmenin temel koşulu olarak, sınıf mücadelesi (mekan farkı gözetmeksizin) zemininde olacağını ve ancak sınıf mücadelesinde kazanılan bir bilinçlenmenin kalıcılaşacağını ve başarı şansının olacağını savunuyordu.Yine Devrimci Yol bu günün ve geleceğin insanını her yönüyle gelişmeye açık bir insan olarak geliştirmeyi amaçlayan bir politk bilinçlenmeyi hayata geçirmeye çalışan bir hareketti. Devrimci Yol bütün bu olumlu özelliklerine rağmen, politik düzeyde savunduğu devrimci teorik pratik düzeyde (bu dönem üzerinde yükseleceğimiz bir zemin bırakmış da olsa) Türkiye soluna ve kendi tabanına egemen hale getirememiştir. Hareketimiz'in doğru politik düşünceyi egemen hale getiremeyişinin çeşitli neden leri söz konusuydu, bu nedenlerin başında:

1- 75 - 80 döneminin konjüktürel durumu (iç savaş ortamı vb.)
2 - Tarihsel olarak, Türkiye halklarının bir çok olumsuz değer yargıları (itaat, edilgenlik, kadercilik vb)
3 - 12 Eylül'le birlikte, ülkemizin içine girdiği durum ve hareketimizin aldığı yenilgi.

Yazımızın bu bölümünü noktalamadan şunu hemen belirtelim ki önümüzdeki dönem Devrimci Yol'un özellikle 1980 lerin sonlarına doğru zenginleştirdiği politik bilinçlenme yöntemiyle sınıf mücadelesini örgütleyecek çevrelerin kazanacağı çok şeyler olacaktır.

BU GÜN POLİTİK BİLİNÇLENME ALANINDA NE YAPILMALIDIR

Bu gün bütün sol gruplar, yıllardır süren yenilgi ortamının derin izlerini yaşamaktadırlar. (gerek Türkiye sınıf mücadelesinin gerek Avrupa'daki sınıf mücadelesinin görevlerini yerine getirme açısından) Bu ortamın daha uzun bir süre devam edceğini söylemek dahiçe bir kehanet olmasa gerek.

Bizler Avrupa zemininde yaşıyoruz. (kimimiz işçi, kimimiz sürgün fertler olarak) Bu zeminin kendine has olumlu ve olumsuz yönlerinin bulunduğu bir gerçektir. Ama bunun ötesinde, olan bir gerçeklik vardır, o da Avrupa'da sınıf mücadelesinin kendine has bir ortamda sürüp gitmesidir. Devrimciler, bulunduğu zeminin sınıf mücadelesine, seyirci gözüyle bakamazlar. Bulunduğumuz alanlarda sınıf mücadelesinin görevlerini yerine getirmek, bilime ve gerçekliğe inanmış, bütün her kesin önünde duran temel bir görevdir. Bu görevi yerine getirebilmek için Avrupa'da süren, sınıf mücadelesinin bu günki durumunu (Türkiye sınıf mücadelesi görevlerini ihmal etmeden.) kavramak ve tarihsel gelişimini iyi öğrenmek gerekir.

Sınıf mücadelesinin gereklerini doğru bir şekilde yerine getirebilmek için, güçlü bir politik eğitimi yapmamız ve kavramamız gerekir. Bu la aşağıda başlıklar halinde sunacağımız teorik proğram (temel kaynak Devrimci İşçi'nin 21. sayısı) çerçevesinde sürdürülecek bir tartışma ve bilinçlenme, bizlere önümüzdeki görevlerimizi kavramada ve kişisel düzeyde gelişmemize çok önemli katkılarının olacağı kanısındayız.

Bu yazı arkadaşların değerli eleştirileriyle daha da geliştirilip, daha uygun bir yazı haline getirilebilinir. Çinki bu yazının bir çok önemli eksikliği taşıdığı bir gerçektir.Özellikle iç bağlantıları kurulamamıştır,okuyucu arkadaşlar bu zaafımızı içinde bulunduğumuz bilgi kapasitemize saymalıdırlar.

BU DÖNEM YAPILMASI GEREKEN TEORİK TARTIŞMAMAK DEĞİL, SINIF MÜCADELESİNE AÇKLIK GETİRMEYEN BıR TEORİK TARTIŞMA YAPMAMAKTIR.

Önerdiğimiz okuma listesi

1- Sınıflar mücadelesi ve Marksizm
2- Diyalektik materyalizm
3- Kapitalizm'in ekonomi politiği ve tarihsel materyalizm
4- Devlet
5- Emperyalizm ve Lenin'in düşüncesi
6- Lenin sonrası gelişmeler
7- Türkiye'de sosyalist mücadele ve devrimci hareket

2.BÖLÜM
1- Sosyalizmin sorunları
2- Türkiye'nin içinde bulunduğu durum
3- Örgütlenme

Arkadaşların bu proğram ışığında sunacakları düşünceler ve kaynaklar derlenip, toparlandıktan sonra yukardaki liste, kendi bünyesinde ayrı bölümlere ayrılarak, daha geniş bir te haline getirilebilinir.

LANDSHUT

TÜRK FAŞİSTLERİNİN GECESİNİ PROTESTO ETTİK

30.12.1985 Tarihinde, Türk faşislerinin gece düzenleyeceklerini, gece yapılmadan 2 hafta önce öğrendik. Bunun üzerine, bölgemizde faaliyet gösteren ATİF ve ROJA WELAT sempatizanları ile ilişkiye geçtik. Bir protesto yürüyüşü yapılması ve ortak bildiri çıkarılması konusunda görüş birliğine vardık ama yürüyüşten bir gün önce ATİF'li arkadaşlar bir takım gerekçelerle, yürüyüşe katılmayacaklarını açıkladılar.

Biz Devrimci İşçi taraftarları olarak, çıkarmış olduğumuz bir bildiri ile faşistlerin gecesini, bir yürüyüş ile protesto edeceğimizi, tüm kamuoyuna duyurduk.

Yürüyüş alanında,Devrimci, demokrat, ilerici, yurtsever insanlarla sayımız 60 civarında oldu.

Yürüyüşte, Almanca ve Türkçe "Bütün Faşist kuruluşlar kapatılsın" "Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim" "Halka Kalkan Faşist eller Kırılır" "Faşizm Mezara Halk İktidara" sloganları atıldı.Devrimci marşlar söylenerek, miting alanında yürüyüş sona erdi.

Yürüyüşe katılan, devrimci, demokrat, ilerici ve yurtseverler, yürüyüşün, genel hatlarıyla doğru olduğunu vurguladılar.Yürüyüşe katılımın az olmasının nedenlerinden biri, yürüyüşün iş günü yapılması ikincisi ise, yılbaşı nedeniyle Alman arkadaşların burada olmayışları yürüyüşe katılımı olumsuz yönde etkiledi.

Bölgemizde, böyle bir yürüyüşün ilk defa yapılmış olmasından dolayı yerel gazeteler, 3 gün arka arkaya yürüyüşle ilgili haberler yayınladılar.

Yürüyüş anti-faşist çevrelerde olumlu karşılandığı gibi sevinç de yarattı.

FAŞİZME KARŞI SİLAH ELDE DÜŞENLERE BİN SELAM

Not:ATİF'li arkadaşların, yürüyüşe katılmama konusunda yaptıkları propaganda, demokratik kitle tarafından geri çevrilince, kitle nezdinde teşhir olmamak için, yürüyüşe katılmak zorunda kaldılar.

Deggendorf ve çevresi
Devrimci İşçi sempatizanları

İstek ve haberleşme adresi:
Devrimci İşçi
c/o. R. Öncan
Postfach 91 08 43
3000 HANNOVER 91

IMPRESUM: G. Kurban
Hindenburg Str. 49
3012 Langenhagen 1

ÖDEMELER İÇİN:
G. Kurban
Stadtsparkasse Hannover
Konto Nr. 253 07 096
BLZ 250 501 80

HAMBURG

RAMAZAN AVCI OLAYI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Ramazan Avcı'nın öldürülmesi olayı yabancı düşmanlığının doruk noktasına ulaştığı ve siyasi yelpazedeki tüm kesimleri tartışma ortamına çeken bir zemin oluşturmuştur. Bu nedenle olay Almanya'da bir dönüm noktası oluşturmuştur. Bugün tüm gözler "yabancılar olgusu" çevresine dönmüştür. Gerek Almanlar, gerekse de yabancılar bu olayları konuşmakta, tartışmakta ve belli hükümlere varmaktadırlar. Çevremizdeki Türkiyelilere şöyle bir göz attığımızda panikle korkunun belirtilerini görebiliriz. İçgüdüsel olarak bu insanlarda kendilerini koruma isteğine ve bunun sonucu olarak kendiliğindeci *örgütlenmelere tanık olmaktayız.*

Bir yönüyle de Türkiyeliler arasında Alman düşmanlığının başladığı bir sürece giriyoruz. Her halükarda, *bu duruma müdahale edilmezse son* derece vahim sonuçlarla karşılaşılacağı kesindir. Böylesi bir durumun ise, kimlerin işine yarıyacağı, kimlerin ekmeğine yağ süreceği gün gibi açıktır. O zaman neler yapılmalıdır?

Ramazan Avcı'nın öldürülmesinden sonra ortaya çıkan kızgınlık ve nefret potansiyelinin Almanya'da, Türk faşistlerinin, ırkçı, şöven ve mil*liyetçi politikalarına hizmet eden bir* konuma dönüşmesine fırsat verilmemelidir. Bu çabanın içine, Türkiyeli, Kürdistanlı, Yunanlı, Yugoslav, İtalyan, Portekizli, İspanyol ve Almanlar sokulmalıdır. Bilinmelidir ki, kavga ortak bir kavgadır.

Herşeyden önce devrimciler, Türkiyelilerle ilişkilerini geliştirip sağlamlaştırmalıdırlar. Onların içinde olduğu psikolojik baskı, korku ve paniğin önleme çabası içerisine girmeliyiz. Bizlerin bu insanlarla her yönden ilişkilerimizi geliştirebileceğimiz ve politize edebileceğimiz iyi bir zemin var. Yeter ki, bizler elimizdeki motifleri iyi kullanabilelim. Ulaşabildiğimiz Türkiyelilere bu tür saldırıların tüm Almanlardan gelmediğini, saldırıların bir avuç faşist tarafından yapıldığını anlatabilmeliyiz. Bulunduğumuz çevrede Alman anti-faşistleri ile ilişkiye geçip ortak, kalıcı komiteler oluşturabilmeliyiz. Bu komiteler yine kendi aralarında; mahalle, okul ve fabrikalarda alt komiteler oluşturmalıdır.

Bizler şunu da çok iyi biliyoruz ki; bir avuç saldırganın arkasında onların iplerini çeken güçler vardır. Bu güçler bizzat bu tür saldırılara yukardan aşağıya zemin hazırlamaktadırlar. Dazlaklar olarak bilinen "Skinheads" sadece önceden yazılmış senaryonun birer figüranıdırlar.

Örneğin:

a- İçişleri Bakanı Zimmermann meclis kürsüsünden yaptığı bir konuşmada şöyle diyordu: "Zaten Almanya'ya uyum gösteremeyecek yabancıların ülkelerine dönmeleri daha faydalıdır." Sık sık duyduğumuz bu tür açıklamaların, yabancılara yapılan fiziki düzeydeki saldırılarla çağrışım yapması tesadüfi bir olay değildir.

b- Varolan işsizliğin ve ekonomik *krizin sebebini "günah keçisi" olarak* gördükleri yabancılara atfedenler, bir avuç saldırgana onları hedef göstermiyorlar mı?

c- Günden güne sertleştirilen yabancılar yasası ile yabancıların hareket alanının daraltılması ve onların hak ve özgürlüklerinin gaspedilmesi değişik bir saldırı biçimi değil midir? Ve biz Türkiyelilerin herhangi *bir sorunu ile ilgilenmeyen, bizleri* sadece döviz yumurtlayan tavuk gözü ile gören T.C hükümetinin sözcüsü Turgut Özal 1985 yılında Almanya'ya yaptığı bir gezide "misafir işçilerin ülkelerine dönmeleri anti-sosyal değildir." sözü Hamburg'daki neo-nazi bir parti olan HLA'nın bir bildirisinde başlık olarak kullanılmıştır. Buradan anlaşılan şudur ki; her iki tarafın da dili ve çıkarları ortaktır.

Sonuç olarak; bizler bu sorunlara ilişkin faaliyet sürdürürken yaşadığımız ülkenin insanları ile her türlü ilişkide temel şiârlarımızdan biri şu olmalıdır: "Asimilasyona hayır! Eşit haklar altında beraber yaşamaya ve ortak mücadeleye, evet!" her türlü sorunumuzun çözümü yaşadığımız ülkenin ortak tartışmadan ve mücadeleden geçecektir. Yabancıların her sorununun çözümünde söz, yetki, karar hakkı yabancılara!

Yaşasın tüm Alman ve yabancıların eylem birliği!

BAZI TRAJİK GELİŞMELER

11.1.86 tarihinde Hamburg'da yapılan,Ramazan Avcı'nın "Skinheads" adlı ırkçı-faşist grup tarafından vahşice öldürülmesini protesto yürüyüşünün sonunda, camide görevli birinin "sizleri Allah'a emanet ediyorum" sözünün arkasından "Ne mutlu Türküm diyene", "Tanrı Türkiü korusun", "Bir Türk ölür bin Türk dirilir" (bakınız 13.1.86 tarihli Tercüman gazetesi)... vb.gibi sloganlara tahammül edildi.

Türkiyeli devrimciler bu tür sloganların yabancısı değildir. Daha dün bu sloganları haykıranların K.Maraş, Çorum, Sivas, Elâzığ... vb. gibi yerlerde emekçi halklarımıza karşı giriştikleri katliamların ve cinayetlerin anısı ahfızalardan silinmiş değildir. Daha dün faşist cuntanın işkence, darağaçları ve katliamlarının onaylıyanlara bugün anti-faşist karekterdeki bir yürüyüşte, faşist, ırkçı, şöven sloganları atma hakkını ve cüretini kim vermekte idi?

Kendi ülkesinde varolan ırkçı, milliyetçi ve şöven uygulamaya karşı çıkmayan Kürt halkının en temel haklarını savunamayanlar bugün böyle meşru bir yürüyüşte Türkiyeliler adına konuşma ve onlar üzerine politika yapma cesaretini ve küstah*lığını nereden almaktadırlar?*

Bu iki yüzlülüğün, sahtekârlığın faturasını tarih önünde Türkiye emekçi halklarına kim ödeyecektir? Anti-faşist yürüyüşlerde "Tanrı Türkü korusun" sloganını haykıranlara meydan *boş bırakılırken*, "Halka kalkan faşist eller kırılır", "Kahrolsun faşistler", "Ramazanların hesabını soracağız", gibi sloganları atan devrimcilerin engellenmeye kalkışılması hangi mantığın ürünüdür? (?)

YÜRÜYÜŞE NASIL GELİNDİ?

Konuya girmeden önce bir eksizliğimizi açık yüreklilikle kabullenmekte yarar görüyoruz. Ramazan Avcı'nın ölüm olayını duyduğumuzda etkin ve insiyatifi ele alabilecek bir ön çalışmanın içine girmekte geç kaldık. Daha sonra bu eksikliğimizi aşmak için kolları sıvayarak ilk elden Devrimci İşçi olarak içinde çalıştığımız "DAAB"nin (Alman-Yabancı Eylem Birliği) davet ettiği toplantıya katıldık. Bu toplantının sonucunda Ramazan Avcı'nın ölümünü protesto eden bir bildiri kaleme alındı. Daha sonra bu bildiri, grubu oluşturan tüm örgütler tarafından geniş bir şekilde dağıtıldı. Bu toplantıda ayrıca 4.1.86 tarihi için bir yürüyüş kararı alındı, daha sonra başını Hakkı Keskin, Yönelimciler ve gericilerin çektiği bir grup ayrı bir toplantı tertipledi ve bu toplantıda bir Ramazan Avcı komitesi oluşturuldu. 11.1.86 tarihi için yürüyüş kararı alan bu komite tüm Türkleri bu komitenin içine almak için tekrar çağrıda bulundu. (2) Bu komitenin çağrısı üzerine her görüş ve akımdan temsilcilerin katıldığı çok renkli (!) bir toplantı yapıldı. Yapılan son toplantının sonucunda bu blokun içindeki renkli(!) örgüt ve kuruluşların sayısı 20'nin üzerine çıktı. DAAB içindeki örgütlerin büyük bir kısmı eylemi bölmemek gibi iyi(!) bir niyetten hareket ederek; daha önce kararlaştırılan yürüyüşün tarihini değiştirdi ve oluşturulan renkli(!) komiteyi destekleme kararı aldılar.

Oluşturulan bu Blok'un içinde yer alan bazı grupların nitelikleri ve kimlikleri bir hayli ilginçdi.(3)

Burada devrimcilerin dikkat etmesi gereken nokta Hakkı Keskin, Yönelimciler, gericileri bir araya getiren ideolojinin ne olduğudur?

Cevabımız açık ve nettir:

1- Bu sağ-reformist Blok'un başını çeken yönelimci akım savunduğu sivil toplum teorisinin bir gereği olarak Ramazan Avcı'nın öldürülmesi olayını politikalar doğrultusunda kullanmak istemiştir. Yeni ideolojiler, kimlikler ve teoriler Türkiye şartlarında dayatılamazken yönelimciler bu teorinin ilk sınavını bu yürüyüşte *denemişlerdir. Sivil toplum yandaş*larından "Yeni Gündem" (39.sayı Sayfa 17) bu olaya geniş yer vererek bu sınavı deneyenlere olumlu not vermiştir.

2. Bu çabaların diğer bir amacı ise, *içinde konsolosluğun uzantılarından,* eksportlara, faşistlerden solculara(!) kadar geniş bir kesimi kapsayacak olan bir Türk lobisinin temelini oluşturma gayretleri idi. Tageszeitung'un düzenlediği yürüyüşü değerlendirme toplantısında bu grubun sözcüsü aynı niyeti samimi bir şekilde açıkca belirtmiştir.

Tüm bu niyet ve hesaplar, gözler önündeyken bizler böylesi çabalara malzeme olmadık ve kısa bir sürede de olsa devrimci bir tavrı geliştirmeye çalıştık. Devrimcilerin insiyatifinde ayrı bir bildiri yayınlayarak Alman ve yabancı kamuoyuna Yabancı Düşmanlığı'nın kaynaklandığı odakları ve buna karşı nelerin yapılması gerektiği konusundaki düşüncelerimizi açıkladık. Yabancı ve Almanların ilerici ve demokratik temellerde birliği için uğraş verilmesinin gereğini vurguladık, yürüyüşte enternasyonal devrimci Blok'un oluşturulması için yoğun bir çaba sarfettik.

YÜRÜYÜŞ ÜZERİNE BİR KAÇ SÖZ

11.1.86 tarihinde Ramazan Avcı'nın öldürüldüğü semt olan Landwehr'de yürüyüşçüler toplandılar. Bizler Devrimci İşçi-Hamburg taraftarları olarak ilişkide bulunduğumuz tüm kesimleri yürüyüşe seferber ettik. Yürüyüş günü açtığımız pankartlarla, oluşturduğumuz enternasyonal devrimci Blok'un en ön saflarda yerimizi aldık. Yürüyüşe 10-15 bin civarında insan katıldı. Özellikle Alman anti-faşistlerinin çoğunluğu dikkat çekiciydi, fakat Almanlardan hiç kimseye miting sonunda söz hakkı verilmemesi ayrı bir tartışma konusu idi.

Bizler genel olarak yürüyüşü başarılı bir eylem olarak değerlendiriyoruz. Yürüyüş haklı bir zemin üzerinde yükseliyordu, devrimci örgüt ve kişilerin aktif katılımı Türk milliyetçiliği, ırkçı ve şöven gösterilerini engellemiştir. Enternasyonalizm gücünü bir kez daha göstermiştir. Anti-faşist eylemimiz, pısırık, lobici çabalara üstün gelmiştir. Kendi kimliklerini gizleyerek, pankart açmadan Türklüğün içinde erimeyi yeğliyen solcuların da gerçek yüzleri ve kimlikleri belli olmuştur.

DİPNOTLAR:

(1) Yönelimciler, faşistlerin pankartları duruken Devrimci İşçi'nin pankartına saldırmaları devrimci düşünceye bir saldırı olarak değerlendirilmelidir. Faşistler ve polis dahil Devrimci Hareketimizin pankartını bugüne kadar indirmeyi kimse başaramamıştır. Olayın garip yanı ise, yönelimci bayların pankartımıza ve arkadaşlarımıza saldırısının camiden yürüyüşe katılan görevliler tarafından önlenme çabaları idi.

(2) Ramazan Avcı'nın öldürülmesinden sonra aslan kesilen kişi ve örgütler, yürüyüş öncesinde Türkiyeli devrimci örgütlerin, özellikle de Kürt demokrat ve devrimci örgütlerini dıştalanması için çaba gösterdiler. Platformda Kürt örgütlerinin bulunması bir takım güçleri rahatsız edeceğinden dolayı çağrı sadece "Türklere" yapılmıştır. Böylelikle de Türk milliyetçiliği ve şövenizm kokan bir ittifak ve bir "Türk Lobisi" için her ön koşul hazırdı. *Ne yazık ki, bir sü*re sonra "tâkke düştü, kel göründü" misali baylarımızın niyetleri bir toplantıda açığa çıktı. (Tageszeitung'un toplantısı). Durumu nasıl kurtaracağını şaşıran, şaşkın ördekler misali, *suçu birbirlerinin üzerine almak için* adeta yarıştılar.

(3) Bizler devrimciler olarak her tür ırkçılığa, milliyetçiliğe, şövenizme karşı olmak koşuluyla her eylemde ön saflarda yer alırız. Ne üdüğü belirsiz eylem birliklerinde(!) ise en amansız muhalefet ise yine bizlerizdir. Bu böyle bilinmelidir.

HAMBURG'DAN KISA HABERLER

(1) 30.11. 85 günü yapılan Hamburg senatosunun neo-nazilere toplantı yeri vermesini protesto ve engelleme anti-faşist mitingine gücümüz oranında katıldık. Nikolai kilisesinde yapılan mitingde zaman zaman polisle, göstericiler arasında olaylar çıktı. Miting daha sonra korsan eyleme dönüştü. 1500-2000 kadar anti-faşistin katıldığı bu eylem daha sonra Hamburg'un merkezinde sona erdi.

(2)17.01.86 günü Markthalle'de yapılan ilticacılarla dayanışma gecesine katıldık, gecenin örgütlenmesi, bildirisinin dağıtılması ve afişlerinin yapıştırılmasında aktif görev aldık. Gecede açtığımız bilgilendirme masası ilgi uyandırdı, gecede yapılan konuşmalarda ilticacıların son konumları hakkında bilgi verildi ve konuya ilişkin olarak "Schwarzes Buch" tanıtıldı.

Hamburg

DEVRİMCİ İŞÇİ

AVUSTURYA'DA YABANCILAR SORUNU

Avusturya'da yaşayan yabancıların somut durumunu açıklamaya geçmeden önce, dergimizin, yörelere ilişkin yayan politikası üzerine, görüşümüzü belirtmeyi gerekli görüyoruz.

Yurtdışında, azımsanmayacaksayıda insanımızın yaşaması ve onların demokratik olmayan uygulamalarla karşı karşıya kalmaları, TC.'nin resmi temsilcileri olan konsoloslukların sorumsuzca istismarı, baskı ve döviz sömürüsü, yurtdışında çalışan halklarımıza, sahip çıkmamızı zorunlu kılmalıdır. Gerek ülkemiz, gerekse içinde yaşadığımız ülkelerin kurumları tarafından, değişik biçimde yansıyan bu baskı, sömürü ve istismara karşı çıkmamız ve ekonomik demokratik, politik ve ideolojik nitelikli çalışmalar yapmamız, bu ülkeler somutuna uygun düşen, örgütlenmeler oluşturmamız, bu ülkelerde yaşayan işçilerin sorunlarını, o sorunların kaynağını, tüm karmaşıklığıyla bilmemiz ve onu doğru bir biçimde değerlendirmemizden geçer.

Dergimizin, bölgelere ilişkin yayın politikasını, bölgelerden genişhaberler ve değerlendirmeler yayınlanmasını bu bağlamda ele alıyoruz ve doğruluğunu tüm gücümüzle destekliyoruz.

Tüm, diğer Avrupa ülkeleri gibi, Avusturya da, demokratik ve demokrasiye sadık olduğunu her fırsatta dile getirir. Fakat, yabancılar sorunu gündeme geldiği zaman, uygulanan, burjuva demokrasisi, ırkçı şoven bir görünüm arzeder.

1961. den 1982. ye kadar, yabancıların sayısı, 102 000 den 291 000 e yükselmiştir. Ülkede yaşayan yabancıların çoğunu, Yugoslavya'lı ve Türkiyeli göçmen işçiler oluşturur.

Avusturya, kendisini tarafsız ve iltica ülkesi göstermesine rağmen, ilticacıların sayısı çok azdır ve son günlerde daha da azalmaktadır.

Avusturya'lılara göre, yabancılar için, büsbütün ayrı bir uygulama sözkonusudur. Yabancıların Avusturya'ya gelmeleri, iş pazarındaki yerleri ve yaşamları, çağ dışı yasalarla kontrol altına alınmıştır. Bu kontrol mekanizmaları, yabancıların, politik arenaya girmelerinde, hatta, normal yollarla bile, siyasi çalışmalar yapmalarında, büyük engeller oluşturmaktadır.

1950'li yıllarda, Avusturya, ekonomik olarak sürekli bir gelişme dönemine girer. Ekonominin gelişmesinde belirli rol oynayan etmenler, tüketim mallarının ihracı, yeni konut yapımı ve turizmdir. Bu dönemlerdeki gelişmenin hızı, yaklaşık olarak %6 dır. (Arbeitskreis Benedikt Kausky, 1962 sayfa 32. Alıntı, Helga Matuschek) Buna paralel olarak, işsizlik, 1955 den 1961'e kadar % 5,5 den %2,9'a düşmüştür.

Sanayinin ağırlıkta olduğu bölgelerde, işgücüne olan ihtiyacın, karşılanamaz hale gelmesi ve işçilere ödenen ücretin, sınır ülkelere göre düşük olması, iş koşullarının kötü olması vb nedenlerle, işçilerin sınır ülkelerde çalışmayı seçmeleri, yabancı iş gücüne olan talebi arttırıyordu. 1960 yılında sınır ülkelerinde çalışan Avusturya'lıların sayısı 9000 dir.(AK. İşçi odaları sayfa 52)

İşverenler, sınır ülkelerde çalışmanın önüne geçilememesi sebebiyle, Avusturya politikalarını perde arkası belirleyen güçler, (BWK Ticaret odaları) yabancı işçilerin getirilmesi konusunda talepte bulunmuştur. Bu talep üzerine, yabancı işçilerin Avusturya'da çalıştırılmaları kararı alınmıştır. (BWK.1961 sayfa 499)

Kararın alınmasından sonra, Türkiye, Yugoslavya, İspanya ve Cezayir gibi ülkelerle anlaşmalar yapılmıştır.

Bu anlaşmalarda TÇ. Hükümeti'nin tavrı oldukça ilginçtir.Anlaşma incelendiğinde, birçok maddenin, kesinlikle işçilerin aleyhine, Avusturya'daki tekelci sermayenin lehine olduğu açıkça görülmektedir.Yugoslavya ile yapılan anlaşma, Yugoslavya Hükümeti'nin, işçilerinin lehine, bazı taleplerde bulunması nedeniyle 4 yıl sürerken, Türkiye ile yapılan anlaşma Avusturya Hükümetinin sunduğu proğram doğrultusunda, tartışmasız kabul edilmiştir. Bugün, Türkiye halklarına karşı on yıllardır zulmeden, ülkemizi, emperyalist güçlere peşkeş çeken yönetimden, halk yararına işler yapması, zaten hiç beklenemez.

Anlaşmanın 14.maddesi şöyledir:

1) Türk makamları, İş Bulma Kurumu aracılığı ile Avusturya'ya gönderilen Türk işçileri ile bunların aile efradının her an ve formalitesiz Türkiye'ye dönmelerine itiraz edilemez.

2) Viyana'da Türk Siyasi Temsilciliği, Avusturya İçişleri Bakanlığının talebi halinde, Avusturya kanunları gereğince haklarında sınırdışı edilme kararı alınmış olan Türkiyeli işçilerin derhal Türkiye'ye dönmelerini sağlar.

3) Diplomatik yoldan yapılacak talep üzerine, Türk makamları, Avusturya Sosyal Yardım müesseselerine külfet tahmil eden işçilerin Türkiye'ye dönüşlerini temin eder. *(Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich. Avusturya Türk İşgücü celbi ve Türk işçilerinin Avusturya'da istihdamına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Avuyturya Cumhuriyeti arasındaki anlaşma. Basım tarihi 23 Temmuz 1964)*

Yukarıdaki bu maddeler Avusturya hükümetinin gelişi-güzel TC hükümetine sunduğu maddeler değildir. O zaman yürürlükte olan kanunlar, Nazilerin"Yabancılar kanununun öngördüğü maddeler kapsamında ele alınmalıdır." 1975 yılında değiştirilen yabancıları çalıştırma kanunu da Nazi "yabancılar kanunun daha kapsamlı uygulanmasından" başka bir şey değildir.

Yabancıların Avusturya'da kalmaları iki temel yasa ile belirlenmiştir. Bunlardan birisi Yabancılar Çalıştırma Kanunu, diğeri ise Yabancılar Polisi ve Pasaport Kanunu'dur.

Yabancılar Çalıştırma Kanunu'na göre, Avuyturya'daki "ekonomik gelişme yerlilerin işsiz kalmasına neden olabilecek duruma geldiğinde yabancılara çalışma izni verilmez." Yabancılara çalışma izninin verilmemesi halinde, Yabancılar Polisi ve Pasaport Kanunu'na göre; "Yabancı çalışmadığı halde Avusturya devletine yük olur" gerekçesi ile yurtdışı yapılır. Oysa ki, yabancılar da yerliler gibi sosyal sigortaya, emeklilik sandığına, hastalık sigortasına vb. ödenekleri ödemektedirler.

İşçi odalarının yaptığı bir istatistiğe göre 1974-81 yılı arasında yabancı işçilerin ödeyip de geri alamadıkları paranın tutarı 1,3 milyar Schlling'dir. Görülüyor ki yabancılar bu ülkeye yük olma yerine katkıda bulunuyorlar.

Yıl	Ödenen para
1961	16.200
1962	17.700
1965	37.300
1970	111.700
1971	150.200
1972	187.100
1973	226.800
1974	222.300
1975	191.000
1976	171.700
1977	188.900
1978	176.700
1979	170.600
1980	174.700
1981	171.800
1982	156.000
1983	145.300
1984	140.300
1985 Eylül	146.871

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi yabancıların sayılarının azalması ya da artması, sonuçta Avusturya tekelci burjuvazisinin temsilcisi olan Ticaret Odası'nın isteğine göre olmaktadır. Avusturya'daki yabancılar sorunu tüm diğer ülkelerde olduğu gibi çok değişik alanları kapsadığı için, örneğin; çalışma, oturum, okul, gençlerin meslek eğitimi, aile, sağlık, konut, güncel politikaya katılıp-katılmama, vs. Tüm bunları bir dergi sayfasında anlatmak olanaksız. Bundan sonraki sayılarda her sorunu kendi içinde kapsamlı bir şekilde sunmaya çalışacağız.

Kısaca Avusturya'da yapılanları şöyle özetleyebiliriz:

1982 yılında yabancıların toplum dışı bırakılmasını, çok katı ve çağdışı yasalarla baskı altında tutulmasını protesto etmek amacıyla içinde yerlilerin yanısıra yabancıların da yer yer katıldığı bir komite kuruldu. Komitenin temel çalışması; yabancılar sorununu kamuoyunda açıklamak, diğer kurumlarla birlikte varolan yasaların değiştirilmesi konusunda çaba göstermek. Bu konuda sorunları objektif olarak değerlendiren bir kitap yazdılar

Bunun yanında IHS (Yüksek Öğrenim Enstitüsü) adında bir enstitü , yabancıların tüm sorunlarını inceleyen bir araştırma yaptı, araştırma Sosyal İşler Bakanlığı tarafından yayınlandı. Araştırmanın kamuoyunda etkinliği olmuştur.

Yine bunlara paralel olarak, değişik, kurum ve kuruluşlardan kişilerin katıldığı bir grubun çalışmaları sonucu, yabancıların sorunları ile ilgilenen, onlara Avusturya yasaları hakkında bilgi veren ve olanaklar doğrultusunda çözmeye çalışan, yabancılar için danışma bürosu kuruldu. Büronun amacı, sadece Türkiyeli değil, tüm yabancı emekçilerin dil, din, ırk gözetmeksizin sorunları ile ilgilenmektir.

Türkiyeliler açısından ele alacak olursak, emekçilerimizi, konsolosluğun, aracı ve tefecilerin sömürü ve soygununda kurtarmaya çalışmak, onların sorunlarını çözme ve sorunlarının çözülmesi doğrultusunda sahip çıkmaktır. Büro maddi olarak, Sosyal İşler Bakanlığı tarafından desteklenmektedir. Büronun, önümüzdeki günlerde, yabancıları ekonomik-demokratik sorunlarının yanısıra, siyasi arenaya girebilmeleri, seçme ve seçilme hakkına sahip olabilmeleri, konusunda çalışmalar yapacağı söyleniyor.

Viyana Devrimci İşçi

Baştarafı Sayfa 3'de

tik ilkeler etrafında Alman ve yabancı emekçilerinve ilerici sol güçlerin ortak mücadelelerive örgütlenmeleri üzerine yükselebilir. Bu çerçevede bulunulan her yerde oluşturulacak yerli ve yabancı emekçilerin haklarını savunma komitelerinin ya da antikomitelerin şehirler, eyaletler ve Almanya çapında oluşturacağı çekim merkezi ve yaratacağı etki, yabancı düşmanı politikaları geri püskürtebilir. Bu mücadele, emekçilere yönelik diğer saldırılara karşı da önemli bir barikat oluşturacaktır. Böyle bir çekim merkezi ve odak yaratılabilinirse bunun mücadelesinin TiC'nin ya da Alman devletinin yönlendirdiği çizgiye hapsolup kalan çeşitli güçleri dekucaklama şansı olacaktır. Dini bütün her hangi bir müslüman, haksızlığa karşı tepkilerini milliyetçiliğin etkilediği herhangi bir Türk de çektiği sıkıntıları bu mücadelede dile getirmek isteyebilir. Bunlara engel olunamaz. Aksine, önerilen mutevadaki bir mücadelenin özgür ve demokratik bir toplum hedefinden ve ilkelerinden taviz vermeden faşist ve ırkçı olmayan tüm kesimleri kendi etki alanına çekmesi için duyarlılığı esnekliği göstermesi mümkündür.

Türk Lobileri, ya da "milliyetçi mükaddesatçı" çizgiler ve çözümler özünde baskıcı-yasakçı anlayış ve ideolojilerin ürünüdür. Bu çizgiler, ancak "Türklüğün şanı ve şerefini", "son Türk devletini" koruma mücadelesini sürdürebilirler ki, bunun gideceği yer "Türk-Müslüman Mahalleleri"den yani, çağdışı ilişkilerin, T.C'nin resmi egemen ideolojisini ve baskı siyasetlerinin hüküm sürdüğü "Geto"lardab başka bir şey olamaz. Bu Getoların muhtarı, konsoloslar, ya da HÜR-TÜRK'lüler, bekçisi Türk-Federasyonlu Ülkücüler, maliyecisi eksportçular, din adamı da Nurcu ya da Süleymancılar olacaktır. Türkiyelilerin, Türk ve Kürt emekçilerinin kadınların, gençlerin köle hayatı yaşayacakları özgür ve demokratik ilişkilerin izine rastlanmayacağı bu Getolarda eski hızlı solcularımız hangi göreve talipler acaba?

Türk Lobilerine verilen destekle, yıllardır emekçilerin mücadele ettiği katiller, faşistler ve devlet meşrulaştırılmış olmuyor mu? FİDEF, DİDF ve Yönelimciler geçmişlerinden bu denli kurtular mı?

Türkiyeli topluluğun geleceğini bu şekilde karartılmasına izin verilmemeli, böyle politikalara hizmet edilmemelidir. Bunun yolu Türkiyeliler arasında ciddi, sistemli ve uzun vadeli bir ideolojik-politik-kültürel çalışma örgütlemekten, bu çalışmaları yoğunlaştırmaktan, yabancı ve Alman emekçiler ile ilerici güçleri ile ortak çalışma ve mücadele alanları yaratmaktan geçer.

Türkiyelilerin geleceği, ancak özgür, eşit ve demokratik temellerde yükselen,emekçi kitlelerin girişkenliği, insiyatifi, ekonomik ve politik kararlardaki belirleyiciliğine dayanan yeni bir toplumsal ilişkiler sisteminde yatmaktadır. Böyle bir geleceğin önündeki en büyük engel mevcut sistemin sınıfsal-siyasal karekteri, yapısı ve işleyişidir. Bu engel aşılmadan yabancı emekçilerin ve toplulukların da söz ve karar hakkına sahip olacağı, yabancıları da özgürleştirecek bir toplumsal ilişki sisteminden sözedilemez. Ne var ki, yerli ve yabancı emekçilerle ilerici-sosyalist ve devrimci güçlerle tabanda, mahalle, okul, işyeri ve diğer buluşma yerlerinde şimdiden eşit ve demokratik ilişki odakları ve alanları yaratmadan, geleceğin ön ilişkilerini buralarda örgütleyip yaşatmadan bu amaca ulaşılamaz, varolan engeller aşılamaz.

Yabancılar için aydınlık bir gelecek, emekçilerin ve ilerici insanlığın aydınlık geleceğinin olduğu yerdedir.

116. MADDEYE KARŞI MÜCADELE

Almanya'da kamuoyunu son günlerde meşgul eden, *en önemli konulardan* birisi de 116. madde, yani çalışmayı teşvik yasasının değiştirilmek istenmesidir.

Almanya'da ve diğer emperyalist ülkelerde, işsizlik giderek artmaktadır. Artan işsizliğin sorumluları olarak da, yabancılar gösterilmektedir. Alman faşistleri, yabancılar işyerlerimizi elimizden alıyorlar, yabancılar dışarı vb sloganlarla yoğun bir çalışma sürdürüyorlar. Oysa, bunun doğru olmadığını kendileri de çok iyi biliyorlar. Bir örnek vermek gerekirse, Türkiye'lilerin ve diğer yabancıların ilk Almanya'ya geldiklerinde, yüzbinlerce işsiz vardı, örnekler çoğaltılabilinir.

Aslında, Alman emperyalistleri, işsizliği azaltmak istemiyorlar. Çünkü, işsizlik azalırsa, kendi karlarının da azalacağını biliyorlar. Emekçileri daha düşük ücretlerle çalıştırıp, karları daha fazla olsun diye, işsizlik tehdidini, emekçilerin başında, demoklesin kılıcı gibi durduruyorlar.

116. maddede, yani, çalışmayı teşvik yasasında yapılmak istenen değişikliğe sıra yavaş geldi. İlk önceleri Türkiye'lilerin ve diger yabancıların haklarının kısıtlanması ile başlayıp, öğrenci burslarının, kira yardımların nın, çocuk paralarının ve işsizlik yardımlarının budanmasından sonra, 116. maddeye kadar geldi. Görünen odur ki tüm emekçilerin yararına olan yasalar değiştirilmeye devam edecektir. Hepimizin bildiği gibi, sendikalar işsizliğin azaltılması için daha az saat çalışmayı önermişler, önce işverenler kabul etmeyip, daha sonra uyarı grevleri ve grevler birbirini izlemişti. Sonunda bunu kabul eden patronlar, 38,5 saate razı olmuşlardı. *Onun* için de, tekrar hızlı bir şekilde atağa geçmişler, sendikalardan ve emekçilerden intikam almak için işçilerin, mücadelelerle elde ettikleri grev hakkını ellerinden almaya çalışmışlardır. Bizler, burada yaşayan Türkiye'liler olarak, bu olayın bizim de sorunumuz olduğunun bilinciyle, duyarlı davranarak, sendika ile ilişikye geçip (İGM) bir sendikacı aracılığıyla 20. 1.86 tarihinde bir toplantı düzenledik.Bunun en geniş bir şekilde propagandasını yapmaya çalıştık, şehirde bildiri dağıtıp, kamuoyunu duyarlı hale getirmeye çalıştık.(bildiriler, Türkçe ve Almanca idi)

Bizler, ikili görevlerimizin bilinci ile bu ve benzeri eylemlere, geçmişte olduğu gibi, gelecekte de devam edeceğiz. Bunları aşağıda not olarak yazıyoruz.

1- Yabancı düşmanlığı
2- Yabancıların kültür ve eğitim sorunu
3- Barış için ve silahlanmaya karşı yürüyüş ve eylemler
4- Devrimci geceler
A- Halk oyunları geceleri
B- Devrimci halk ozanlarının katıldığı geceler vb.

Türkiye'ye yönelik çalışmalar

1- İdam ve işkencelere son kampanyaları
2- Dayanışma hareketine maddi ve manevi yardım
3- Genel af kampanyası. Örnekler çoğaltılabilinir.

Biz bütün bu saydığımız eylemlilikleri, Aschaffenburg bünyesinde bulunan, ilerici, demokrat kişi ve kuruluşlarla birlikte yapıyoruz.

Aschaffenburg Devrimci İşçi

FRANSA: SOSYALİST PARTİYE GÜLE GÜLE Mİ?

Fransa'da mart ayında yapılacak olan seçimlerin etkisiyle son yıllarda ölü görünümüne girmiş olan politikleşmede yeni bir planlanma ortaya çıktı. Televizyon, Radyo ve basın hep aynı konuya ağırlık veriyor. Kendi iç bütünlüğünün kurulamaması, Komünist Parti'yle kurulan ittifakın yürümemesi, işsizliğe çözümün bulunamaması vs.'den dolayı 1981 Mayıs'ında hükümete gelen Sosyalist Parti 6 yıllık iktidar döneminde oldukça yıpranmış görünüyor.

1981'de açıklanan Sosyalist Parrti'nin proğramıyla bugünkü durum açık bir çelişki arzediyor. Sosyalist Parti iktidar olmadan önceki konumuyla oldukça farklılaşmış durumda bugün. Bu, iktidarda olmanın zorluğundan mıydı, yoksa değerlerin artık geçersizliği miydi onu farklı olmaya iten? Yoksa iktidarda kalabilmek için farklı ittifak arama yolları mı idi? (Bu ittifak muhtemel ki sağ güçlerle!... Komünist Parti bugün Sosyalist Parti'nin icra ettiği politikayla herhangi bir ittifak olunamayacağını açıklamış durumda.)

Fransız sosyalistleri Toulouse Kongresi'nde en son konumlarını halka açıkladılar.

Büyük kongrede sosyalistler yıllardır savundukları Sınıf Cephesi kavramına veda ediyorlar. FKP ve 68 Solu'ndan kalanların dışında, bugün marksist diyalektik geçerli değil artık. Sınıf savaşı tavsiye edilmiyor, dahası, solcu olup-olmamak için Anti-Kapitalist olmanın gerekip gerekmediği bile belirsizleşiyor. Solcu olmak için sadece kardeşlik, özgürlük ve adeletten yana olma yetecek mi acaba? Bu değişim Sosyalist Parti'nin hızla sosyal demokratlaştığını gösteriyordu.

Artık militanlık, içi boşaltılmış laftan başka bir şey değil. İktidarda olmanın psikolojisi ile geçmişte mücadele eden insanlar yok artık. Çok söylenen bir cümle hiç de eksik olmuyor bu günlerde, "insanlar ancak muhalefeteyken iyi militan oluyorlar." Özyönetime de sırt dönülmüş durumda. Daha bir kaç yıl önce özyönetim bir zorunluluk olarak açıklanıyor idi. Ve sol, özyönetimi kendisine amblem yapmıştı.

Bugün, bu ve buna benzer bir çok değer birerbirer SP saflarında terkedilmiş durumda. Tüm bunlara karşı Sosyalist Parti Genel Sekreteri Lionel JOSPİN'in açıklaması, acaba değerlere sahip çıkmaya yetecek mi? Jospin şöyle diyor: *"Beni asıl tedirgin eden şey, günümüz Fransasının siyasi ve sosyal yaşantısına damgasını vurmuş gibi görünen değerler karmaşası. Son olarak şunu söylüyeyim, eğer biz soldaki siyaset adamları ya da siyaset kadınları bazı değerlerin yayılmasını istiyorsak, onlar için savaşmalıyız."*

MART SEÇİMLERİNİ RPR ve UDF'NİN ALACAĞINA KESİN GÖZÜYLE BAKILIYOR

RPR ve UDF Muhalefetin Birliği diye bir platform imzaladı ve seçimlerde hükümete birlikte geleceklerini açıkladılar. Önümüzdeki seçimlerde çoğunluğu sağlayamazlarsa, aşırı sağ FN'nin ve Milli Cephe'nin platform dışında oldukları halde, hükümete girecek mi, çağrılabilir mi tartışmalarını yapabilmek için platformda açık pencereler bırakılmış durumda. Platformun en ezici maddesi ise, yabancılarla mücadele maddesidir.

RPR'nin (Cumhuriyet İçin Birlik)'in yabancılar politikası kısaca şöyle:

"1- Göçmen işçi akınını yenebilmek için,

a) Tüm yeni göçleri yasaklamayı gündeme getirdikten sonra, sınırlarda çok sıkı kontrolleri ısrarla sürdürmeli ve bunda anlaşma sağlanmalı,

b) Kanunlarımıza saygı göstermeyen yabancıları sınırdışı etmeli,

c) Sosyal yardımlar, oturma ve çalışma hakkı olanlara ve bazı aile yardımları ise sadece Fransız vatandaşlarına verilmelidir.

2- a) Yasal oturma ve çalışma hakkına sahip olan yabancılarla manevi bir anlaşmanın sınırlarını saptamak için: bazı durumlarda otomatik olarak ve de kontrolsuz bir biçimde ve gönüllülüğü de öngörmeyen Fransız vatandaşlığına geçiş uygulamalarını ve vatandaşlık kanununu yeniden gözden geçirmeli.

b) Politik ve medeni haklar, belirtmek gerekir ki, öncelikle vatandaş olma şartına bağlıdır.

3- Göçmen işçilerin ülkelerine geri dönüşlerini cesaretlendirmek için; geldikleri ülkelerin hükümetleriyle diplomatik anlaşmalar yaparak anlamlı sayıda geri dönüşü tamamlamak gerekir."

GÖREVLERİMİZ:

Olası hükümet değişikliğiyle muhtemelen iktidara gelecek olan sağ partiler kendilerinin (yukarıda kısaca değindiğimiz RPR'nin göçmen işçi proğramı)bir dizi baskıyı ve sıkıntıyı da birlikte getirecektir.

RPR hükümet olunca yapacağı ilk iş; varolan haklarımıza, sosyal yardımlar, iş ve eğitim gibi bir çok daldaki hakları kırpmaya ve budamaya başlayacaktır. Bugün 3.cü çocuğa ödenen doğum priminin şimdiden sadece Fransızlara ödenmesi gerektiği yolundaki tartışmalar yarının akibetini bugünden görmeye yardımcı oluyor. Fransa'da da son zamanlarda siyasi iltica talebinde bulunan kişilere red gelmeye başlamıştır, yabancı işçilerin öz örgütlülüklerini kuramamaları, tüm bu vb. sorunlara bilinçli bir şekilde sahip çıkıpFransız Anti-Faşist, Anti-Rasist ve humanistlerinin de desteğini alarak varolan haklarımıza sahip çıkmalıyız. Bu bağlamda gelişecek mücadele, diğer sorunların, geriye dönüş primi, Sosyal Sigorta haklarının Türkiye'ye aktarılması, vize, Aile birleştirmesi, eğitim ve kültürel sorunları da onun düzeyinde yürütmek bir zorunluluk olarak karşımızda duruyor.

Tüm bu sorunların bizim sorunlarımız olduğu bilinciyle, burada varolan devrimci-demokratik örgüt, kişi ve kuruluşlarla doğru devrimci perspektiflerle bütün bu uygulamalara karşı mücadele etmek zorundayız.

Sesimizin daha güçlü ve gür çıkması için Devrimci ışçi'nin mücadele bayrağını yükseltelim.

FRANSA DEVRİMCİ İŞÇ

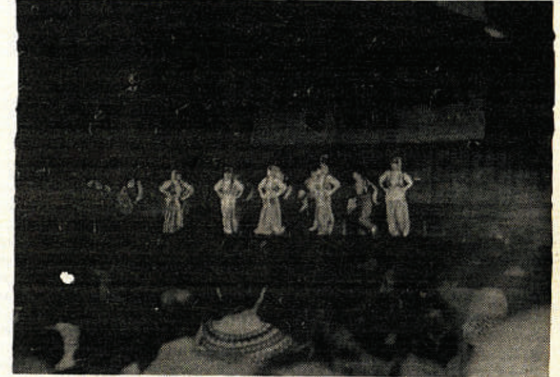
STRASBOURG'DAKİ GELİŞMELER

Gerek Türkiye ve gerekse bulunduğumuz ülke özelinden kaynaklanan yabancılar üzerindeki sorunlara ilişkin başlattığımız çalışmalar biz Türkiyeliler olarak demokratik kitle örgütleri düzeyinde bir takım çalışmaları eksik de olsa gerçekleştirdik. Bölgemizde yapılan tartışmalar sonucu biz Strasbourg Türkiyeliler Birliği ve Devrimci İşçi taraftarları olarak bölgemizde bulunan tüm Türkiyeli demokratik kitle örgütlerine yaptığımız çağrıya olumlu yanıt veren STİD ve HTİD ve biz Türkiyeliler Birliği bu çalışmalarla ilgili anti-faşist, anti-emperyalist içerikli bir platform oluşturuldu. Bu platforma bağımlı olarak demokratik kitle örgütleri düzeyinde bir eylem birliği komitesi oluşturuldu. Komitenin şimdiye kadar yapmış olduğu faaliyetler ise, ilk olarak ev sorunları ile ilgili makamlarla görüşüldü. Bu konudaki sorunlarımız sergilendi. Bir takım müspet cevaplar alındı.

İkinci olarak Pasaport değişimi bahanesiyle yapılan soyguna karşı protesto eylemi gerçekleştirildi. Konsolosluk önünde 21 Aralık 1985 Cumartesi sabahı bildiri dağıtıldı, imza kampanyası başlatıldı.

Üçüncü olarak 19 Ocak 1986'da **GURBETTE SAZIMIZ SÖZÜMÜZ ve KÜLTÜRÜMÜZ** gecesi düzenlendi. Geceye 800 civarında katılım oldu. Geceye ozanlar, Ali Asker, Şivan Perver, Melike Demirağ, Nurşani, Hüseyin Kiraz'ın yanısıra halk oyunları ekibi de katıldı. Her demokratik örgüt kendi görüşlerini gecenin içeriğine yönelik ayrı ayrı metinler halinde konuşmalar yaparak dile getirdiler. Ayrıca Fransızca ortak metin okundu.

Dördüncü olarak Türkiyeli emekçi kadınlarımızın el işi sergileri Strasbourg belediyesi salonunda sergilendi. . 3 Şubat 1986'da Belediye Başkan Yardımcısı MARC REYMANN tarafından açılış yapıldı. Sergi bir hafta devam edecek.

Beşinci olarak GENEL AF - İDAM ve İŞKENCELERE karşı çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Devrimci İşçi'nin başlatmış olduğu Bağış Kampanyası'nı sürdürmekteyiz.

Strasbourg gecesinde Devrimci İşçi taraftarlarınca okunan metni özetleyerek yayınlıyoruz.

Bizler yurtdışında Türkiyeli demokratilerici, yurtsever devrimciler olarak, ikili görevlerimizin bilincinde ve onun sorumluluğunu taşıyarak çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. İkili görevlerimiz; Birincisi, bulunduğumuz ülke özelinden kaynaklanan sorunlarımıza yönelik görevlerimiz.

İkincisi, Türkiye'ye yönelik görevlerimiz..

Bulunduğumuz ülkeye yönelik görevlerimizin başında, seçme ve seçilme hakkımız, ekonomik, demokratik taleplerimiz, kültürel ve eğitim sorunlarımız ve o ülkenin işçi sınıfıyla dayanışma mücadelemiz gelmektedir. Böylesi çalışmaları hedef alınca, grupsal çıkarları ön plana çıkarmaksızın toplumsal sorunları ön plana çıkaran ve toplum yararına gerçekçi, kalıcı, çözüm getirici çalışmaları hedeflemeliyiz.

Seçme ve seçilme hakkı demiştik, evet, bize en doğal hakkımız olan yerel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı tanınmalıdır. Bunu istiyoruz.

Çünkü, ekonomik, pollitik, demokratik alanda bizim hakkımızda bize sorulmadan bir takım kararlar alınmaktadır. Oysa biz diyoruz ki; bizimle ilgili kararlarda biz de söz ve yetki sahibi olalım. Kendi geleceğimize ilişkin karar verebilelim.

Günümüzde özellikle Avrupa'da yabancı düşmanlığı belirli sağ güçlerin ve tekellerin desteği altında örgütlendirilmektedir. Genelinde bugün onların en çok hedef aldıkları insanlar Araplar ve Türkiyelilerdir. Böylesi ciddi bir tehlikeye karşı birlikte örgütlenip, onları etkisiz bırakmalı ve bu konuda tutarlı mücadele vermeliyiz. Eğer, bugünden böylesi bir tehlikeyi göremezsek, yarın daha yüksek boyutlara ulaşacaktır.

Arkadaşlar, biliyoruz ki hepimiz, iş gücümüzü, alın terimizi satarak yaşamak zorunda kaldığımız bu Avrupa ülkelerinde kendi yaramızı kendimiz sarmalıyız. O da örgütlü bir yapıyla, bilinçli bir şekilde mücadele vererek ve o ülkenin demokratik sol güçleriyle dayanışmaya girerek bazı sorunların üstesinden gelebiliriz. Şimdiye kadar bu yönde bir takım çalışmalarımız oldu ise de, istediğimiz ölçüde bu sorunların üstesinden gelemedik. Özellikle kültürel konularda çok eksikliklerimizin olduğu kanısındayız.

Böylesi bir anlayışla yola çıkarak, asimilasyona hayır diyoruz ve kendi benliğimizi koruyarak, halkın öz kültürüne, geleneğine, göreneğine sahip çıkarak, yaşadığımız ülke kültürüne de saygı göstererek çalışmalarımızı bu yolda sürdürmeliyiz.

Türkiye'ye yönelik görevlerimize gelince,değerli arkadaşlar, bilindiği gibi ülkemize yönelik görevlerimizde çok hassas ve duyarlı olmalıyız ve de sorumluluk taşımalıyız. 12 Eylül 1980'de Türkiye'deaçık faşist diktatörlük iktidara el koydu. Türkiye'de nısbi ölçüde varolan 12 Eylül öncesi bir takım hak ve özgürlükleri tümüyle ortadan kaldırdı. Faşist diktatörlük geldiği günden itibaren parlamentoyu feshetti, siyasi partileri, demokratik kitle örgütlerini ve sendikaları kapattı, yöneticilerinitutukladı, demokrasi ve özgürlük ,çin mücadele eden bütün devrimci ve demokratları zindanlara doldurdu. En moderm işkence sistemlerini uygulayarak tüm devrimci halk güçlerini, demokrat ve aydınları işkence tezgahlarına çekti, 61 Anayasası'na dahi tahammül edemeyerek onu da tümden ortadan kaldırdı. Yerine 82 faşist anayasasını Türkiye halklarına dayattı. Bizce böylesi bir faşist anayasanın hiç bir meşruluğu yoktur.

Ama ne yazık ki, günümüzde kendisine sosyal demokrat süsü veren bir takım siyasi partiler ve onların uzantıları, böylesi bir anayasanın bazı maddelerini değiştirerek, kendileri tekrar siyasi arenada yer almak için çaba harcamaktadırlar. Gerek parlamento içerisinde, gerekse parlamento dışında olsun böylesi bir faşist anayasanın tümüne karşı çıkmayan siyasi parti ve kişiler bizce sosyal demokrat olamaz. Çünkü böylesi bir anayasa Türkiye'de faşizmin kurumsallaşmasını ve kalıcılığını öngörmektedir. Böylesi bir anayasanın faşist yasalarıdır ki, bugün ülkemizde işkenceler alabildiğine devam etmektedir. Ve bu işkenceler yüzlerce can aldı ve halen de almaktadır. Son bir iki örnek verecek olursak: Halkın iradesiyle seçilen Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez, son Amasya davasında Kenan Özcan, faşist diktatörlüğe boyun eğmedikleri için, diğer yurtsever devrimciler gibi işkencede katledildiler.

Arkadaşlar, ülkemizdeki gelişmeleri hepiniz hemen hemen yakından biliyorsunuz.

Ayrıca bilinmektedir ki, faşist cunta ve onun uşakları şimdiye kadar elliyi aşkın insanı idam sehpalarında sallandırdı ve halen yüzlerce yurtsever devrimcinin idam kararları cuntanın uşağı Özal meclisi tarafından onaylanmış, sıralarını ve idam edilecekleri günü beklemektedirler.

→

Diğer yandan, Türkiye cezaevlerindeki insanların yaşama koşulları çok kötüdür. Devamlı hücrelerde ve havasız yerlerde tutulduklarından, yeterli besin verilmediğinden sağlık durumlarının ciddi bir şekilde bozulduğunu, doktora çıkarılmadıklarını, yakınlarıyla ve avukatlarıyla görüştürülmedikleri herkes tarafından bilinmektedir. Görünen odur ki, tüm bu insanlarımız diri diri mezara gömülmek isteniyor.

Biz demokrat ve devrimciler, tüm bunların bilincinde olarak, bize düşen görevleri sorumluluklarımız çerçevesinde yerine getirmeliyiz. Bugün önümüzde duran en önemli görevlerimiz, bu insanlarımıza sahip çıkmak ve onların yaşamları ve cezaevlerinden çıkmaları için mücadele etmek olmalıdır.

İdamlara karşı yoğun bir çalışma yürütülmeli ve bu konudaki çalışmalarımızı duyarlı bir şekilde sürdürmeliyiz. Cezaevlerindeki kötü koşulların düzeltilmesi için uğraşı vermeliyiz.

Genel Af konusunda çok hassas, bilinçli bir şekilde Türkiye'de tüm siyasi tutukluları kapsayabilecek bir Genel Af kampanyasını yaygınlaştırmak ve bu konuda bulunduğumuz ülke demokrat, ilerici, devrimci ve sol güçlerle, idam ve işkenceye karşı olan herkesle dayanışmaya girmeli, bu konuda destek aramalıyız.

Bugün belirli baskılar sonucu Türkiye'de faşizm ve onun yandaşları, kendilerini dünya kamuoyuna kendini kabul ettirebilmek için, bir af yaygarasını ortaya atıp tartışmaktadırlar. Bilinen odur ki, çıkarmak istedikleri af, kendi kafa yapılarına uygun olan insanları kapsayacaktır. Cunta ve onun uşakları her demeçlerinde "Teröristleri affetmeyeceğiz, onlar hiç bir zaman af kapsamına girmemeli" *diyorlar.*

Oysa terörist dedikleri insanlar, Türkiye halklarının bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük mücadelesi uğruna faşizmin zindanlarına doldurulmuş halkın öz evlâtlarıdır.

Asıl terörist, bugün varolan faşizmin kendisidir. Türkiye'de Türk ve Kürt halkları üzerinde estirdiği baskı, zulüm, terör had safhaya ulaşmıştır.

Türkiye Kürdistanı'nda hiç gerekçe gösterilmeden insanlar kurşuna dizilmekte, kendi doğup büyüdükleri öz topraklarından başka yerlere sürülmektedirler.

Bunun içindir ki, biz, Türkiye'de tüm siyasi tutukluları kapsayan bir Genel Af istiyoruz, tüm yurtsever, demokrat ve devrimcilere ve de dünya kamuoyuna bu konuda çağrıda bulunuyoruz.

Ve diyoruz ki, bugünden başlayarak gelecekte;

- Yetki Halka
- Karar Halka
- Söz Halka
- İktidar Halka!

Strasbourg Devrimci İşçi Taraftarları

BELÇİKA'DA YABANCILAR SORUNU

Bizler Belçika birimi olarak kendi yörelerimiz'deki durumlarımızı, pratik içerisinde yaptığımız faaliyetleri ve Devrimci İşçi'ye önerilerimizi ve sorunlarımızı içeren böylesi bir yazıyı yazmayı uygun gördük.

Öncelikle Belçika toplumu ve sınıflar mücadelesine, açıklık getirmek daha iyi olacak Belçika-da iki toplum yaşamaktadır:

A- Flaman bölgesi:Dil Flamanca (hollanda'ca)

B- Walon bölgesi:Dil Fransızca

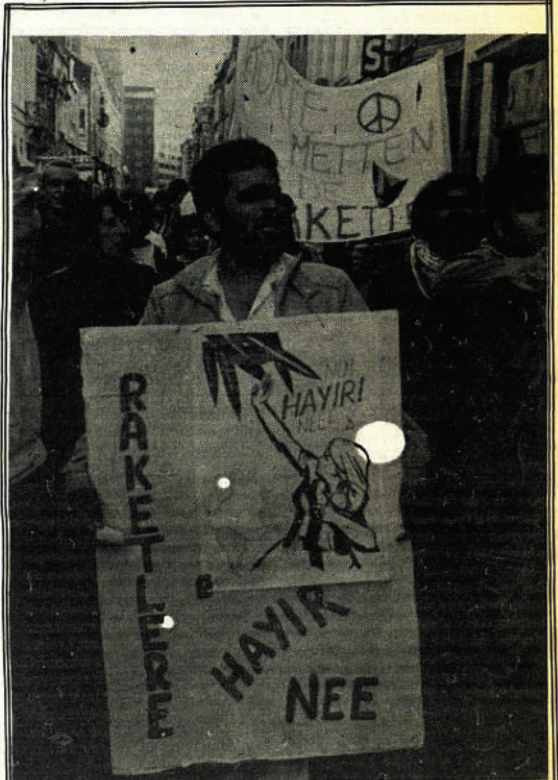
Bunlar, kültürleri, eğitimleri, politik yapıları apayrı olan toplumlardır. Flaman bölgesi, ırkçı ve faşistlerin yoğun olduğu bölgedir. Walon bölgesi toplumu, hemen hemen hepsi, aydın, ilerici, hümanist insanlardan oluşuyor. Nüfusun çoğunluğunu Flamanlar oluşturuyor, iki toplumun yaşadığı bu ülkede bir de yabancılar var.

Yabancıların çoğunluğunu İtalyanlar, Türkiye'liler ve Faslı'lar oluşturuyor. Kriz içerisinde olan bu ufacık ülkedeki gelişmeler toplumun günlük yaşantısını hemen etkiliyor.

Belçika'da zengin maden ocakları(kömür ocakları) bulunmaktadır. Maden ocaklarında çoğunlukla Türkiye'liler,Fas'lılar ve yerli emekçiler çalışmaktadır. Maden ocaklarında, her yıl grevler olmaktadır. Maden ocakları kapanmayla karşı karşıyadırlar. Sendikalar bu konuda aktif olarak görevlerini yapmamaktadırlar. Gösteriş olarak, kısa süreli grevler yapılıyor, bunlar da başarıya ulaşmıyor. Sendikalar, işverenlerle anlaşamıyor ve bütün yük emekçilerin sırtına yükleniyor.

Böylesi bir ülkede, biz yabancıların geleceği hiç de parlak değil.Bizler, ırkçılığın ve gericiliğin yaygın olduğu bölgedeyiz. Devlet yapısı, gerici partilerin insiyatifinde, eğitiminden tutunda kültürüne kadar gerici politikalar izleniyor.Açıkçası, resmen kovuyorlar, bizde nedense gitmiyoruz.Eğitimde asimilasyoncu çizgi izleniyor, kültürümüz yok edilmek isteniyor. Çocuklarımız,gençlerimiz flamanlaştırılıyor. İşçilerimiz her türlü haksızlığa uğruyorlar.Belçika'da çocuklarımız ayrı sınıflara dolduruluyorlar, Belçika'lıların kendi örf ve ahlaki yapılarına uygun konular, çok küçük yaşta çocuklarımızın beyinlerine şırınga ediliyor.Bu da politikalarının iki yüzlülüğünü ortaya koyuyor. Açıkçası, zoraki bir şekilde, kendi toplumlarına kazanmaya çalışıyorlar.

Konut sorununa gelince, yabancılara çok eski evler veriliyor, bu sağlığa zararlı evler, Türkiye'li ve Fas'lılara satılmaya zorlanıyor. İşte böylesi sorunlarla karşı karşıya kalan bizler, önümüzdeki süreçte, daha katmerli haksızlıklarla karşı karşıyayız. Bu sorunları çözmek, imkansız gibi gelse de, yine de bazı konularda, mutlaka bizler, toplumsal ve örgütsel olarak bu sorunlarla mücadele etmek zorundayız...Bu da sınıflar mücadelesine katılmakla olur. En geniş anlamıyla bu mücadeleye, demokrasi mücadelesi diyebiliriz.

Belçika'da Roketlere karşı yapılan yürüyüşten bir bölüm görülüyor.

BELÇİKA'YA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Yabancıların, Belçika'lılarla birlikte başladıkları bazı çalışmalar sonucu,"ırkçılığa ve gericiliğe" karşı Anti-faşist komite adı altında, bir komite kurulmuştur. Bu komitenin amacı, öncelikle Belçika'daki faşistlerin çalışma alanlarını daraltma ve faşizmin gerçek yüzünü kamu-oyuna göstermektir.

Yürüyüşler, protestolar, açlık grevleri ve insan hakları gibi konuları içerisine alan eylemlerde, bu komitenin, bütün Belçika solunu birlikte yürütme gücü vardır. Örneğin, Türk faşistlerinin geceleri bu komite aracılığıyla engellenmeye zorlanmıştır.

Flamanca,Anti-Faschistische Front (A.F.F.)diye adlandırılan, bu örgüt tam anlamıyla bir taban örgütüdür, aşağıdan zorlayarak, popüler durumda olan, kişi, kuruluş, sendika ve partileri (S.P, A.B.V.V, vb.) eyleme geçirmekte başarılı oluyor. Bir örnek daha vermek gerekiyorsa, Fikri Sönmez'in öldürülmesiyle

→

SAUNIER

Gurbette Sazımız Sözümüz Gecesi

Fransız anti-faşist kuruluşları ve Devrimci İşçi taraftarlarının düzenlemiş olduğu, Gurbette Sazımız, Sözümüz gecesine, yüzün üzerinde katılım oldu. Bölgemizde ilk defa yapılan bu geceye, Fransızların katılımı da oldukça dikkat çekiciydi.

Bölge gazetelerinin ve şehir radyosunun geniş yer verdiği gece, bizler açısından bir moral, ilerisi için daha nelerin yapılabileceği konusunda bir tartışmayı da başlatmış oldu.

Bölgemizde, oldukça sağ ve fanatik kuruluşların bulunması da, hareket alanımızı oldukça daraltıyor.Bu ise, bölgedeki devrimcilerin, oldukça cılız ve az olmasından kaynaklanıyor.

Bundan sonraki faaliyetliliklerimiz güçlü bir Devrimci İşçi hareketinin yaratılmasını, odak noktasına almış bulunuyor.

Gecemize Anadolu Müzik Grubu ve bölgesel ozanlar katıldı. Alışılmışın biraz dışında, bölgemizin kendi özel yapısına uygun olarak yapılan gece, bizler açısından bir başarıdır.

Daha güçlü bir örgütlülük ve daha fazla iş için Fransız kuruluşlarıyla ilişkilerimizi geliştirmeyi, önemli bir nokta olarak görüyoruz. Bu doğrultuda çaba harcıyoruz.

Mart ayındaki seçimler de göz önüne alınırsa, bunun bir zorunluluk olduğuna inanıyoruz.

DAHA GÜÇLÜ BİR DEVRİMCİ İŞÇİ İÇİN İLERİ!

Lons le Saunier ve çevresi Devrimci İşçi Taraftarları

Anadolu Muzik Grubu

İSVİÇRE VE İLTİCA SORUNU

Geçen yazımızda, İsviçre'deki yabancılar olayını belli ölçülerde dile getirmeye çalışmıştık. Önce İsviçre-deki duruma, kısa da olsa bir göz atmakta fayda vardır.

İsviçre, ekonomik olarak ileri derecede gelişmiş, sosyal hizmetlerin gelişkin olduğu bir ülke olarak nitelenebilir. Bu, İsviçre'nin, yüksek teknikle donanmış,kaliteli bir işgücüne sahip olduğu anlamına gelir. Çalışanların büyük bir çoğunluğu, makine metal, saat, kimya, yiyecek, konfeksiyon ve tekstil dallarında çalışmaktadır. İsviçre'de, 3 milyon çalışandan %40'ı endüstri dalında, % 53'ü hizmet sektöründedir. Bankacılık, sigortacılık, ticaret,taşımacılık.Denilebilinir ki her 3 İsviçre Frankından biri yurtdışında kazanılmaktadır. Sonuç olarak yabancılar, ülkedeki pek çok üretim ve servis dallarında çalışırlar.İşsizlik diğer ülkelere göre, çok düşüktür.

Emperyalizm'in askeri örgütlenmesi olan NATO'da yer almayan İsviçre, sadece *Birleşmiş Milletler Örgütünün*, bir alt komisyonu üyesidir.Fakat, OECD, İMF, Dünya bankası gibi emperyalist örgütlerde, önemli söz hakkına sahiptir.Federal ve demokratik bir ülke olan İsviçre, 26 kanton ve on'un altında belediyeden oluşmaktadır. F. Almanya, Fransa, İtalya ve Avusturya'ya komşu olan İsviçre, bu ülkelerdeki çeşitli toplumsal özelliklere sahiptir. Fransızca, Almanca ve İtalyanca konuşulan diller ve bu ülkelerin, sosyal ve kültürel etkisinde kalan kantonlar vardır ve kozmopolit bir yapıya sahiptir. Bu anlamda da değişik kültür, değer yargıları ve sosyal ilişkiler söz konusudur. İsviçre'de 1980 de 6,5 milyon insan yaşamaktaydı ve buların 1 milyonu yabancıdır.

1951 yılında, *İnsan Hakları Bildirgesine* imza atan İsviçre Hükümeti tarafından, 1956 yılında kabul edilen iltica kanunu, bir devlet politikası olarak ortaya çıkmıştır.

1980 yılında, yaklaşık 40.000 ilticacı bu ülkede yaşamaktaydı. Bu ilticacılar, yaklaşık 50 değişik ülkeden, özellikle doğu bloku ülkelerinden, Hindiçin'den ve Güney Amerika'dan gelen insanlardır.

Bunların içinde:
1956'dan sonra 15.800 Macar
1961'den sonra 1.300 Tibetli
1968'den sonra 13.850 Çek ve Slovak 1973'den sonra 1.400 Şili'li
1975den sonra 5.500 Vietnam'lı
1979dan sonra 1.200 Kamboçya'lı bulunmaktadır.

İkinci paylaşım savaşından sonra, "Sosyalist" ülkelerden gelen ilticacılara, oldukça cömert davranan İsviçre'nin 1980'den sonra, akın akın gelmesi (ağırlıkla Şili, Sri Lanka ve Türkiye'den) üzerine, iltica politikasında ne kadar demokratik olduğu anlaşılmıştır.

Genellikle, tüm Avrupa ülkelerine Türkiyelilerin ve bir çok gerici, faşist yönetimlerin bulunduğu ülkelerden, siyasi inançlarından dolayı, can güvenliği nedeniyle, ya da ekonomik sıkıntıların sonucu olarak insanlar gelmiştir.

İşte, değişik ülkelerden gelen insanların, ilticaya başvurdukları ülkelerden birisi de İşviçre'dir. İşviçre hakkında, daha detaylı açıklamalarımızı bundan sonraki yazılarımızda iletmeye çalışacağız. Her alanda yapılacak analizlerin ve tespitlerin, ülkeleri tanımak ve orada gelişecek mücadele konusunda, belli ipuçları sunacağı kuşkusuzdur.

Ülkemizden, değişik nedenlerle ve üç-beş kuruş kazanıp, geçimi sağlamak amacıyla, dağ-taş demeden bir güçlüklerle İşviçre'ye gelmek isteyen insanların, ilk tanıdıkları kişiler sınır tacirleridir. İlticacılar, onlar için iyi bir kazanç yoludur. Her tehlikeyi göze alan iltica adayı, maddi olarak da, büyük bir meblağı göze alarak adeta kumar oynamaktadır. Çeşitli ülkelerden geçen bu kişiler, geçtikleri bu ülkelerde, belli miktarda döviz bırakmış olmalılar ki, bazı ülkeler, (İtalya, Yugoslavya vb.) yasak koysalar bile, bunların geçmesine göz yumuyorlar. Son olarak, İşviçre'ye kadar gelen kişi, bir çok güçlükle ve çevrenin yardımıyla iltica talebinde bulunur.

12 Eylül faşist cuntasından sonra, Türkiyelilerin gelmesini, İsviçre devleti, vize koyarak engellemeye çalıştı. 1982'de çıkardıkları yönetmenlikle iltica yasası kısıtlandı. Daha önce her hangi bir iş dalında çalışma izni alabilen ilticacılar, 1983'de uygulanmaya konulan yönetmenlikle, sadece, yardımcı iş gücü olarak, daha çok lokanta, otel vs. yerlerde çalışma izni alabiliyorlardı. Son olarak da iltica başvurusu kabul edilen bir kişi, 6 ay beklemek ve daha sonra iş aramak zorundadır. Örneğin, çalışma izni belirli bir iş alanında sınırlıyken, yabancı işsiz nedeniyle, (işveren için iyi bir malzemedir) saat ücretini, en asgariye düşürürken, (diğer taraftan iltica, *asalak olarak nitelenmekte*, basın ve yayının şişirmesiyle, yabancı düşmanlığı yaratılmaktadır.) ilticacılara yapılan para yardımı, bazı kantonlarda asgari ölçülerin altındadır, kantonlarda farklı uygulamalar sürüyor. Kantonların büyük çoğunluğu ilticacıları kamplara gönderiyor, özellikle son zamanlarda, iltica talebinde bulunan kişiye, yabancılar polisi tarafından, oldukça kaba davranılmaktadır. Yer yer, görevli polisin ilticacıyı tokatladığına bile rastlanmaktadır. Kişinin üzerinde pasaportu yoksa, iltica istemi red ediliyor, geri gönderilmekte tehdit ediliyor, bazen de görevlinin keyfi davranışıyla, ya ülke dışına ya da geldiği ülkeye geri gönderiliyor (ifadesi alınmadan).

Eğer ilticanın tanıdığı varsa ve *avukat tutabiliyorsa, bu durum engellenebiliyor*. 1983'de geri gönderilen bir Türkiyeli 15 gün sonra işkenceyle öldürülmüştür. Yine, 50 civarında Sri Lanka'lı Aralık 1985'de geri gönderilmiş ve bunların çoğu tutuklanmış, bunun üzerine, İsviçre elçiliği İsviçre'ye *protesto telgrafı* göndermiştir.

İnsanlar, daha çok, kampa gönderiliyor. Kamp sayısı arttırılmış durumda, kamplarda değişik uygulamalar söz konusudur, bazı kamplar 550 İsviçre farankı para veriyor. (Bir aylık) Yemek ve diğer ihtiyaçlarını, kişi bu para ile karşılamak zorunda bırakılıyor. Bazı kamplarda da yemek veriliyor, ihtiyaçları için de haftada 30 İsviçre frangı veriliyor.

Kamplardaki uygulamalar anti demokratiktir, akşamları sayım yapılıyor, sağlık için tehlikelidir.Örneğin bir savaş anında İsviçre'liler buralarda bir kaç gün kalsa, bunun kişide yarattığı olumsuz sonuçların ne olacağı, bir takım yetkililer ve psikologlarca araştırma konusu olmuştur. Bu böyleyken, ilticacının, sürekli bu kamplarda tutulması düşündürücü olsa gerek! İlticacının, ülkesine para göndermemesi için de her yola baş vuruluyor.

1985'de Tamil'li ilticacıların kullanması için özel madeni para basıldı, bu maden parçaları, belirli yerlerde değişim aracı aracı fonksiyonunu görmektedir, her yerde geçerli değildir.

1 Ocak 1986'da çıkarılan, yeni bir yönetmenlikle, ilk ifadeyi alan kanton polisi, ifadeyi içişleri bakanlığına bağlı olarak çalışan kurum'a göndermeden, ilticacının, gerçek ya da sahte ilticacı olduğuna karar verebilecek.(Polise kalan iş Allaha kalmış sayılır.)

İltica başvurularında Basel en başta geliyor. İsviçre'nin 26 kanton'unda, geçen sene (1985) 9703 iltica başvurusu olmuş, Bunların 1767'si Basel'de iltica etmiş. Bu isviçre'de bir rekor ifade ediyor.

İsviçre'nin yaklaşık 6,5 milyon nüfusuna oranla,1985'te iltica edenlerin oranı %0,15 dir

9703 ilticacıdan 4501 kişi Avrupa ülkelerinden geliyor. Bunların da 3844kişisi Türkiye ve Kürdistan'lı Afrika'lılar arasında, 442 Zaire'li 371'i de Angola'lı 322kişi de Şili ve G.Amerika'lıdır. 3706 Asya'lı ilticacının 2764 kişisi Tamil'den (sri-Lanka) geliyor.

İsviçre'de oturumlu yabancı sayısı 1985 sonu itibarıyla 939671'dir. 201478 kişi senelik oturumlu ve 738193 kişi de niederlassung (yerleşme hakkı) oturumlu. Bu 7285 kişilik bir artışı ifade ediyor.(1984'e göre)

Yabancıların nüfus oranı %14,6
Sınır geçicileri de 6835 artış ile 112.780kişidir.1984 yılında iltica sayısı 7435 iken, 1985 yılında %30 bir artışla 9703'e yükselmiştir.

İşleme tabi tutulan iltica müracaatları 1984'göre iki katı bir artış göstererek, 1985yılında8083 olmuştur.
939 Kişinin ilticası kabul edilmiş, 5658kişinin ilticası red edilmiş, 1486 kişinin ilticası geçersiz kabul edilmiştir.(kendileri gittiği için.)

Bern'de 15384kişinin ilticası daha incelenmemiş.(1985) Busayı 1984 yılında 13.470 idi. İtiraz bölümünde ise 1985 de 5533 kişinin iltica işleri bekliyor. (1984'te 8539 kişi)

Toplam 20.920 ilticacının işlemleri kesinlik kazanmamış. 300 kişinin iltica istemi red edildiği halde, tehlike söz konusu olduğu için sınır dışı edilemiyor.

İlticacı, politik iltica hakkına sahip olup, sığınmacı statüsüne geçtikten sonra, *özellikle ülkenin huzurunu bozacak*, politik çalışmalardan kaçınmak zorundadır.Bu da bulunduğu ülkenin, emperyalist politikasını eleştirmeme, ülkesindeki baskıları, Avrupa kamuoyuna duyurmama, yabancı *düşmanlığına*, ırkçılığa karşı *tavır almama anlamına gelmektedir*.

İlticacı statüsüne sahip olan kişilere yardım, özel kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Bu özel yardım kuruluşları şunlardır, LRK.(Lichtenstein Kızıl Haçı) HEKS,(Evangelist Kiliseleri'nin yardım kuruluşu) CFD, (Hıristiyan Barış Görevlileri) İSD (uluslararası Yardım Görevlileri)

Bu kurumlar, üyesinin 3 aylık dil kursuna gitmesini sağladıktan sonra iş bulması konusunda, kişileri zorluyor, sonra ödemesi şartıyla, mobilya kredisi verebiliyor. Ev ve iş aramak konusunda fazla bir çaba sarfettiği söylenemez.

Özellikle, son dönemlerde, Hükümetin, diğer parti ve kuruluşların ortak gündem konusu olan, ilticacılar olayı, siyasi atmosferi, oldukça yoğunlaştırmıştır.NA,(nasional Aktion) ilticacıları, seçim propagandası yaparak yabancı düşmanlığını işleyerek, yabancılar dışarı sloganı temelinde örgütlenmektedir.

Lozan'da % 19 gibi bir oy oranına sahip olması, (% 100 oy artışı) İsviçre'nin aktüel gündem maddesi olurken, özellikle, ırkçı, faşist grupların , yabancılara karşı saldırıları buna eşlik etmektedir. Kasım 1985 te Zürih'te ilticacılar komitesini basan, ırkçı bir grup, bir devrimciyi 7 yerinden bıçaklamış ve saldırganlar hakkında en ufak bir işlem yapılmamıştır.

İsviçre Hükümeti, ilticacılar politikasını 5 yıl içinde gericileştirmiştir. Parlemontadaki bazı partiler bu günkü ilticacılar politikasını, fazla demokratik görmekte ve daha da gericileştirmek istemektedir .

Ocak 1986'da ısviçre Hükümeti aracılığıyla, Türkiye'liler de dahil olmak üzere, sığınma istemiyle gelen yabancıların sayısında artış olduğuna dikkat çekerek, yeni yasal düzenlemeler sonucu, durumları uygun olmayanların, derhal sınır dışı edileceğini açıklamıştır. Bu gelişmeyi basına açıklayan, ısviçre'nin Ankara büyükelçisi, *7.000 Türkiye'li ilticacı ile ilgili* şu bilgileri verdiği, basında yer almıştır: Ekonomik ve sosyal güçlükleri bahane edenler, düzmece belgelerle sığınma talebinde bulunanlar,ülkelerine dönemeyeceklerini kanıtlamak için,eylemde bulunanlar,kısa sürede sınır dışı edilecektir. Verilen sürede İsviçre'yi terk etmeyenler tutuklanacaktır.

Bu demokratik ülke! bir taraftan, politika yapan, ülke halklarıyla dayanışma içine giren kişilere gözdağı verirken, diğer taraftan, birçok devrimci, demokratı, cuntalara teslim etmenin hazırlığını yapmaktadır.

Bu güne kadar, ilerici, yerli parti ve örgütler, ilticacılar konusunda pek de duyarlı davranmazken, ilticacıların *yabancı düşmanlığında odak noktası* haline getirilmesi, faşist NA'nın oy artışı, bu parti ve kuruluşları, aniden harekete geçirmiştir ve bu pastadan payını almak için kolları sıvamışlardır. Bilinçli olarak, ilticacılar sorunu *yabancılar sorunundan* ayrı tutulması,*ilticacılar* sorununa kısa vadeli çözümler getirmede ya da gözardı etmektedir. Oysa İsviçre Devleti'nin sunduğu platformdan çıkıp, ilticacılar sorununu, yabancı işçiler sorunuyla *birlikte ele almak*, kuşkusuz ilticacılar sorununa, daha ciddi çözümler getirecektir. Buna ilişkin bizim de içinde bulunduğumuz, birçok devrimci, demokrat örgütün çalışması bulunmaktadır.

Bu çalışmalarımızı zorlaştıran önemli etkenlerden biri, ısviçre'deki bazı Türkiye'li sol grupların, kendi aralarında çatışmalarıdır. Bu çatışmalar, Türkiye Solu'nun, İsviçre kamuoyundan tecrit edilmesine ve hükümetin ilticacılara karşı izlediği, antidemoratik tutuma malzeme hazırlamaktan başka bir sonuç yaratmamaktadır.

Bizler, bu çatışmaların yarattığı, olumsuzlukların, ancak, doğru bir mücadele anlayışıyla ve yurtdışı görevlerimizle, Türkiye'nin sorunlarını tartışarak ve bu çevçevede faaliyet sürdürerek aşılabileceğine inanıyoruz.

İSVİÇRE DEVRİMCİ İŞÇİ

---

ilgili olarak, uluslararası af komitesi (Amnesty İnternasional) uyarılmıştır. Ayrıca bir komite oluşturularak, Fikri Sönmez'in mezarının ziyaretine gidilmiştir. (Bunlar bir gün karakolda tutulmuşlardır.)

Bulunduğumuz bölgede, belediyeyle ilişkimiz vardır, sosyal ve kültürel faaliyet göstermek-teyiz. Belediyenin, düzenlemiş olduğu kültür festivaline, çeşitli ülkelerle birlikte bizde katıldık. Festivalde folklör gösterileri yapılıp, Türk mutfağı, el işleri gibi sergiler açılmıştır. Ayrıca, belediyenin gençlik kolu ile ilişkimiz vardır.

ÖNERİLERİMİZ VE SÜREÇ İÇERİSİNDEKİ GÖREVLERİMİZ.

A- Genel af konusunu yaygınlaştırmak, Türkiye'yi bu konuda zorlamak.

B- Türkiye'deki işkencelere son verilmesi, ceza evlerindeki yaşantının normal hayata dönüştürülmesi.

C-Belçika'da seçme ve seçilme *taleplerimizi duyarlı hale* getirmek, temsilcileri hazırlamak.

Bu görevler, mutlaka ve mutlaka pratiğe sokulmalı, somut olarak sonuç alınmalıdır.

Türkiye'lilerle de ortak çalışmalarımız vardır. Bölgemizdeki diğer demokratik derneklerle ilişkideyiz. Bu dernekler, hiç bir siyasi örgütün insiyatifinde olmayan derneklerdir, politik, ideolojik ve siyasi çalışmaları yok denilecek kadar azdır.Tam anlamıyla, tıkanık, eylemsiz, ve apolitik bir yapıdadırlar.

Bu dernekleri harekete geçirmek, politika üretmek, dernekler arası koordineyi sağlamak, yabancılar konusunda Türkiye'lilerin, her şeyde söz hakkı olması, kısacası Türkiye'lilerin siyasi temsilciliğini sağlamak, bütün bu sorunları çözmek, Türkiye'ye yönelik çalışmalarda kitlesel olarak tavır almak gibi görevlerle karşı karşıyayız.

Bu görevlerin, federasyonlaşmayla daha da kolay çözülece ğine inanıyoruz. Bu amaçla bütün derneklere çağrı yaptık Fedarasyon olumlu bulunmuştur. Yoğun çalışmalar sonucu tüzük hazırlanmıştır. Pratik içerisinde çözümlenecek teknik sorunlar vardır. Belçika'da hiç olmayan bir şeyi hayata geçiriyoruz, eksik ve zaaflarımız oluyor. Süreç içerisinde başarıya ulaşacağımıza inanıyoruz.

Federasyonu, sağlam temeller üzerine oturtmayı, uzun süreli mücadeleyi gündeme getirmeyi, gelecekte böylesi mücadeleyi hatasız, eksiksiz yerine getirmeyi, kendimize devrimci bir görev sayıyoruz.

BELÇİKA DEVRİMCİ İŞÇİ

SALTIK'A KARŞI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ

İsviçre'ye büyük elçi olarak atanan 12 Eylül Darbesi'nin planlayıcı ve yürütücülerinden Haydar Saltık, bir yürüyüşle protesto edildi. 15 Şubat günü Bern istasyonunda bir araya gelen 400 dolayında Türkiyeli ve İsviçreli anti faşist, T.C büyükelçiliğine kadar süren bir protesto yürüyüşü yaptılar. Yaklaşık bir saat süren yürüyüşten sonra tel örgülerle korumaya alınan büyükelçilik önünde gösteri devam etti. Burada yapılan konuşmalarda, bir cuntacının demokratik olduğunu iddia eden bir ülkeye büyükelçi olarak kabul edilmesi eleştirildi. Devrimci İşçi, Kurtuluş, Denge Komal, Sol Birlik, KİP Geçici Komite ve Av. Dev-Genç taraftarları birlikte örgütlediler. Bu gruplar Saltık'ı protesto eylemlerine devam edeceklerini açıkladılar.

YUNANİSTAN'DA NELER OLUYOR?

Geçtiğimiz yıl yoğun olaylara sahne olan Yunanistan'daki gelişmeleri bu ülkenin tarihsel gelişim seyrinden koparak ele almak doğru olmaz. Bu nedenle, önce 85 yılı sonlarında bu ülkedeki olayların en önemlilerini kısaca belirttikten sonra, Yunanistan'ın tarihine göz atacağız. Daha sonra ise PASOK dönemini ve bugünkü durumu değerlendireceğiz.

1985'deki erken seçimlerle yeniden hükümet olan PASOK, seçim sonrası bir yol ayırımına gelmiş durumdadır. Dünya çapında Emperyalizmin girdiği kriz, bugün giderek daha da derinleşerek Yunanistan'daki ekonomik, siyasal bir çözümsüzlük ve istikrarsızlık ortamını yaratmıştır. Toplumsal çatışma tüm alanları kapsayan biçimde hız kazanmaktadır. Son aylardaki gazete başlıklarına şöyle bir göz atarsak:

4 Eylül - Glifada semtinde İngiliz ve Amerikalı turistlerin kaldığı otele bomba yerleştirildi. 19 kişi yaralandı.

15 Eylül - Elefterotipia gazetesi yazı işleri müdürü ve Yunan televizyonunda çalışan Kristalis, 17 Kasım örgütüne üye olmak zannıyla gözaltına alındı.

17 Eylül - Kristalis'in KİP (Yunan Gizli İstihbaratı) ajanı olarak 17 Kasım örgütüne girmekle görevlendirilmiş olduğu açıklandı.

Polisin ve Gizli Servis'in içinde iç-savaşın sürdüğüne, bazı değişmelerin olacağına dair haberler.

27 Eylül - Pahallılık ve Ekonomik Önlemlere karşı gösteriler.

28 Eylül - Hükümetin Önlemler paketi açıklandı.

8 Ekim- 100 binin üstünde işçi grevde.

13 Ekim - Ücretler donduruldu.

16 Ekim - Birleşik grevler başlıyor.

18 Ekim - Ekmek, elektrik, sigara, şarap pahalılandı.

19 Ekim - Genel grev

22 Ekim - Atina, Selanik ve 17 büyük şehirde grevler.

24 Ekim - GSEE'de (Yunanistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu) başkanlık problemi.

14 Kasım - Genel Grev.

15 Kasım - 1 milyon işçi grevde, polis işçilere saldırdı.

17 Kasım - Politeknik olaylarının yıldönümü gösterilerinde Mihali Kalçzi polis tarafından öldürüldü. İki banka yakıldı, dükkanlar yağmalandı.

18 Kasım - Kimya Fakültesi anarşistlerce işgal edildi. Polis işgali dağıttı.

19 Kasım - 3 polis şefinin görevden alınacağı ilan edildi. Politeknik işgal edildi.

20 Kasım - Basın ve Halkla İlişkiler Bakanı Laliotis istifa etti.

26 Kasım - 17 Kasım Örgütü polis arabasına bomba koydu, 1 ölü, 20 yaralı.

30 Kasım - Süt, tereyağı, peynir %15 zam aldı.

Yunanistan'ı bugüne getiren ekonomik, siyasal, tarihsel şartlar nelerdir. Yunanistan Avrupa'da burjuva devrimleri gelişirken Osmanlı İmparatorluğu bünyesinde, merkezi yapıdan değişik bir gelişim seyrine girerek bağımsızlığını kazanmıştır. (25 Mart 1821) Merkezi yapı kapitalizmin gelişimine ayak uyduramazken Yunanistan'da kapitalist gelişme kendini hissettirmeye başlamış, özellikle ticaret yoluyla ve gelişen milli akımların sonucu burjuvazinin önderliğinde toprak devriminin gerçekleşmesi, sonraları sanayide buhar makinalarının kullanılması söz konusu olmuştur. Emperyalizm çağında ülke em-

Geçtiğimiz yıl Türk gazetelerinde, hakkında en fazla haber ve yorum yayınlanan ülkelerden birisi de Yunanistan oldu. Yunanistan sadece Türk basınını değil, batı basınını da meşgul etti.

Türk basınının Yunanistan'daki gelişmelere duyduğu ilginin nedenleri biliniyor. Başta Kıbrıs ve Ege olmak üzere bir çok problemin Türk-Yunan ilişkilerinde yarattığı gerginlik doğal olarak Türk gazetelerini bu komşu ülkedeki siyasi gelişmeleri daha yakından izlemeye yöneltiyor. Türk basını yayın organlarının Yunanistan'daki gelişmeleri daha çok Yunan halkına düşmanlığı körükleyici bir ideolojık bağlamda ele aldıkları açık. Hatta bazı gazeteler, örneğin Tercüman, daha da ileri giderek, *"sosyalizmin ne kadar kötü olduğunu"* **Yunanistan'daki olaylarla kanıtlamaya çalışıyorlar.**

Bu nedenlerle, sol görünümlü bir hükümetin işbaşında olduğu Yunanistan'daki gelişmeleri Türk basınına dayanarak anlayabılmek mümkün değildir. Yine aynı nedenle, Yunanistan'ın Avrupa ve ABD ile olan ilişkilerinin düzeyini ve geleceğini yorumlayabilmek de olanak'sız

Yunanistan'daki devrimci arkadaşlarımız tarafından hazırlanan aşağıdaki yazıyı, yurtdışındaki sol güçlerin bu ülkedeki gelişmeleri daha doğru anlayabilmelerine yardımcı olmak amacıyla yayınlıyoruz.

peryalistlerin bir pazarı konumuna ticaret yoluyla emperyalist malları diğer ülkelere ve bu ülkelerdeki hammaddeleri ise metropollere taşıyarak güçlü bir ticaret burjuvazisini geliştirmiştir. 1919'da emperyalist çıkarlar doğrultusunda yönlendirilen Megalo İdea; Yunanlıları aynı ülke altında toplama, İzmir'i kurtarma.. benzeri gerekçelerle İzmir'e çıkan Yunan ordusunu, önemli bir direnişle karşılaşmadığı için emperyalist emellere de kurban giderek tüm Batı Anadolu'yu işgal etti. 1910 nüfus istatistiklerinde Türkiye'de yaşayan Rumların sayısı 2,4 milyondu. Savaşın kaybedilmesi ile birlikte Rumların Türkiye'de Yunanistan'a göçleri başladı (1922). Bu olay Yunanistan'ın sosyal gelişiminde önemli çalkantıları ortaya çıkaracak bir gelişimin başlangıcı olmuştur. 1912-1923 arasında göç eden Rumların sayısı bir milyonu buldu. 1923 Lozan Antlaşması sonucu 1milyon 200 bin kişi 1926'ya kadar Yunanistan'a göç etti. Göç edenlerin bir kısmı Osmanlılar döneminde ticareti elinde bulunduran azınlıklardan tacirler (ki bunlar, sermaye kendilerine ait olmasa da, Fransız, İngiliz şirketlerle üreticilerin mukavele imzalamasına aracı durumdaydılar.), hekimler, hukuçu, zanaatkar, çiftçi yani meslek sahibi ve durumları genel olarak iyi kesimlerdi.

Küçük Asya mültecilerinin gelişi ile birlikte örneğin tarım ürünlerinde önemli miktarlarda artış olmuş, ilk kez bir şehir proleteryası ortaya çıkmıştır. Bunun gibi görece anlamda iki farklı tarihsel şekillenmeye sahip iki topluluğun biraraya gelmesinde ortaya çıkan sosyal çalkantıların izlerini bugünün Yunanistan'ında bile görmek mümkündür. Ekonomik, kültürel vb. anlamlarda daha ileri ilişkilere sahip bir topluluk, Yunanistan'da daha geri ilişkilere sahip durumdaki bir toplumla kaynaşmakta, birbirlerini benimsemekte zorluk çekmektedir. Bugün dahi "profigas" (mülteci) adını alan bu topluluğun, Türkiye'den gelişi ile sosyal çalkantılar giderek yükselmeye başlamıştır. Örneğin 1918 yılında kurulan Yunan Sosyalist Partisi 1922'de 3. Enternasyonal'a katıldıktan 2 yıl sonra Yunanistan'ın Komünist Partisi oldu. Anadolu'dan gelen mülteci akını ile birlikte toprak sorunu acil bir sorun olarak gündeme geldi fakat toprak reformu ancak 1937'de tamamlanabildi. 1923'deki ihtilal komitesi 25 Mart 1924'de Cumhuriyet ilan etti. 1924-28 arasında 10 başbakan işbaşına geldi, üç genel seçim oldu, 11 askeri darbe ya da ültimatom hazırlandı. Bu yıllar kralcılarla cumhuriyetçilerin arasında şiddetli mücadelelerle geçti. Bu tarihsel kesitte aydın çevreler Avrupa'daki gelişmelerden etkilenmekte, bu gelişmelere ayak uyduramayan bir toplumu, yukarıdan devlet ve ordu eliyle zorla değiştirmeye çalışmaktadırlar. Sonuçta kralcılar üstün geldi. 25 Kasım 1935'de kral geri geldi. 1936'da Selanik'de yapılan grev o zaman başbakan olan General Metaxas tarafından şiddetle bastırıldı, 30 işçi öldü. 5 Ağustos'ta genel grev ilan edildi. Metaxas yüzlerce işçi liderini tutuklatarak sınırdışı etti ve ardından sıkıyönetim ilan etti. Halk direniş hareketi ilk yenilgisini almış oluyordu. Binlerce devrimci katledilmiş hapislere doldurulmuş, 50 bini sınırdışı edilmişti. Mussolini 1939'da Arnavutluğu işgal etmiş, Yunan sınırına dayanmıştı. Metaxas savaşa girmemek için elinden geleni yaptıysa da, Mussolini 28 Ekim'de ültimatomu verdi ve cevabı beklemeden sınırı aştı. Arkasından 6 Nisan 1941'de Alman faşistleri Yunanistan'a girmişlerdi. 28 Eylül 1941'de KKE ilk direniş örgütü Ulusal Özgürlük Cephesi'ni (EAM) kurdu. Kısa sürede bu cephenin ordusu ELLAS (Halk Kurtuluş Ordusu) kuruldu. Bu şanlı mücadele kendi bağrında, dağlarda hükümetini, kendi hastanelerini, okullarını, hatta kendi paralarını basmalarını ortaya çıkarmıştı.

"Almanlar tarafından kullanılan başlıca ulaşım ağları dışında ülkenin tümünü ele geçirmişler, ve ona bugüne kadar bilmediği şeyleri vermişlerdi. Dağlarda radyo alıcıları ve telefonla sağlanan haberleşme bugüne dek bu kadar iyi olmamıştı, hatta bundan sonra da olamayacaktı. EAM-ELLAS, araba yollarını tamir ederek kullanmaya başlamıştı. Uygarlığın ve kültürün yararları bu dağlara ilk kez giriyordu. Savaşın son verdiği okullar, mahalli idare, mahkemeler ve kamu hizmetleri yeniden çalışmaya başlamıştı. İlk kez tiyatrolar, fabrikalar açılmış ve meclis toplantıları yapılmıştı. Yunan köylüsünün geleneksel bireyciliğinin yerine bir topluluk hayatı almıştı. Çocuğu EPON'da (Gençlik Örgütü) asker oluyor, yumurta yuvaları EA (yardım işleri) tarafından toplanıyor, kayığı ELAN'ın (EAM'ın donanma ordusu) hizmetine giriyordu. Diğer önemsiz örgütlerin uzaktan izledikleri EAM ve ELLAS, Yunan hükümetlerinin unuttuğu bir şeyin temelini atmışlardı; yani Yunan dağlarında örgütlü bir devlet kurmanın."

(The Apple of Discord- Alınan bölüm İngiliz casusu C.M. Woodhouse tarafından yazılmıştır.)

Bu direniş sırasında, ilerdeki gelişmeler açısından İngilizlerin, Alman işgalinin sonlarına doğru açıktan destekledikleri EDES ve EKKA gibi sağcı örgütler de vardı. Bu huzursuzluk 1944'de ELLAS'ın bu örgütlerle çatışmaya girişmesi ile sonuçlandı. EKKA tamamen ortadan kaldırıldı ve lideri Psaras öldürüldü. Aynı andan büyük bir Alman saldırısı başlamamış olsaydı, Zervas'ın EDES'inin sonu da bu olacaktı. Bu arada İngilizler Almanların Yunanistan'ı terketmesinden sonra ne yapacaklarını hesaplıyorlardı.

".. Eğer Almanlar Yunanistan'dan çekilirse, biz Atina'yı zırhlı arabalarla ve Bren toplarıyla donatılmış 5 İngiliz bölüğü gönderebilmeliyiz... Mısır'daki Yunan müfrezeleri de, bunlarla birlikte hareket edecektir. Bu güçlerin görevi, yeniden iktidara gelecek olan **meşru Yunan hükümetini desteklemek olacaktır. Yunanlılar ise bu güçlerin arkasından gelecek olan askerlerin sayısını bilmeyeceklerdir."**

(Churcill, İkinci Dünya Savaşı, cilt 10 s. 188)

Dağlarda kurulan hükümet PEEA (Kurtuluş Siyasi Komitesi) dışında bir de, müttefiklere katılan Yunanlı birliklerin de dahil olduğu, Alman işgalinden kaçan siyasilerin, İngilizlerin desteğinde kurdukları Çanderos'un hükümeti vardı. PEEA kendinin içinde yer alacağı milli bir koalisyon hükümeti istiyordu. Buna Mısır'daki birliklerden tepki gelince istifa etmek isteyen Çaudaros'un istifası İngilizlerce engelleniyordu. Tam bir denge unsuru olarak George Papandreu İngilizler tarafından 27 Nisan'da başbakan ilan edildi. 6 PEEA üyesi önemsiz görevlerde yer alarak anlaşmayı garip bir tarzda imzalamıştı. Kısa sürede Komünistlerle Papandreu'nun arası açıldı. Bu anlaşmanın Churcill'liği açığa çıkıyordu. Papandreu İngilizlerle anlaşarak Komünistlere karşı sert tavırlarını geliştirdi. Papandreu soyu ilk olarak tarihsel rolü olan sol gözükerek sağla birlikte vurma işlevini yerine getiriyordu. ELLAS askerlerinin terhis edilmesi için emir verilmesi üzerene EAM bakanları Milli Birlik Hükümeti'nden istifa ettiler ve bir gösteri düzenlenmesine karar verildi. Gösterinin iznini Papandreu kendisi verdi, sonra yasaklandı fakat buna rağmen 3 Aralık'ta Anayasa Meydanı'nda büyük bir gösteri düzenlendi. Bu mitinge saldıran polisler yüzlerce kişinin kanını dökmekte gözlerini kırpmadılar. Ertesi gün genel grev ilan edildi. Greve saldıran, başında Grivas'ın bulunduğu sağcı örgütler yine yüzü aşkın insan katlediyorlardı. Direniş hareketinin ikinci yenilgisi 1944 Atina ayaklanması olarak tarihe geçiyordu. Çatışmalar yoğunlaştı, baştaki üstünlüğünü ELLAS İngilizlere kaptırdı. 12 Şubat 1945'de Varkiza antlaşması imzalandı. Komünistler silahlarını teslim ettiler ve bu antlaşmaya sadık kalmayan faşistler korkunç bir saldırıya başladılar. Binlerce gerilla tutuklanarak hapislere, işkencelere gönderildi, binlercesi çatışmalarda katledildi. 1946'daki seçimleri sol boykot etti. Bu arada kral geri geldi. Stalin 1946 Ocak ayında İngiliz birliklerinin geri çekilmesini istedi. Şubat ayında iç savaş başladı. Bu arada İngilizler kendi çöküşlerine uygun Yunanistan'ı terkettiler. Kısa süre sonra da Trumann doktrini ve sonrası Marshall planı uyarınca Amerikan yardımı Yunanistan'a akmaya başladı. Ciddi anlamda sanayi gelişimi 1950'ler sonrası sağlanabilmiştir. İ ç savaş Tito ile Stalin anlaşmazlığının bir yıl sonra KKE'ye de yansımasıyla birlikte Yugoslavya'nın sınırlarını kapatması ve bu sınırla Arnavutluk sınırına sıkışan gerillaların son Gramos ve Vitsi çarpışmalarında yenilerek Arnavutluğa geçmeleri ile 1949'da sona erdi. (3.Yenilgi) 1950'deki seçimde Plastiras tekrar başbakan oldu. 1952'de erken seçimlere gidilmesi zorunluluğu doğdu, Papagos başbakan oldu. Bunu ABD'nin zorla kabul ettirdiği çoğunluk sistemi sağlamıştı.

1963 Mayıs'ında EDA (Birleşik Demokratik Sol- tüm sol birlikteydi) milletvekili Lambrakis Selanik'te öldürüldü. Bunun araştırılması, Karamanlis hükümetinin düşmesini getirdi. 3 Kasım'da yapılan seçimde Merkez Birliği, Papandreu %42 oy alarak hakim parti oldu. Ancak hükümeti kuracak çoğunlukta değildi. Tekrar yapılan seçimlerde (16 Şubat 1964) %52.72 oy alarak hükümet kurdu. Papandreu 15 Temmuz 1965'de kral tarafından görevinden atledildi. O günlerde partide muhalif durumdaki Mitçotakis'in (Bugün N.D başkanı) de bulunduğu milletvekillerinden yeni bir hükümet atadı kral. Seçim propagandaları 24 Nisan'da başlayacaktı. 21 Nisan 1967'de Papadopulos faşist cuntası ilan edildi. Halk muhalefetinin gelişimi dördüncü kez yenilgiye uğruyordu. Ezilen halkın mücadelesi giderek yükseliyor, baskı ve şiddete karşı tepkiler giderek her kesimi kaplıyordu. Bunda cuntanın son zamanlardaki ekonomik durgunluğun payı da söz konusudur.

Kasım 1973'e kadar ordu içinde sınıflar mücadelesinin gelişiminden etkilenerek sürtüşmeler had safhaya ulaşmıştı. 23 Kasım'da Papadopulos gidiyor, Cunta içi güçlerden İoanidis yeni bir darbe gerçekleştiriyordu. 23.7.1974'de İoanidis gitti ve rejimin "demokratik"leşmesi yolunda adımlar atılmaya başlandı. 4 ay kadar Karamanlis'e başbakanlık verildi. 1974'de yapılan ilk seçimleri %54 oyla N.D. (Yeni Demokrasi Partisi) aldı. Karamanlis başbakan oldu. İkinci seçimler de 1977'de oldu ve N.D. %42 oyla seçimleri kazandı. 1981'de yapılan seçimleri %48 oranla PASOK kazandı. 1985'de erken seçimleri yine PASOK aldı.

Burada özet olarak anlatmaya çalıştığımız tarihsel süreç belirli bir toplumsal yapılanmayı ortaya çıkarmıştır. Bunu en önemli ve özlü noktalardan kavrayarak bugün gelişen olayları daha tutarlı anlamamız mümkün olacaktır. Nedir bu özlü noktalar?

Gelişimin başından itibaren devlet güçlü biçimde gelişmenin odağındadır. Alman faşizmine karşı mücadelede halk güçleri ağırlığı ele geçirmişse de hareketin yenilgiye uğraması ve sonrası emperyalizmle bağların giderek güçlenmesi söz konusu olmuştur. Bu yenilgide önderliğin hatalarının rolü büyüktür. Böylesi bir ulusal direniş kendini uzun dönemde koruyabilecek olan; tarihsel köklerle birleşemedi, sonra ise burjuvazinin ideolojik saptırmaları ile "milliyetçiliğin" gelişmesine yol açtı. Bu eğilim emperyalizmin kozmopolit kültürü ile giderek sapmış, turizmin gelişkinliğinin etkileri ile yozlaşarak "üstü örtülü" bir şövenizme dönüşmüştür. Toplum Avrupa'daki gelişmelere ayak uyduramamış; gelişme, Avrupa'da ortaya çıkan akımlardan etkilenen aydınlarca yukarıdan devlet eliyle zorlamalar sonucu gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Burjuva demokratik devrimcleri anlamında bir çok girişim olmasına, toprak sorunu önemli ölçüde çözülmüş olmasına karşın tamamlanamamıştır. Çinkü milli burjuvazi anlamındaki bir gelişim çok güdük kalmış, bu kesim emperyalistlerin işbirlikçisi konumuna gelmiştir. Sanayi anlamında bir "gelişim" ancak 1950'ler sonrası Amerikan emperyalistlerinin Marshall planları doğrultusunda baştan itibaren işbirlikçi ve tekelci bir tarzda olmuştur. Ticaret burjuvazisi (Gemi sahipleri, banka sermayedarları, tüccarlar vb.) egemen sınıfın belkemiğini oluşturmaktadır. Sınıf ayrımlarını genel anlamda kesin hatlarla ortaya koymak mümkün değildir. Örneğin işçilerin bir çoğunun toprakları ve bunun yanında turizm gelirleri vb. sözkonusu olabilmektedir. Orta taba-

←

kalar çok güçlü bir konumdadır. Toplumun tarihsel şekillenmesi bir çok konuda tutucu özellikler kazandırmıştır. Din hala önemli bir işleve sahiptir, Kraliyet ancak 68'den sonra '75'deki seçimle son bulmuştur. *Toplum Avrupa ve Asyalılık özellik*lerini bir arada taşıyan bir çarpıklığı taşımaktadır. Devletin konumu, ekonomideki etkinliği son döneme kadar ağırlıktadır. Bu durum 2. Dünya Savaşı sonrası gelişen Keynes'çi "sosyal gelişim"ci modele de uygun düştü. Ticaretin güçlülüğü, toprak sorununun önemli ölçüde çözülmüş olması, turizm gelirleri vs. sosyal düzeyin refah düzeyinin *sağlanmasını mümkün* kılabiliyordu. Bunun için orta tabakalar çok güçlü bir yere sahiptir. Burjuva anlamda demokratik gelişim uzun dönemler diktatörlükler ve işgallerle kesintiye uğramış ve 74 seçimlerinden bu yana çeşitli Cunta girişimleri gerçekleşemediğinden kesintisiz devam edebilmiştir. (70'lerde ekonomik kriz Cunta sonrası kendini hissettirmiştir.)

1981 seçimlerde halkın demokratikleşme eğilimlerinin gerisine düşen N.D. seçimi kaybetmiş, bu eğilime uygun radikalleşen Plastiras'ların, George Papandreu'ların partisi PASOK seçimi kazanmıştır. PASOK hükümetinin kuruluşundan önce Karamanlis'le AET'ye girmiş durumdadır ülke. AET'ye girişle birlikte emperyalist semaye ortaklığıyla kurulan bir çok sanayi dalı da krize girmiş, fabrikaların bir kısmı kapatılmıştır. Sanayi kuruluşları anlamında yukarıda da anlatıldığı gibi ağırlık devlet kuruluşlarındadır, devlet alınan kredileri üleştirme durumundadır.

1960-70 arası istatistiklere göre milli gelirin %60 devlete aittir. Alınan dış borçların önemli çoğunluğu devlet işletmelerine aittir.

1984'de alınan ortavadeli dış borçların dağılımı: (, sonraki haneler milyon Dolar)

Devlet işletmeleri, belediyeler vs.	9000,1
Merkezi Yönetim	667,9
Devlet Sektörü	3903,8
Bankalar	4305,4
(Merkez Bankası)	3585,4
Özel Sektör	123,0

1984'de alınan tüm dış borçlar 12 milyon 286 bin dolar.

Bu arada çalışanların konumu hakkında 1981 istatistiklerine göz atarsak:

Tarım, Hayvancılık, Ormancılık, Balıkçılık	972.091
Madencilik, Taşçılık, Tuzculuk	22.957
Sanayi	664.322
Elektrik, Gaz, Vapur, Tren, Su İşletmeleri	25.425
İnşaat ve Kamu Sektörü	326390
Ticaret, Lokanta, Otel	433.944
Taşımacılık, Depolama, Haberleşme	266.517
Banka, Sigorta, Özel İşletme	126.703
Diğer işler	531.869
Yeni işler	89.036
Çalışma sahasına bildirmeyenler	84.543
Toplam	3.534.797

Görüldüğü gibi yaklaşık 10 milyonluk bir ülkede çalışanların sayısı çok düşüktür. Hele bunların işçi konumunda olanlarının sayısı genel anlamda sanayileşme hakkında yukarıda söylenenlerin anlamını ortaya çıkarmaktadır. Genel olarak bu şartlar içinde PASOK hükümetinin ilk seçimlerdeki genel politikalarını gözden geçirirsek: Genel anlamda devlet sektörüne ağırlık vermeyi planlayan, kamu sektörüne yapılacak ağır sanayi yatırımlarıyla özel sektörü de canlandırmayi planlayan bir ekonomik programa sahipti. Bunun yanında halkın demokratikleşme talepleri doğrultusunda çalışanları yönetime katma, polisi ve devlet kurumlarını demokratikleştirme, kamu hizmetlerini arttırma, radyo ve televizyonu demokratikleştirme vb. vaatlerle geliyordu hükümete PASOK. Bunun yanında en önemli demokratik taleplerden biri seçim sisteminin değiştirilmesiydi. (Seçim sistemi çoğunluk biçiminde olmakta, ülke çapında alınan oylar parlamentoda temsil konumuna gelememektedir.) Bunun yanında en önemli proğram maddelerinden bir kaçı da şunlardı: NATO'dan çıkılacak, Amerikan üsleri kapatılacak, AET'den çıkılacak.

1985'deki seçimlerde; halkın bu isteklerine cevap vermemiş, bazı girişimler *düzeyinde sınırlamış olan PASOK hükümetinin; Cumhurbaş*kanlığı seçimleri sırasında son turda ancak yeterli oyu bulabilmesi ve kendine yönelen tepkileri, 'bir sağ hükümet gelebilir' tehdidi ile bertaraf etmeyi başarması söz konusu olmuştu. PASOK'un seçilmesini sağlayan önemli etkenlerden birisi olan ehven-i şer mantığının halk saflarında etkinliğinin ortaya çıkışını hazırlayan nedenleri, bugün halk hareketinin durumu bölümünde inceleyeceğiz.

BUGÜN GİDEREK SAĞA KAYAN PASOK POLİTİKALARINA KARŞI HALKIN TEPKİLERİ GİDEREK YÜKSELMEKTEDİR

Emperyalizmin krizi bugün giderek daha da derinleşerek gelişen biçimde Yunanistan ekonomisini etkilemektedir. Hükümet giderek sosyal adaletçi politikalara son vermekte, halkın talepleri ve mücadelesinin gerisine düşen politikalara tepkiler giderek yükselmektedir. Halk muhalefetinin gelişimini destekleyen bir yayın çizgisi izleyen ve PASOK'un sağ politikalarını sert eleştirilerle teşhir eden sol basın üzerinde baskılar yoğunlaştırılmaya çalışılmıştır. Gelişen tepkilerin en uç örneklerini temsil eden örgütlenmeler; bir taraftan kendi politikalarına uygun zeminler hazırlamakta kullanılırken, bir taraftan da tecrit edilmeye çalışılmaktadır. Örneğin Kristalis olayı. 17 Kasım örgütüne üye olduğu gerekçesiyle yakalanan, Elefterotipia gazetesinde ve *ERT (Yunan Radyo-Televizyonu)*'nda çalışan ve kendi ajanları olduğunu kendilerinin ifade ettikleri bu gazeteci; basına bir baskı unsuru olması için ve halk saflarında bir karışıklık yaratmak için hedef seçilmişti. Bunun sonunda Kristalis'in kişiliğini kurtarmak için yaptığı açıklamalarla, bir şeyler yaptığı görüntüsü verilmeye çalışılan polis örgütünün içi karışmış ve önemli kademelerde değişiklikler yapılacağından bahsedilmeye başlanmıştır. Kamuoyu bunlarla meşgul olurken, yeni baskı yasaları ve pahallılık kararlarını içeren önlem paketleri gündemdedir. Kristalis olayının ortaya çıkışı bir tesadüf olmamıştır.

12 Ekim'de %15 develüasyon yapılmıştı, ücretler donduruldu, çalışanların enflasyona karşı korunmasını sağlayan ve dört ayda bir ücret artışını sağlayan kanun (ATA) kaldırıldı, ülke çapında grevler giderek yükselmeye başladı, genel gerev kararı alındı. Bu yükselen mücadele sırasında Yunanistan Genel İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) içerisinde çelişkiler giderek yoğunlaşmaya, keskinleşmeye başladı. Sendika yönetiminde, yeni önlem paketine karşı neler yapılacağı konusunda çıkan tartışmalarda 45 kişilik Merkez Yönetim Kurulu'nda 18'e karşı 27 oyla grev kararı alındı. Gelişmeler PASOK'lu sendika hareketini de etkisi içine alarak devam etti. Grev kararı alanların içinde dördü PASOK Merkez Komite üyesi olan altı sendikacı da vardı. Bu karara katılmalarının sonucunda PASOK'tan atıldılar. Akabinde PASOK İşçi Hareketine müdahale ederek, Patra İşçi Merkezini mahkemeye başvurdurttu. Bahsi geçen altı üyeye verilen oyların PASOK'lu olmalarından dolayı verildiği, PASOK'tan atılmaları ile de GSEE'deki üyeliklerinin de ortadan kalkması gerektiği ve genel grevin yasal olmadığı gerekçesiyle. Mahkemeye yansıtılan diğer bir sorun da Sendika başkanlığı sorunuydu. Grev *kararı alan 27 üye kendilerine, aynı* zamanda PASOK Merkez Komitesi'nden atılmış olan Papamihail'i başkan seçmişlerdi. Mahkeme işçi hareketine, hakim sınıflar ve onların uygulayıcısı PASOK lehine müdahele ederek, seçilen başkanın yasal olmadığını, eski başkan (yine PASOK'lu) Raftopulos'u tanıdığını ilan etti. Diğer işçiler mahkeme kararını tanımadılar. Böylece işçi hareketi içindeki bölünme hala devam ediyor. PASOK'lular olağaüstü kongreye yanaşmıyorlar. Bu arada mahkeme işi ilerleterek 6 yeni üye atadı. Bunun arkasından yapılan iki birim seçiminde (telefon ve Elektrik) (OTE-DEİ) PASOK'tan atılan üç sendika yöneticisi bu birimlerde çalışıyorlardı ve tekrar seçildiler. Bu olayların gelişimi sırasında genel grevin hemen sonrasında giderek keskinleşen sınıflar mücadelesinden tepkisel yönde etkilenerek, kullanılmaya açık hareketlenen kesimler, bazı uç örnekler, bir takım "eylemlilikler" içine giriyorlardı. Kendilerine anarşist diyen bu kesimlerin tepkisel eylemliliklerinden birinde polis silah kullanıyor ve Mihali Kalçzi adlı 15 yaşında bir genç katlediliyordu. Bu olayın hemen öncesinde Yunanistan'a gelen CIA'den bir grup görevli, Yunan güvenlik kuvvetleri ile seminerler düzenlemişti. Bu olay bu karmaşanın içerisinde tüm kamuyounun dikkatinden kaçırılabilmiştir. Bunun arkasından gelişen olaylar Anarşistlerin tepkisel, örgütsüz davranışları sonucu *yarattığı sorumsuzluklar, diğer so*rumlu çevreler tarafından engellenmeye çalışılıyor, eleştiriliyordu. Politeknik işgali ve olaylar gelişmekte olan sınıf mücadelesinin, sendikal hareketlerin bir müddet unutulmasını sağlayan bir işleve sahip olabiliyordu. Akabinde hükümet tarafından üç polis şefinin görevden alınacağı açıklandı. Cunta sırasındaki Politeknik olaylarında yer alan, Yunanistan Öğrenci Birliği (EFEE) yönetim kurulu üyesi ve PASOK hükümetinin Basın ve Halkla İlişkiler Bakanı Laliotis, bu haberleri basında ve YPT'da tarafsız yayınlattı. Sürekli gelişen olayları tarafsız olarak yayınlatması PASOK'un ve hakim sınıfların giderek tepkisini çekiyordu. Laliotis'in, sorumlu kademelerdeki polis şeflerinin ve onların bakanı Kuçoyorgas'ın istifasını isteyen açıklamaları önce Papandreu tarafından kabul edildi, ertesi gün istifa etmeyecekleri açıklandı. Bunun üzerine Laliotis bazı bakanlık görevlileriyle birlikte istifa etti.

Bütün bu gelişmeler de götermektedir ki; Emperyalizme bağımlı hakim sınıfların sertleşen politikaları ve halkın yükselen muhalefeti karşısında, yani bu yol ayrımında PASOK kararını vermiştir. Kitlelerin demokratikleşme eğiliminin bir temsilcisi konumunda hükümet olan PASOK, bu devletin, bu sistemin sorunlarını çözmek görevini gönüllü olarak tercih etmiş durumdadır. Kitlelerin talepleri ile hakim sınıfların sisteminin had safhaya varan çelişkilerinde başlangıçta hiç olmazsa bazen halk saflarında yer alıyor gözüken Papandereu, bugün açıkça sistemi yürütme görevini üstlenmiş durumdadır. Örneğin Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde son ana kadar Karamanlis'i seçebileceğini ifade eden Papandreu, kitlesinin PASOK binalarını işgal etmesi üzerine ertesi gün desteklemeyeceğini açıklamıştır. Bugün gelişen olaylardaki tercihi, yukatıdaki olayların gelişi*minde görülmektedir. PASOK'u tes*lim alan Emperyalist dayatmaların bir bölümü şunlardır: Son uçak kaçırma olaylarından sonra Amerikan'ın Yunanistan'ı terör üssü olarak ilan etmesi, daha sonraları Amerikalı turistlere Yunanistan'a gitmeme çağrıları; arkasından uluslararası bankalara borçların ödeme zamanı yaklaşırken borç erteleme uygulaması yapılmayacağı tehditleri sayılabilir. Bunun sonucunda PASOK, ABD emperyalistleri ile yeni anlaşmalara girmiştir. (F-16 anlaşması, SSCB'ye karşı casusluk serbestisi, üs anlaşmalarının 1987'ye kadar uzatılması vb..)PASOK açıkça üstlendiği bu görevi yerine getirme doğrultusunda yeni bir biçime ulaşma çabası içerisindedir bugün. PASOK hareketinin tabanını oluşturan ve onların isteklerine karşı hala duyarlı olan yönetim kademelerinde değişiklikler olmakta giderek sağa, hakim sınıflara daha yakın olanlar bu kademelere yükseltilmektedir. (Sendika hareketindeki hareketleri, Laliotis olayı ve buna benzer bir çok olay) Tabanda ise daha da sertleşen bir biçimde PASOK'culuk uygulamaları yükseltilmektedir. Bir taraftan ülkenin kapitalist bir ülke olduğu, dışarıya bağımlılığın sürdüğü bir ülkede başkaları da olsa bir şey yapamayacakları, bu şartlarda başka çareleri olmadığını, (Herhalde tarihsel rollerinin, trajedisini halka anlatmaya çalışan feryatlar olsa gerek) yavaş yavaş ve sabırla, hakim sınıfları ve emperyalistleri ürkütmeden bu yolda *ilerlemek gerektiğini anlatıyorlar.* Diğer taraftan kendi söylediklerine uygun davranmayanların işsiz kalacakları, yerlerinden olacakları vb. türden tehditlerle "demokratik" biçimde ikna etmektedirler. Bir taraftan "hükümette sağcılar olsa hiç olmazsa ismi sağ olurdu, bu yapılanların adı" sözleri, diğer tarafta da N.D. Mitçotakis (Muhalefet lideri) hakim sınıflara kendisinin daha iyi bir uygulayıcı olacağının ispatı çabasındadır. Bunun yanında sağın ideologlarından bir kısmı, örneğin *Katimerini* gazetesi *ile Eleni Vlahu* böyle bir kriz dönemini halkın tepkilerini en iyi pasifize eden PASOK hükümetinin anlatmasının daha uygun olacağını anlatmaya çalışmaktadır. Papandreu üstlendiği rolü sonuna kadar sürdürebilmek için AET emperyalistleri ile ABD arasındaki çelişkilerden yararlanmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda borçların ertelenmesi sağlanmış ve nefes alabileceği kadar bir krediyi Avrupa ülkelerinden sağlayabilmiştir.

"Üçüncü Dünya"nın yeni Gandi'liğine soyunan Papandreu bu yolun da çıkmaz olduğunu bilmek durumundadır sanırız. Bugün emperyalistlerin dayatmaları gelmeden aldığı önlem paketleriyle Monetarist, Friedmann'cı bir modeli uygulamaya koyacak kadar bu işi önceden görebildiğine göre (!) şimdiden gelişen sınıflar mücadelesini, yükselen halk muhalefetini nasıl pasifize edebileceğinin hesapları içinde olmalı. Tarihsel rolünü oynamaya ne kadar devam edebilecektir? Dünyanın bir çok ülkesinde faşizmden bir önceki basamak olarak da tanınan bu uygulamaların sonucu nereye varacaktır.

BUGÜN GELİŞMEKTE OLAN HALK MUHALEFETİNİN ÖRGÜTLENME DÜZEYİ NEDİR?

Yunanistan'da halk direniş hareketi, tarihinde önemli bir politikleşme ve döğüşkenlik göstermiş olmasına karşın, mücadelenin örgütlenmeleri sol gelişime ayak uyduramamıştır. Önderliğin de hataları sonucu dört kez yenilgi söz konusu olmuştur.

1- 1936 Metaxas diktatörlüğü sırasında
2- 1944 Atina ayaklanmasında
3- 1946-49 iç savaşında
4- 1967 Papadopulos cuntası ile.

Uzun yıllar süren savaş ve bu yenilgiler, genel anlamda mücadeleyi etkileyen derin izler bırakmıştır. Bu mücadelenin ön saflarında görünen parti KKE (Yunanistan Komünist Partisi) içerisinde, cunta sıralarında süren tar*tışmalar sonucu* ikiye ayrıldı. Bu farklı ideolojilerin çıkışı dünya çapındaki hareketlerin gelişimine tekabül ediyordu. Sovyetler ve Çin arasındaki kutuplaşmanın yarattığı tartış*malar diğer ülkeleri olduğu gibi* Yunanistan'ı da etkiliyordu. Genel olarak Sovyet çizgisine karşı çıkan, Yunanistan içerisindeki mücadeleyi savunan İç Komünistler (KKE Esoteriku) KKE'den Kolliyani tarafından dıştalanıyordu. 1968 senesinde 12. Kongerede Merkez Komitesi yarı yarıya ayrılıyordu. İki partinin bundan sonraki gelişim çizgilerine bakıldığın*da: KKE, klasik anlamda modern* revizyonizmin savunucusu konumuna gelirken; Sovyet çizgisine karşı çıkan KKE Esoteriku ise Avrupa Komünizmi ile kucaklaşıyordu. Cunta sırasında yiğitçe direnen bir grup artık devrime olan inançlarını yitirmiş, proleterya diktatörlüğünü reddeden, sivil toplumculukla, düzeni onarmakla, reformlarla uğraşan bir çizgiye ulaşıyorlardı. Bunun gibi KKE-ML Çin yanlısı görüş ise, tüm gücünü, cunta sonrası değişen şartları değerlendiremediği için üç-dört parçaya ayrılarak, yitiriyor, yok sayılabilecek bir konuma geliyordu. Bunun yanında Merkez Partisi giderek radikalleşerek Papandreu ile başlayan bir "sosyalist" hareket merkez sol haline geliyordu. Bugün gelinen noktada PASOK'un yol ayrımında sol kanadı teşkil eden güçlerin belirli bir örgütlenmeye ulaşmaları söz konusu değildir. Bunun gibi sağ da seçim yenilgisinden sonra bölünmüş, yeni kanat daha sağ bir çizgi tutturmuştur. KKE toplumsal ilerleme tezleri doğrultusunda desteklediği PASOK'un açmazları karşısında, kendini hükümet yapacak koşulları yaratmaya çalışmakla iştigal etmektedir. Bu konumu ile gelişen mıhalefeti düzen sınırları içerisinde tutumaya çalışan işlevden daha öte bir şey yapamamaktadır. Kitlelere, PASOK'un ya*pamadığını kendinin yapacağını söy*leyerek, kendini seçmenlerinin kurtu*luşu olacağını söyleyerek tarihsel gö*revini yerine getirmeye çalışmaktadır. KKE Esoteriku daha radikalleşen halk hareketlerinin ardında, bir yanda PASOK'la arasına çizgileri çekemediği için gelişemezken, onun önerdiği reformları daha akıllıca kendilerinin yapabileceğini söylemeye çalışarak ve son günlerdeki kongrelerinde çıkan tartışmalarla önemli bir dönüm noktasına gelmiş gözükmektedir. Tabanında daha radikal çıkış yanlılarına karşın, Yeşiller hareketine *benzemeye çalışan bir tartışmanın* nasıl sonuçlanacağını önümüzdeki günler gösterecektir. Bunun dışında, Parlamento dışı sol diye anılan çok parçalı yapı ise bir güce sahip durumda değildir. Bu kanatta Arnavutluk yanlılarından, Çin yanlılarına, yukarıda bahsi geçen 3-4 parçalık hali ile KKE-ML, 4 parçalı Troçkist gruplara kadar, bir takım bağımsız çevreler de dahil mücadelede önemli bir varlıkları bulunmayan bir konumda yer almaktadırlar. Bunların içerisinde tüm güçsüzlüklerine karşın yine de doğru bir çıkışı arayan kesimlerin bulunduğunu söylemek mümkün. Aynı kanatta silahlı mücadeleyi savunan gruplar da yer almaktadır. Bunun yanında 17 Kasım örgütü kitleselleşmek diye bir derdi olmayan hali ile mücadeleye katkıları tesadüflere kalmış bir örgüt durumundadır. Tüm bu çözümsüzlüklerin de sonucu kendilerine "Anarşist" ismini takan "bir yapı" hangi hareketlenmeye sıçrayacağı belli olmayan, hakim sınıfların kullanmasına açık bir görüntü sergilemektedir.

Bütün bu açmazların bir ürünü, derin izler bırakan yenilgilerin de sonucu, gelişen halk muhalefeti düzen dışı çözümler arama konumunda değildir. Gelişen halk hareketlerini örgütlendirecek, devrimci bir yola kanalize edecek önderlikten yoksun durumdaki mücadelenin ileriki süreçlerde bu devrimci çözümü kendi bağrında yaratacağı açıktır. Ama süreç emperyalizm ve yerli işbirlikçileri tarafından başka süreçlerle kesintiye uğratılmazsa...

●

DÖNÜŞÜMCÜ LİBERALLER TARİHİ MATERYALİZMİ NASIL REDDETTİ

Devrimci İşçi'nin bir önceki sayısında, Devrimci Hareket saflarındaki gelişmeler ve tartışmalarla ilgili bazı açıklamalar yapılmıştı. Saflarımızda ele alınıp tartışılan konuların yoğunluğu ve derinliği yanında, çok geniş bir alana yayılabilme özelliği de dikkate alınırsa, sorunu bir-iki yazı çerçevesinde tartışıp bitirmenin olanaksızlığı kendiliğinden anlaşılır olmaktadır. Elbetteki, tartışılan ve ortaya atılan sorunların doyurucu ve yeterli cevaplarının yine ancak belli bir süreçte elde edilebileceği bilinmelidir. Tartışılan problemlerin doğru temeldeki çözümünün ön şartı, soruna, doğru yaklaşmak olacaktır. Bu doğru yaklaşımın öncelikle ortaya konması gerekeceği inancındayız.

Bu yazıda, tartışma sürecinde ısrarla öne sürülen temel bir konu üzerinde durulacaktır. Bu konu, sosyopolitik gelişmelerin analizine hangi tarih penceresinden bakarak girişilebileceğine ilişkindir.

Daha önce de açıklandığı gibi, saflarımızda belli bir eğilim, tüm ideolojik söylemini esasta marksizmin geçersizliği üzerine inşa etmiş bulunuyor. Bu yazıda, bu geçersiz kılmanın, diyalektik ve tarihi materyalizm boyutunda nasıl dile getirildiği ve bu bağlamda, Devrimci Hareketin, dünyaya ve Türkiye toplumuna ilişkin analizlerinde benimsenen temel bakış açısının nasıl terkedildiği üzerinde durulacaktır.

"Yeni ideoloji", *"yeni kimlik arayışı"* sloganlarıyla, saflarımızda boy gösteren ve devrimci birliğin ideolojik-politik temellerini tahrip ederek dağıtmaya yönelen "dönüşüm"cü liberal çizgi, kendi değerlendirmelerinin temel zeminini oluşturan bir tarih tezi ortaya atmıştır. Denebilir ki, yeni kimlik arayışının temel yöneliminin nereye doğru olduğunun anlaşılması bakımından bu tarih tezinin öncelikle anlaşılması, kavranması gerekmektedir. Diğer tüm tartışma konularının gerçek içeriğinin anlaşılabilmesi, bir bakıma, bu tarih tezinin anlaşılır olmasına bağlıdır. Benimsenen "yeni" tarih bakışı, yeni ideolojinin ve kimliğin ana teorik zeminini belirlemek bakımından, öncelikle ele alınmasını gerektirmektedir. Zira, bugün, ideolojik-politik planda, Devrimci Hareketin çizgisini terketmiş olan "dönüşüm"cü liberal akımın kimi süzcüleri, "eski teorik çerçeve ile" bugünkü gelişmelerin açıklanamayacağından hareketle tüm teoriyi yadsıyan bir tutum içinde olmuşlardır.

Çoğu kez zannedildiği gibi, saflarımızdaki tartışmalar, aynı teorik zeminden yola çıkan ve dönemin analizinde farklılaşan ve bu sebeple ayrılığa dönüşen tartışmalar olmamıştır. Baştan beri bir eğilimce, ısrarla, Devrimci Hareketin temel teorik zemininde kalınarak siyasal-toplumsal gelişmelerin açıklanamayacağı ileri sürülmüş ve daha da ileriye gidilerek, devrimci çızginin teorik zeminine damgasını basan marksizm yorumu geçersiz sayılmıştır. Bu sebepledir ki, bizim açımızdan, Devrimci Hareketin teorik zeminini, bu zeminde ifadesini bulan marksizmi savunmak, gündemimizin asli sorunlarından biri haline gelmiştir.

rıya göğüs gerilmeden, devrimci çizginin temel teorik mevzileri bu saldırılara karşı korunmadan doğru bir şeylerin yapılamayacağı bilinmelidir. Bizler bu bilinçledir ki, "dönüşüm"cü liberal akımın ideolojik saldırılarına karşı, Devrimci Hareketin ve de marksizmin temel mevzilerini savunmayı ideolojik mücadele gündeminin ilk maddesi haline getirdik. Zira, bugün ve gelecek açısından doğru bir şeyleri yapabilmek, bir bakıma, çevremizde estirilen sağcı rüzgarlara karşı, ilkesel düzeyde, kararlı bir tutum almaktan ve tutumun gerektirdiği siyasal görevler uğruna mücadeleden geçecektir.

Devrimci Hareketin, bir yenilgi döneminde, ideolojik ayrışma sürecine sokulmasının başlıca ideolojik sebebi, ne sadece 80 sonrası Türkiye konjonktürünün farklı değerlendirilmesi, ne de çok söylendiği gibi, burjuva muhalefetin farklı değerlendirilmesi üzerineydi. Bütün bunları da kapsayacak şekilde, tamamıyla marksizme ilişkin, marksizmin ışığında savunulan devrimci teoriye ilişkin köklü bir farklılaşma söz konusuydu.

"Yeni" iedolojik yönelimin, "dönüşüm"cü liberal yönelimin, başlıca kalkış noktası; Devrimci Hareketin teorik zemininin, onun kaynağındaki marksizm yorumunun Türkiye'yi açıklayamayacağı noktası olmuştur.

Saflarımızdaki sağcılık hareketinin kimi mimarları, çeşitli vesilelerle bu durumu açıkça dile getirmişlerdir. Şöyle ki:

"... demokrasi eksenindeki çatışmayı, eski teorik çerçevemizle açıklayabilmemiz zor olacaktır."

(Ekim 83 Top. s. 319 "H")

"Devrimci Yol, ... önümüzdeki dönemi yeterince açıklayabilecek bir sistematik değildir."

(Ocak 84 Top. s.177 "L")

"... sürekli faşizm, halk savaşı; bu kavramlar bana göre bugün gerek Türkiye toplumunu gerek geleceğe yönelmiş Türkiye toplumunu yeterince analiz edebileceğimiz kavramlar değil"

(Ocak 84 Top. s.177 "L")

"Devrimci Yol geçmişte kendi içinde farklı bir çok eğilim taşıyan bir hareketti.. ..sosyalizmden aldığı gıda, marksizmin beslenmesi ve kavranma itibariyle bizler geleneksel solun önemli ölçüde etkilenişi altındayız. Ve dolayısıyla bu bakış açısı Devrimci Yol hareketi içinde bir saflaşmayı kaçınılmaz kılmak zorundadır."

(agy s.132 "H")

"Görebildiğim, marksizm yorumu itibariyle farklı yorumlar var. D. Yol hareketinin insanları olarak, sosyalizm gıdamızı, Türkiye'deki klasik Sol'un gıdasını aldığı yerden aldık. Dolayısıyla en olumlu tanımlama ile bugün hareketimiz içindeki tartışmayı deyim yerindeyse, Türkiye'deki geleneksel sol anlayışın D. Yol içerisindeki uzantısıyla, 1975'lerden bu yana farklı bir geleneği oluşturmaya çalışan eğilim arasındaki tartışma olarak ifade edersem yanlış olmaz." ("Bir Devrimci Yol Lideri" sıfatıyla, Türk Troçkistlerinin 1985 yılından yayınladığı bir dergiye verilen röportajdan)

Çeşitli zamanlarda ve değişik yerlerde dile getirilen, savunulan benzeri ifadeleri çoğaltmak mümkündür. Bu temalar, farklı bir ideolojik sistematiğe yönelinirken işlenmiş, Devrimci Yol'un zaten baştan beri farklı eğilimleri içinde barındırdığı söylenerek, yeni diye söylenenler için kabul edilebilir bir ortam yaratılmaya çalışılmıştır. Ne varki, Devrimci Yol'un baştan beri, farklı bir çok eğilimi içinde taşıdığı şeklindeki açıklamayı, bir saçmalama olmaktan öteye, bunu ciddiye alabilecek birinin çıkıp çıkmayacağınıbilemeyiz ama, 1975'den beri, Devrimci Yol'un farklı iki çizgi ve gelenek mücadelesine sahne olduğunun neye dayanılarak ileri sürüldüğü de meçhuldur. Bu açıklamalar, Devrimci Yol'cular için ancak gülünüp geçilecek birer saçmalık olmaktan öte bir anlam ifade etmez. Devrimci Yol'un, her türden ideolojiye sahip insanların içinde yer aldığı bir "yeşil" hareketi olmadığını, her şeyden önce bir devrimci ideoloji temelinde ideolojik-politik-örgütsel birliği yaratarak, onu pekiştirerekpartileşmek amacında olan, bunun mücadelesi içinde ilerleyen, gelişen bir hareket olduğunu, dost-düşman herkes bilir. Bu gerçekliğe rağmen, biri kalkar, hem de "bir Devrimci Yol Lideri" sıfatıyla aklının estiği gibi bir Devrimci Yol tanımlaması yapacak kadar saçmalarsa, buna ancak gülünür. Her Devrimci Yol'cu bilir ki, içinde ideolojik-politik-örgütsel birliği olmayan, bunun hedeflemeyen bir hareket devrimci bir hareket olamaz. (Devrimci Yol'un görüşleri ortadadır. Bu görüşler kendi içinde tutarlı ve bütünlüklü bir sistematiktir. Devrimci Yol'da çok farklı eğilimler vardır demek, resmi görüşü yoktu demekle eş anlamlıdır. Zira, taraftar ve kitlesinde elbette farklı eğilimler olabilir.) Şimdilik bu saçmalıkları bir yana bırakarak asıl söylenenlere bir daha dönersek:

Demek ki:

Eski teorik çerçevemizle demokrasi ekseninde çatışmayı açıklayamazmışız. (Örneğin Demirel'in demokratlığını anlatabilmek için Devrimci Yol'un sistematiği elverişli değildir.) Devrimci Yol, önümüzdeki dönemi açıklayacak sistematik de değilmiş. Sömürge tipi faşizm, halk savaşı gibi kavramlarla ne bugün ne de yarın açıklanamazmış. Devrimci Yol sosyalizm gıdasını, klasik Sol'un gıdasını aldığı marksizmin ekonomik-doğmatik yorumundan alıyormuş. Dolayısıyla, kimliği itibariyle geleneksel soldan kopamamış, onun etkisi altındaymış. Böyle olunca da, bugünü açıklamayan, sosyalizm gıdasını geleneksel solun aldığı yerden alan bir Devrimci Yol sistematiğini savunmaya devam edenler ile onun geçersizliğini savunanların ayrışmak ve yeniden saflaşmak zorunda olduğu açıkça ilan edilmiş oluyordu.

(Bugün, Devriimci Hareketin teorik sistematiğini geçersiz sayanların ayrışması en azından yurtdışında önemli ölçüde gerçekleşmiş ve ayrı bir yerde ifadesini bulmuştur.)

Devrimci Hareket saflarını terkeden "dönüşüm"cü liberallerimiz, bundan böyle "sosyalizm gıdası"nı artık Devrimci Hareketin aldığı yerden değil bir başka yerden almada oldukça kararlı olmuşlardır. Bugüne kadar, özellikle bir kaç yıldır bu eğilim tarafından savunulan bu görüşler bir araya getirildiğinde, kendi içindeki bütün tutarsızlığına rağmen bunların gıdasını nereden aldığı rahatlıkla anlaşılabilmektedir. Tarihte, marksizme muhalif ne kadar akım varsa, bu eğilimin gıdalandığı başlıca alan bu akımlar olmuştur.

Devrimci Hareketin "sosyalizm gıdası"nı aldığı yer belliydi. Bu yer, marksizm-leninizmdir. Ve Devrimci Hareket her vesileyle kendi M-L kimliğini açıklamış; yerini belirlemiştir. Ancak, bu kimliği geçersiz ilan ederek terkeden "dönüşüm"cü liberallerimiz ise, yöneldikleri katışıksız burjuva idealizminden kendilerine belli bir kimlik bulamamışlardır. Devrimci Hareketinteorik sistematiği ile Türkiye'nin açıklanamayacağını öne süren bu kimliksiz eğilim, Türkiye'ye ilişkin bir takım görüşler ileri sürmeyi katışıksız bir burjuva idealizmine sığınarak yapabilmiştir. Evet, "dönüşüm"cü liberal akımın saflarımızdaki uzantıları, Türkiye toplumunun geçmişini, bugününü ve geleceğini ancak tarihi materyalizmi terkederek açıklayabilmişlerdir. (!) Tarih tartışmasına özel bir ağırlık verilmesinin, farklı bir tarih tezi ile ortaya çıkılmasının ana nedeni budur. Evrimci-dönüşümcü liberal politikaları önerebilmek, farklı bir toplum analiz tarzı ile mümkün olabilmiştir.

"... tartışmalarımızda bana göre, iki temel farklı mantık vardır, iki temel farklı tarih yorumu vardır. ...50 yıllık T.C tarihi izahında iki temel mantık bulunmaktadır; biri farklı tarih yorumudur, biri farklı marksizm yorumudur."

(Ocak 84 Top. s.32 "L")

Bugüne değin, yeni bir ideolojik kimliği tepeden harekete giydirmeye çalışan bu kesimin dışında, tarih konusunda başkaca bir görüş ortaya atan olmadığına göre, "yeni" diye ortaya konan tarih tezinin, herşeyden önce, Devrimci Hareketin tezlerine ve onun temel analizine karşı ileri sürüldüğü yeterinceaçıktır. Özellikle 80 sonrası dönemde, Türkiye'de bir tarih tartışmasının, ağırlıkla "sivil toplum"cu (ATÜT'çü) liberal çevrelerce savunulan görüşlerin olduğu gibi saflarımıza bir çizgi halinde aktarılması tesadüfi değildir. Türkiye tarihi üzerindeki yoğun tartışmaların gündeme getirilmesi yine kimilerinin tarih konusundaki özel merakından kaynaklanan akademik bir tartışma da değildi.

Bu tartışmaların arka planında, Türkiye Solu'nu, geleneksel parlamenter sağ akımın kuyruğuna takmak ve demokrasi arayışını bu akım içinde gerçekleştirmek planları, projeleri yeralıyordu. Türkiye tarhini, bu geleneksel sağ akımı olumsayacak şekilde yeniden yorumlamak, bu sebeple, zorunlu hale geliyordu.

Devrimci Hareket saflarında da benzer bir şekilde bir tartışma yapılmak istenmiş ve ısrarla saflarımızda farklı iki tarih yorumu denmiş ise de, bunun asıl sebebi, geleneksel parlamenter sağ akımı olumlayabilmek, Devrimci Hareketi bu akımın kuyruğuna takabilmenin zeminini yaratabilmek içindi. Demirel tartışmasının arka planında bu yönelim yeralıyordu.

Dün-bugün ve gelecek bağlantısı itibariyle, toplumun tarihsel evriminin analizinde önüne gidilen her tarih penceresi, neticede, topluma önerilecek politikaların ana çerçevesini olduğu kadar bu politikaların sınıfsal karakterini de belirleyecektir. Zira, sınıf çıkarlarından arındırılmış bir tarih penceresi yoktur.

Tarih konusundaki tartışmanın bir başka önemli yanı şudur: Savunulan her tarihsel bakış açısı bir bakıma geçmişin tarihini yazmak ise, bir başka açıdan da bu bakış, bugünün tarihinin nasıl yapılması gerektiğine ilişkindir. **Tarihin açıklanmasında içine düşülen yanlış ne kadar kötü olursa, bugünün tarihini yaparken politik planda içine düşülen yanlış çok daha büyük olur.** Bizce, bugün için tarih tartışmasının önemi buradan ileri gelir. Tarih tartışması, bu özelliği nedeniyle; politik gündemin içeriğini önemli ölçüde belirleyen bir konuma yükseltildiği için, bu tartışmalar akademiktir deyip ilgisiz kalınamaz. Tartışmanın, elbetteki ağırlıklı bir akademik boyutu da vardır. Ama bizi birinci devreden ilgilendiren akademik boyutu değil, politik gündem üzerindeki doğrudan ya da dolaylı etkisidir; bu boyutudur.

Bugün, gerek dünya çapındaki sağa savrulmanın, gerek Türkiye'de 12 Eylül sonrası yenilginin beslediği bir ortamda canlandırılmaya çalışılan "sivil toplum"cu sol-liberal akım, sürdürmekte olduğu tarih tartışmalarıyla, diyalektik materyalizm ile idealist bakış açısı arasındaki köklü sınır çizgilerini ortadan kaldırmaya yönelmiş bulunuyor. Bu ideolojik tutumu ile bu akım, burjuva liberalizmin soldaki bir çeşitlemesi olmaktadır. Temel yönelimi itibariyle devrimci güçlerle değil, sağ güçlerle ideolojik-politik planda daha da güçlü bağlara sahip bir akım olma özelliğe sahiptir. Bu akımın diğer bir özelliği, ideolojik-politik planda devrimci güçlerle değil, geleneksel sağ akımla bir tarihsel uzlaşma sağlamaya yönelmiş olmasıdır. Bu bakımdan, bu akıma karşı sürdürülecek ideolojik mücadelenin temel motifleri Marksizm ile anti-marksizm arasındaki sınırda toplanmaktadır.

Bu bakımdan konumuzu teşkil eden tarih tartışması, tarihi materyalizmi ilkesel düzeyde, bir çerçeve olarak benimseyen, ama onu çok farklı kullanan ve çok farklı siyasi sonuçlara da varabilen siyasi yoğunluklar arasındaki tartışmalardan çok daha farklı bir içeriğe sahiptir. Zira, bugüne değin, Türkiye'de sol grupların büyük bir bölümü kendisini ilkesel bakımdan diyalektik maddeci bakış açısına bağlı saydığından, tartışmalar, bu bakış açısı ışığında, Türkiye toplumunun nasıl açıklanması gerektiği üzerinde sürüyor.du. Diyalektik ve Tarihi Materyalist bakış açısının Türkiye için geçerli bir yöntem ya da bakış açısı olup olmadığı konusu tartışılmıyordu. (ATÜT'çü kesim hariç) Kısacası, Türkiye Solu'nun ağırlıklı bir bölümü, sözde aynı tarih penceresinin önündeydi.

Fakat aynı pencereden baktığını ileri süren bu sol toplumda farklı renkler görüyor, dolayısıyla analizler farklılaşıyordu. Kimileri, toplumun yarı-feodalliğini, kimisi kompradorluğunu, kimi ise saf bir kapitalizm görüyordu. Toplumun iç ve dış dinamizmine dayalı ilişkileri çok farklı biçimlerde değerlendirilebiliyordu. Dolayısıyla, Devrimci Hareketin, bu hatalı bakış açılarına karşı verdiği ideolojik mücadele, diyalektik materyalizmin kaba, sığ/yüzeysel ve kısır bir yorumuna, doğmatik ve ekonomist yorumuna karşı yöneliyordu.

Oysaki, bugün siyaset sahnesine tarihsel fırsatları da kullanarak avdet eden liberal sol akım, tarih bakışı itibariyle, ilkesel olarak, diyalektik materyalizmi (ya da tarihi materyalizmi) Türkiye gibi "doğu" toplumları açısında geçerli saymayan bir görüşü savunmaktadır. Bu anti-marksist akımın diğer bir özelliği de, dünya tarihinin tek bilimsel düşüncesi olan marksizmi teorik ve falsefi bir sistem olarak reddederek ve bu çağdaş düşünce sistemine karşı, daha geri ve burjuva idealizminin etkisi altındaki ideolojik ve felsefi akımlara yönelmesidir. Ne gariptir ki, ileri ve çağdaş bir düşünce sistematiğine karşı tarihin müzesine kaldırılan felsefi idealizmin çok daha geri mevzilerinden açılan bu savaşın bir parçası da saflarımızda cereyan etmiştir.

II

Felsefi idealizmin mantık dünyasından dünyayı yeniden keşfe soyunma edasıyla solda boy gösteren bu liberal akımın mücadelesi sözde, marksizmin ekonomik doğmatik yorumuna karşıdır. Böylesi bir adlandırma gereğinin duyulmasının temelinde ise, kendisine savaş açılan marksizmin koruduğu geçerlilik ve prestijdir. Sol liberalizm, bu düşünce sistemine henüz çok açık ve net bir şekilde karşıya alma gücüne erişememiştir. Kaldı ki, kitlelerin bilincini burjuvazi lehine bulandırmaktan başka, emekçi kitlelere çok şey vadetmeyen bu akım, bu işlevini böylesi bir örtü altında daha kolayca yerine getirebilecektir. Öte yandan, sosyalist hareketlerde hayli güçlü ekonomist-doğmatik eğilimlerin varlığı da, sol liberalizmin rahatlıkla bu sahte görüntülerin arkasına sığınmasına yol açabilmektedir. Hatta bu durum, sol liberalizmin yaratabileceği yanılsamanın başlıca ögesi de olabilmektedir.

Birbirini tamamlayan ve bütünleyen; biri, marksizmin ekonomist-doğmatik çarpıtması, ötekisi de bu çarpıklığı kalkış noktası yaparak marksizmi tümden geçersiz ilan eden bu sapkın eğilimler hem birbirinin ikiz kardeşi (madalyonun iki yüzü) hem de marksizmin ortak düşmanı olarak tarihin her döneminde varlığını sürdüregelmiştir.

Sol liberal eğilim, ekonomik doğmatik olmamak adı altında, toplumun maddi gelişme sürecinin son tahlilindeki belirleyiciliğini yadsıyarak iktisadi etkenlerin rolünü tümüyle devre dışı bırakmaktadır.

İktisadi (maddi) olanın son tahlildeki belirleyiciliği ilkesi, marksizmi, burjuva idealizminden ayıran temel bir ayrım noktasıdır. Bu noktada, bu temel ayrım noktasını yokederek aşmaya çalışan sol-liberal akım, bu konumuyla marksizme temelden karşıdır.

Yine, marksizmdeki, iktisadi (maddi) olanın son tahlilde belirleyiciliği ilkesini, tek ve doğrudan belirleyen olarak, onu yüzeysel, mekanik ve kaba bir biçimde algılayan; iktisadi alanın dışındaki diğer tüm ideolojik-politik-kültürel vs. gibi etkenlerin gelişmeyi çoğu kez biçimlendirmedeki gücünü küçümseyen ve böylece iktisadi olanın gücünü ise alabildiğine abartan ekonomist bakış açısının da marksizm ile bir ilgisi olamaz.

Marksizm, maddi olanın önceliğini yadsıyan liberal felsefenin her çeşitlenmesine olduğu kadar, ekonomist-doğmatik bakış açılarına da karşı olup, bu bakış açıları ile tam bir anlaşmazlık içindedir.

Sol liberal-dönüşümcü eğilim, sözde bu ekonomist bakış açısına karşıdır. Ancak kendi bakış açısını ortaya koyduğu yerde ise, diyalektik materyalist bakış açısını terkederek sonuçta felsefi idealizme varmaktadır. Saflarımızdaki tartışmalara yansıtılan, ağırlıkla sol liberal akımın kimi sloganlarında somutlanan bu felsefi idealist bakış açısı olmuştur.

Liberal "dönüşüm"cü akımın tarih konusunda somutluk kazanan görüşleri üzerinde tartışmaya geçmeden önce, bu çevrelerin dilinde pelesenk haline gelen "ekonomist bakış" üzerinde *bazı belirlemeler* yapmak, ve böylece konuya açıklık getirmek yerinde olacaktır.

Marksizm, tarihi ve haldeki toplumu incelerken diyalektik yöntemi ve maddeci (materyalist) anlayışı benimser. Marksist tarih bakışı ise, diyalektik materyalizmin tarih boyutundaki şekillenmesi olan Tarihi Materyalizmdir. Tarihi materyalist bakış, tarihsel gelişimi "mantıksal bir şemadan" türeten, tarih-mantık diyalektiğin de mantığa öncelik veren idealist tarih bakışına özde karşıdır.

İdealist tarih bakışında, "düşünme süreci", gerçeğin yaratıcısı olurken, tarihi materyalist bakışta ise, "düşünce süreci insan kafasında yansıyan ve düşünce biçimlerine dönüşen madde dünyasından başka bir şey değildir."(Marks) Gerçekliğin yaratılmasında madde dünyasının önceliğine vurguyu yapan marksist materyalist bakış açısı, toplumsal gelişimlerin ve değişmelerin yasaları olduğunu ortaya koyan bilimsel bir tarih görüşüdür.

"Biz sadece bir tek bilimi, yani tarih bilimini kabul ediyoruz" (Marks-Engels Al. İd)

Bu maddeci tarih görüşüne göre, tarihin belirleyici etkeni son tahlilde gerçek hayatın üretimi ve yeniden üretimidir. Bu tarih bakışı, *öncelik olarak salt insandan ya da* soyut fikirlerden hareketle tarihi açıklayan bir bakış değildir ve olamaz da. Tarihi materyalist bakış, insan eyleminin, ekonomik olarak verilmiş belli bir toplumsal dönemin maddi/somut koşullarının belirlenimi altında olduğunu daima hesaba katar. Tarihi olarak oluşan ve insan iradesinin kesin denetiminde olmayan objektif koşullar ile irade olarak belirlenebilen subjektif koşulların karşılıklı diyalektik etkilemesi/belirlemesi altında, ama son kertede objektif/maddi olana belirleyicilik tanıyan bir bakış açısıdır.

Burada açıkca anlaşılması gereken şudur: İnsanlar kendi tarihlerini yaparken bunu diledikleri gibi değil, tarihi-maddi koşulların belirlediği belli bir toplumsal zeminde yaparlar. Tarihsel gelişme çizgisinde, gelişme üzerinde etkide bulunan bütün diğer etkenler içinde iktisadi/maddi etkenlerin son tahlilde belirleyici olması bu çerçevede anlaşılmalıdır.

Bu tez, marksist çevrelerde zamanla, iktisadi olana (ya da maddi olana) gereğinden fazla ağırlık verilmesi ve bu düzeyin dışındaki diğer tüm etkenlerin rolünün küçümsenmesi sonucu, ekonomist-doğmatik bakış tarzına kaynaklık etmiştir. Ekonomiyi tek belirleyen olarak kavrama eğilimindeki bu indirgemeci bakışta, ekonomi ile politika arasındaki ya da toplumun farklı düzeyleri arasındaki ilişkilerin diyalektik niteliği gözardı edilmektedir. Bu ilişkiler basit bir yansıma biçimine indirgenmektedir.

Tarihi materyalizmin bilimsel temellerini atan Marks ve Engels, maddi olanın önceliğini, idealist bakış açısına karşı savunmuşlardır. Tarihi, kralların, fatihlerin, galiplerin veya generallerin davranışlarına, eylemlerine ve yaptıklarına indirgeyen idealist tarih anlatımına karşı, her şeyden önce, maddi değerleri üretenlerin tarihine ve bunların tarihi eylemine dikkat çekmek istemiştir. Emekçi yığınların, üretenlerin tarihsel eyleminin gerçekleştiği, içinde hareket edilen üretim tarzının yasaları, üretim güçleri ve ilişkilerinin içinde oluştuğu maddi ortamın yasaları, iç dinamizmi ve kuvvetleri incelenerek ortaya koymak istemiştir. İdealist felsefi akımların inkar ettiği, maddi olanın önceliği ilkesini tarih bağlamında da savunmak ve özellikle vurguyu bu temel ayrım noktasında toplamak gerekmiştir.

Elbetteki, burjuva idealizmine karşı, bu temel ayrım noktası üzerinde ısrarla duran Marks ve Engels, tarihin gerçekleşmesinde devreye giren ve etkili olan sayısız toplumsal olgunun varlığını reddetmemiştir. Diyalektik materyalist bakış tarzının zamanla kaba bir materyalizme indirgenerek, genç marksist çevrelerde savunulduğunu gören Engels, bu kaba-materyalist, ekonomist bakış açısını eleştirmekte gecikmemiştir.

Bu konuda Engels şunları söylemiştir:

Gençlerin bazen iktisadi cepheye gereğinden fazla ağırlık vermesinin sorumluluğu Marks'a ve kısmen de bana aittir. Hasımlarımızın karşısında, onların inkar ettiği başlıca ilkede ısrar etmek zorundaydık; böyle olunca da, karşılıklı etkiye katılan diğer etkenlere hak ettikleri yeri ayırmak için her zaman vakit, yer ve fırsat bulamıyorduk...

"...Maddeci tarih görüşüne göre, tarihin belirleyici etkeni, *nihai kademede*, gerçek hayatın üretimi ve yeniden üretimidir. Ne marks, ne de ben, bunun ötesinde bir şey söylemedik. Bundan sonra biri kalkar da, bu önermeye, iktisadi etken *tek* belirleyici etkendir dedirtecek kadar işkence ederse, onu boş soyut, saçma bir cümle haline getirir. İktisadi durum temeldir ama üst yapının çeşitli unsurları -sınıf mücadelesinin siyasi biçimleri ve sonuçları- savaşı kazandıktan sonra muzaffer sınıfın yaptığı anayasalar vs. hukuk kalıpları ve hatta bütün bu gerçek mücadelelerin tarafların beyinlerindeki akisleri, siyasi hukuki, felsefi teoriler, dini görüşler ve bunların daha sonra doğmatik sistemler halinde gelişmeleri de tarihi mücadelelerin akışı üzerinde etki ederler ve bir çok halde bu mücadelelerin *biçimini* öncelikle tayin ederler. Bütün bu etkenler karşılıklı etki halindedir ve iktisadi hareket, sonsuz tesadüfler arasında beliren bir zorunluluk gibi, bu etkenler içinde eninde sonunda kendi yolunu açar. (Tesadüften kasıt, aralarındaki içsel bağ, son derece uzak ve ispatı son derece güç olduğu için bunu yok farzedip kaale almayabileceğimiz, nesneler ve olaylardır.) Böylece olmasaydı, teorinin herhangi bir tarih dönemine uygulanması, doğrusu birinci dereceden basit bir denklemin çözümünden de kolay olurdu." (Felsefe İncelemeleri)

Çoğu kez, teorik seviyenin yetersizliği yanında, Türkiye Solu'nda, kısırlaştırılan teorik kalıpların, doğmatik bir biçimde, bir denklemden daha da kolayca uygulamaya sokulabildiği bilinen bir geçektir. Bu anlamda, ekonomist-doğmatik bakış açısının solda hayli yaygın olduğunu söylemek gerekir. Bu eğilimin aşılması, devrimci teorinin canlı ve kavrayıcı özüne kavuşturulması, başarılması gereken bir konudur.

Ne var ki, ekonomist-doğmatik yorumu aşma iddiasındaki sol liberal akım, buradan yola çıkarak, marksist tarih görüşünün temellerini tahrip etmeye yönelmiştir. Marksist teorinin bütünselliği, temel içeriği boşaltılarak, burjuva idealizmi ile olan temel sınır çizgileri ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Bu bağlamda, bir dönemdir saflarımızda sol liberalizmin bayrağını dalgalandırmaya çalışanların söylediklerine, savundukların müracaat ederek, bu temel sınır çizgilerinin nasıl aşılmaya çalışıldığını somutlayalım.

Saflarımızdaki sağcılık hareketinin mimarlarından biri, "Ocak 84 tartışmaları" olarak bilinen bir tartışmada, yeni diye ortaya atılan tarih tezini, bir burjuva tarihçisinden aktarmalar yaparak kanıtlamaya çalışmış ve şunları savunmuştur:

"... Doğru olan, politik olarak bugüne ilişkin doğru düşünüyorsak, tarihi olarak da doğru düşünüyoruzdur. Ve bireylerden, bizlerin yorumundan, bizlerin olaylara yaklaşımından bağımsız, ayriyeten olgunun kendi başına nesnelliği diye bir şey tarihte yoktur."

"... Tarihçi zorunlu olarak seçmecidir. Biz zorunlu olarak seçmeciyizdir. ...tarihi olguların oluşturduğu, tarihçinin yorumundan bağımsız ve nesnel bir sert çekirdeğin olduğuna inanmak ahmakça, silinmesi çok güç bir yanılgıdır."

"Tarih bir yorum demektir. Peki tarihte nesnellik ne demektir? Nesnelliğin ölçütü yok mudur? Nesnelliğin ölçütü, tarihte nesnellik, olgunun nesnelliği değil, ilişkinin, olgu ile yorum arasındaki ilişkinin, geçmiş-bugün ve gelecek arasındaki ilişki nesnelliğin ilişkisi olabilir."

"... bizlerin yorumundan bağımsız, bizlerin niyetinden maade, herkesin üzerinde anlaşabileceği objektif bir bilimsel tarihsel gerçeklik vardır tezi, marksizme ait olmayan, pozitifizme ait olan ve hatta biraz daha geriye götüreyim, marksizmde de ekonomist yoruma, Kaustkist yoruma ait bir bakış tarzıdır." (s.68 "H")

Yukarıdaki görüşler, yanlış olduğu kanıtlanmak amacıyla değil, benimsenmesi gereken doğru görüşler olarak savunulmuştur. Belki de, konuşmacı, savunduğu tarih görüşünün en derli toplu anlatımını burada bulmuştur. Zira, bu tarih görüşünün gerçek sahibi ise, yine burada, "marksizme yakın, fakat marksistler tarafından tarih konusunda otorite olarak bilinen bir kişi" olarak tanıtılmıştır.

İdealist tarih bakışını, çok özlü bir biçimde tanımlayan bu tarihçinin, ne tür "marksist"ler tarafından ve ne diye otorite olarak kabul edildiğini bilemiyoruz. Ama, bilinen bir şey varsa, bu söylenenlerin, marksist tarih bakışı ile hiç bir bağının olmadığıdır. Hatta bu tez, marksist tarih bakışının anti-tezidir.

Yukarıda söylenenlere bir daha göz atarsak:

- Tarih bir yorum demektir. Bizlerin yorumundan bağımsız, olgunun kendi başına nesnelliği diye bir şey tarihte yoktur. (Yani tarihin bir maddeci yanı yoktur.)
- Olgunun kendi başına nesnelliği değil, geçmiş-bugün ve gelecek arasındaki ilişki, nesnelliğin ilişkisi olabilir.
- Tarihçi seçmecidir, biz zorunlu olarak seçmeciyizdir.
- Tarihte objektif bir bilimsel gerçeklik vardır tezi, marksizme ait olmayan, ekonomist ve hatta kaustkist yoruma ait bakış tarzıdır. (Yani tarih bilimi diye bir bilim yoktur.)

Bunları okuyunca, ister istemez insanın aklına geliyor; Marks ve Engels, "biz sadece bir tek bilimi, tarih bilimini kabul ediyoruz" derken acaba hangi tarih yorumunu savunuyorlardı. Bu kişilere göre, biri pozitifizmin, diğeri de idealizmin tarih yorumu olmak üzere iki tarih bakışı olduğunu söylediklerine göre, acaba marksist tarih yorumu, pozitifizmin bir çeşitlemesi olarak mı kabul ediliyor?

Bizim sol-liberallarimiz bu söylenenler ile, tarihi materyalizme açıkca meydan okuyorlar! Hem de katışıksız idealizme sığınarak. Tarihten bilimsellik kaldırılarak. Tarih sadece bir yorum, sadece bir düşünce süreci haline getirilmektedir. Böylece tarih, fikirlerin, yorumların bir gerçekleşmesi olarak sadece bir düşünce sürecine indirgeniyor. Böyle olunca da, idealizm ile materyalizm arasındaki tarihi tartışmada, saf değiştirilerek, materyalizm rafa kaldırılıp işi bitirilirken, marksizmin mezara gömdüğü idealizm hortlatılarak yeniden materyalizmin karşısına çıkartılmaya çalışılmaktadır.

Yelkenini idealizmin rüzgarlarıyla şişirerek, tarihi yolculuğa bir başka yerden başlayan bu sağ akım, tarihi olarak yaşanan gerçeklikle de bağını *kesmek* zorundadır. *Burada Tarih,* fikir dünyasının karmaşası içinde, çoğu kez rastgeleliklerin yönlendireceği, bilinemez, kestirilemez keyfliliklerde somutlanabilen bir boşluk üzerine oturuyor.

Böylece, tarihteki bütün sosyal sistemler ve sosyal hareketler, sadece birer yorum ve düşünce eylemi olarak ele alınırsa, bu yolların içinde oluştuğu madde dünyasının belirleyici etkilerine sırt çevrilirse, elbetteki böyle bir mantık çerçevesinde ne tarihin maddeci yanından ne de tarihin biliminden sözetmek olanaklı hale gelir.

Acaba Marks "bütün değişikliklerin *öznesi maddedir*" *(Kutsal Aile)* derken, ya da bir başka yerde şu ünlü sözlerle; " *insanların varlığını* belirleyen bilinçleri değil, *tersine bilinçlerini belirleyen sosyal varlıklarıdır*" derken, tarihin objektif bir maddesinin olmadığını, tarihin sadece soyut fikirler ve yorumlardan ibaret olduğunu mu söylemek istiyordu? Bizim liberallerimiz, idealist tarih yorumunu, marksizm ile ambalajlarken içine düştükleri gülünç durumun farkında mıydılar? Bunlar bilmezler miydi ki; marksist tarih bakışının başlıca yöntemi; verili üretim tarzının iç kuvvetlerini, çelişkilerini, çatışmalarını ve ilişkilerini incelemek, toplumun temel dinamizmini ve toplumsal yasalarını ortaya çıkarmak ve böylece bu somutun analizinin zorunlu kıldığı görevleri proleterya *hareketinin politik gündemine koymak*tır. Bu anlamda ekonomi ile siyasal alan, birbirinden tamamen bağımsız iki alan değil, diyalektik olarak birbirini etkileyen ve gelişmeyi tamamlayan alanlar olarak görülürler.

Tarihi bir yorumdan ibaret sayan, "dönüşüm"cü liberallerimizin kavrayamadığı diğer bir nokta ise; insanların kendi aralarında giriştikleri ilişkilerin bu ilişkilerin düşünce yapısında oluşan çeşitli yorumlarının, onlar varolmadan önceki süreçte oluşan nesnel yapılarlabenzeri ölçülerle doğrudan ilgili olduğudur. Başka bir deyişle, insanların tarih içindeki hareketleri, tarihi olarak oluşan üretim ve yeniden üretim ilişkisinin varoluş biçiminin belirlemesi altında hareket etmekte olduğudur.

İşte, "dönüşüm"cü liberallerimizin yadsıdığı, tarihin bu maddi gelişme sürecidir. Bu sürecin, tarihin oluşumundaki objektif, belirleyici rolüdür.

Toplumda, bütünüyle idealist tarih penceresinden bakan "dönüşüm"cü liberal teoride, toplumun farklı düzeyleri arasındaki diyalektik ve organik bağlar kopartılmış, siyasal analizde, toplumun ekonomik alt yapısı tamamıyla devre dışı bırakılmıştır. Toplum analizinde, ekonomi-politiğe yer verilmemiş, dolayısıyla bu alan bir bilim dalı olarak bütünüyle burjuvaziye terkedilmiştir. Bu durum bile, bu akımın bilim ile bağını ne o-

randa kestiğinin somut bir kanıtı olmaktadır. Bu özelliği ile, bu akım, toplum biliminin karşısında yer alan bir konuma sahiptir.

Metafizik idealizmine dört elle sarılan "dönüşüm"cü liberallerimiz, sık sık, kendilerini, dünyayı dönüştürmek (tabii ki devrimle değil) amacına bağlı saydıklarını söylemektedirler. Ama bilmezler ki, toplum bilimine sırt çevirerek değil, ancak dünyayı bilim ile anlama yoluyla bu amaca ulaşmak mümkün olabilir.

Diyelim ki, görünüşte çok karşı çıktığınız, ekonomik mantık, bilinçli insan iradesine dayanan politik eylemin karşısına sürekli ekonomi bilimini koymaktadırlar... Diyelim ki, ekonomistler, devrimci fikirlerin kitleleri harekete geçirici, onların örgütleyici gücünü küçümsüyorlar. Onlar, marksizmi kaba ve doğmatik bir tarzda kavrayanlardır. Bu sapkın eğilime karşı çıkmak, en başta marksistlerin görevidir. Ama, bu sapkın eğilime duyulan kızgınlık, sizleri, diyalektik maddeciliği ortadan kaldırmaya kadar götürüyor. Tarihten ve toplumdan söz ederken, gözleriniz tarihin, toplumun maddeci yanını görmüyor. Bu yana gözleriniz sım sıkı kapalıdır, mazeret ise ekonomist olmamaktır. Tarihi yorumlarken, bir fikirler, yorumlar tarihi ile yetinmeniz, başka türlü nasıl izah edilecektir.

"Dönüşüm"cü liberal akım, ekonomist olmamak adı altında, ekonomi-politiği bir bilim alanı olarak burjuvaziye terketmiş bulunuyor. Tarihi bir yorumdan ibaret gören bu mantık çerçevesinde, toplumsal olaylar önceden kestirilemezler. Artık her şey bilinemezdir, tesadüfidir. İnsanların tarihi eylemine, yön veren tesadüfler ve rastgeleliklerdir. Dolayısıyla, önceden bilinemez, kestirilemez bir süreçte, baştan beri stratejik belirlemeler yapmak, (örneğin devrim stratejisi gibi) tesbitlerde bulunmak, uzun vadeli siyasal hedefler ortaya koymak ve bu hedefe uygun temel biçimi belirlenmiş politik örgütlenmelere gitmek tamamıyla anlamsız hale gelmektedir. Bu mantığa göre, bu sayılan çabaları gündeme getirmek, rastgeleliklerin yönlendirdiği tarihe de karşı gelmek demek olacaktır. Hayatı önceden belirlenmiş "doğmalar"la yönlendirmeye kalkmak demektir vs. Tarihi, yorumdan ibaret gören, onun maddeci yanını inkar eden bir bakışın vardığı en kestirme siyasal sonuçlardan biri, böylece, devrimci strateji ve politikayı baştan reddetmiştir.

III

Felsefi-teorik planda, marksist tarih perspektifini terkeden "dönüşüm"cü liberallerimiz, Türkiye toplumunun tarihini, ancak, idealist tarih bakışının bir türevi niteliğindeki (ATÜT ve benzeri) teoriler ile açıklayabilmişlerdir. Tarih bağlamında, tartışmanın gündemi, Türkiye gibi "doğu" toplumlarına yöneldikçe bu kez, iddialar değişmektedir. Batı toplumlarının analizinden üretilmiş teorilerle, Türkiye gibi "doğu" toplumlarının tarihinin açıklanamayacağı iddiası ağırlık kazanmaktadır. Şöyle ki;

"Batı toplumunun analizinden çıkmış bir takım şablonlarla Türkiye'yi analiz etmeye kalkmayalım." (Ocak 84 Top. s.31 "L")

Burada sözü edilen "şablon"un, Batı toplumlarının tarihsel evriminde sırayla yeralan, kölecilik, feodalite, kapitalizm gibi gelişme evreleri olduğunu vurgulayalım.

Burada öne sürülen temel iddia, doğu toplumlarının tarihsel evriminin, Batı toplumlarından temelde farklı olduğudur.

"Batı'da feodal toplum yapısından türetilmiş bir modeli esas alarak buradaki gibi büyük bir toprak mülkiyetine sahip bir feodal sınıf arayanlar, Osmanlı toplumunda buna benzer bir sınıf bulamyacaklardır." (Demokrat Türkiye, Sayı 26)

Türkiye'de ATÜT'çü ekol olarak tanımlanan bir çevrenin benimsediği bu tarih tezinin temel kalkış noktası şudur:

Devlet-toplum diyalektiğinde, Batı'da toplum devleti yaratırken, Doğu'da, bu gelişme tersine olmuş, devlet toplumu yaratmış ve belirlemiştir.

Başka türlü ifade edersek; Batı'da toplum alttan başlayan bir dinamizm ile üst yapıya (devlete) kadar aşağıdan bir evrimle inşa edildi. Dolayısıyla toplumun aşağıdan evrimi devleti belirledi. Oysa ki, Doğu'da, toplumsal gelişme tersine bir süreç izlemiştir. Doğu toplumları iç dinamizmleri olmayan durağan toplumlar olduğundan, toplumsal gelişme "yukarıdan" yani devlet tarafından yaratılmış ve belirlenmiştir.

Bu tez çerçevesinde, Türkiye toplumunun tüm bir tarihi geçmişi devletten topluma giden bir süreç ve evrim ile açıklanmakta, ve böylece, toplumun üst yapısının, tarihi olarak bütün alt yapıyı yarattığı ve belirlediği savunulmaktadır.

Devlet-toplum diyalektiğinde, devlete öncelik ve belirleyicilik tanımak ne demektir? Bu bakış açısı, maddi olana değil, iradi olana öncelik tanıyan bir bakış olarak, diyalektik maddeci bakış açısını idealizme doğru aşma amacındaki bir bakış tarzıdır. Bunun önemli bir sonucu, Türkiye gibi Doğu toplumları için maddeci tarih görüşünün geçerli olmadığıdır. Hatta bu çevrelerde, öne sürülen bir iddia da; maddeci bakış tarzının, Batı'da bile kapitalizm öncesi toplumsal dönemleri açıklayamadığıdır.

Bu tezin, bugün için ortaya koyduğu siyasal sonuçları itibariyle, diğer önemli bir sonucu da; Türkiye gibi ülkelerde devletin sınıfsal bir temelinin olmadığıdır. Devletin sınıfsal karekterinin reddedilmesi beraberinde zorunlu olarak sınıf mücadelesi esasına dayalı politik mücadele biçimlerinin reddedilmesini getirmektedir. Dolayısıyla, devletin yaratıcılığı tezi, sınıf mücadelesinin reddi ile bütünleşmektedir.

Devletin sınıflar üstü özelliğinde ifadesini bulan bu tarih tezi, saflarımızda bütün açıklığı ile şu şekilde savunulmuştur:

"Batı'da burjuva demokrasileri bütünüyle "sivil toplum" ögelerinin gelişmesiyle oluşmuştur. Yani çeşitli sınıf ve katmanlar, burjuvalar, işçiler, köylüler bütünüyle aşağıdan başlayan bir mücadele ile feodalizme, krallığa yani merkezi otorite olabilecek kurumlara karşı bir mücadele içerisinde ortaya çıkmışlardır. "H" arkadaşın dediği gibi, devleti toplum aşağıdan yukarıya doğru bir mücadele ile kurmuştur. Genellikle doğu toplumlarında, ama özellikle Osmanlılarda olay bütünüyle bir devlet faktörü ile yapılmıştır. Temel faktör, temel belirleyici, toplumun oluşumunda, hatta devletin oluşumunda temel faktör ordudur... ..o göçebe toplumun nasıl bir askeri hiyerarşi içinde örgütlendiğinden başlar ve bu olay, Osmanlı devletinin nasıl toplumun bütün yaşantısını denetlediği ile devam eder ve günümüzde Kemalizm ile, 60 darbesi, 12 Mart ya da bütünüyle T.C tarihindeki o aydın elitçi devletçilikte ifade bulur." (Ocak 84 top. "L" s.28)

Söylenenler yorum gerektirmeyecek kadar açık. Batı Avrupa dahil genelde, maddeci tarih görüşünü paylaşmayan bu "sivil toplumcu-"dönüşüm"cü liberallerimiz, Batı'da devletin sınıfsal karekterini reddetmek için hayli zorlanırken, sıra Türkiye gibi Doğu toplumlarına gelince, metafizik idealizmlerine daha güçlü kanıtlar bulabildikleri inancıyla daha rahat konuşabiliyorlar.

Türkiye'de toplumsal gelişme süreci hep tek taraflı devletçe belirlenmiş ve yaratılmış olduğuna göre, bu yaratıcı devlet, hiç de marksizmde yeralan ve sınıf mücadelesinin ürünü olarak doğan sınıf devleti değildir, olamaz da. En başta özellikle nasıl yaratıldığı belli olmayan bir devlet vardır. Belli olan, bu devletin toplum tarafından, toplumun iç dinamizminde yeralan güçlerin ve çatışmaların bir ürünü olarak yaratılmadığıdır. Peki, toplumu da yaratan, şekilleyip belirleyen bu devlet, hangi güçler tarafından niye kurulmuştur? Bunlar belli değildir. Toplumsal bir nedeni ve zorunluluğu yokken bu devlet niçin kurulmuştur? Bir toplumsal nedeni yokken bu devlet öncelikle kurulduğuna ve tüm toplumun gelişmesi de bu güç tarafından yaratılıp belirlendiğine göre, bu devlet ya tanrılar tarafından, ya da topluluğun tanrı vergisi üstün özellikleri nedeniyle kurulmuştur. Belli bir ekonomik ve sınıfsal temeli olmayan bu devlet başka türlü nasıl tanımlanabilir ki?

"Sivil toplum"cu-"dönüşüm"cü liberallerimizin söylediklerini bir daha okuyalım: *"Toplumun oluşumunda temel faktör devlettir (ordudur)."* Toplumu oluşturan bu devlet, *"o göçebe toplumun nasıl bir hiyerarşi içinde örgütlendiği ile başlar ve bu olay, ...kemalizm ile 60 darbesi, 12 Mart ile devam eder."* Yani Orta Asya'dan başlayan bu gelenek hiç değişmeden, tarihi bir devamlılık içinde sürüp gidiyor.

Toplumun oluşumunda devlete öncelik ve yaratıcılık tanıyan ve özellikle de temel motifini Türklerin devlet kurmadaki üstün özelliklerinde ifadesini bulan ve Türk milliyetçiliğinden ilhamını alan bu devlet tanımlaması, şimdi de en modern bir savunuyla "sivil toplum"cu liberallerimizin de paylaştığı bir tanımlama haline gelmiş bulunuyor.

Tarihin her döneminde değişmeden toplumun oluşumunu belirleyen hep devlet olmuş ise, o halde, toplumun yegane devingen dinamik gücü devlettir, ordudur.

Bu teorinin arka yüzü ise şu olmak zorundadır: Tarihte, toplumun oluşumu, gelişimi hep devlet tarafından belirlenmiş ise bu demektir ki, tarihte devlet dışında, toplumdaki güçlerin tarihsel gelişme üzerinde bir etkisi ve rolü olmamıştır. Tarihte hep yukarıdan her şeyi keyfine göre belirleyen bir devlet vardır, bir de bu devlete kölece boyun eğen, yaratıcı özelliği olmayan kısır bir toplum vardır.

Bu sebepledir ki, yaratıcı devlet teorisinin öbür yüzü, duragan, iç dinamizmi olmayan kısır bir toplum anlayışıdır.

İşin ilginç yanı, tarihte halktan gelen bir belirleme ve inisiyatife olanak tanımayan ve devletin yaratıcılığı tezi etrafında birleşen bu çevreler, (özellikle içimizdekileri) bu tezle hiç bir şekilde bağdaşdırılması mümkün olmayan bir mantık oyununa baş vurarak, "odağına halkı koyan" bir tarih açıklamasını yaptıklarını söyleyebilmişlerdir.

"... kahramanı halk olan bir tarih anlatılmıştır... yani bu tarih anlatımında halk, sıradan bir seyirci değil, tavrıyla olayların gidişini etkileyen bir aktördür." (Dem.Tür. Elş.Cev.1)

Osmanlı toplumu dahil, T.C dahil, devletin toplumu oluşturması gibi, tarihte devleti tek yaratıcı güç olarak tanımlayan görüşler savunulduktan sonra, "kahramanı halk olan bir tarih"in nasıl açıklanabildiğini anlamak oldukça zordur. Bir yandan, Türkiye gibi "doğu" toplumlarında devletin tüm bir toplumu nasıl oluşturduğunu ve denetlediğini ve bunun değişmeden günümüze kadar aynen devam ettiğini savunacaksın, kısacası "kahramanı ve aktörü" devlet (ordu) olan bir tarih açıklaması yapacaksın, sonra dönüp pişkin bir edayla "biz kahramanı halk olan bir tarih açıklamasını yapıyoruz" diyeceksin. Devletin yaratıcılığı tezine zoraki takılan bu sahte çiçek, gerçek ayıbı örtmeye hiç de yetmiyor.

"Kahramanı" ve "aktörü" ordu (devlet) olan bir tarih anlatıldıktan sonra; tarihte halka hiç bir rol ve insiyatif tanımayan, halkı gerçekten de bir sürü ve sıradan bir seyirci konumuna indirgeyen bir tarih anlatıldıktan sonra, "biz kahramanı ve aktörü halk olan bir tarih anlattık" gibi çarpık, anlamsız, içi boş sözleri bir yana bırakarak başka bir soruna dikkat çekelim. Tarihte, halktan gelen bir dinamizme yer vermeyen bir tarih tezinin eşliğinde, tamamıyla halk insiyatifiyle gerçekleşme şansı olan "demokrasi" sorunu da aynı şekilde egemen güçlerin bir başka fraksiyonuna havale edilmektedir. Topluma egemen olan devletçi-seçkinci gelenek, toplumu demokratikleştiremiyordu, hatta onun önünde başlıca engeldi. Demokrasinin alt yapısı sivil toplumdu, sivil toplumun gelişmesi de özel sektörün ve de piyasa ekonomisinin gelişmesine bağlıydı. Kısacası, demokrasinin geleceği, devletçi olmayan bir kapitalizmin gelişmesine bağlı kılınıyordu.

Aynı tarih tezine göre, bunun başka türlü olması zaten mümkün değildir. Bütün tarihi geçmişinde, halkta olmayan bir insiyatif, bir yaratıcılık geleneği, bugün kendiliğinden ve birden nasıl oluşuverecek? (Ya da oluşuverdı.) Asırların kısırlığını kölece boyun eğiş ve insiyatifsizliğini sürdüren ve hep devlet tarafından çekip çevrilen bir toplum, nasıl birden bire yaratıcı bir insiyatif sahibi oluverecek? Savunulan tarih tezinin cevaplayamadığı bu sorular ortada duruyorken, "halkı odağına koyan bir tarih" nasıl anlatılacak veya bugün tarihin bu şekilde yapılması gerektiğine ilişkin politikalar nasıl önerilebilecek? "Sivil toplum"cu-"dönüşüm"cü liberaller bu noktada da tam bir tutarsızlık içindedirler.

Aslına bakılırsa, bu çevrelerin dilinden düşmeyen "halkçılık", bir halk dalkavukluğu olmaktan öteye gitmiyor. Herhangi bir ekonomik ve sınıfsal temele dayandırılmayan devletin yaratıcılığına duyulan inanç onlar açısından bugün için de geçerliliğini sürdürmektedir. Dolayısıyla bu devlet teorisi, milliyetçi sağ cenahta benimsenen "kerim devlet" teorisinin bir şablonu ve öteki yüzü olmaktadır. Devletin yaratıcılığı tezi, sağ ve sol cenahtaki "sivil toplum"cuları bir araya getiren ortak nokta olmuştur. Sağdakiler, devletin tarihi eylemini olumlarken, soldakileri ise bunu, bütün kötülüklerin kaynağı olarak görmekte ve politik olan lanetlenmektedir. Bu son nokta, sol-liberalizmi anarşizm ile de yan yana getirmektedir.

Devlet toplumu kurdu ve belirledi tezi, anti-marksist bir tezdir. Bir üst yapı kurumu olan devletin tüm bir toplumu oluşturması ve belirlemesi tezi ancak marksizm tersyüz edilerek, ya da tersinden benimsenerek savunulabilir. Hem bu tarih tezini hem de marksizmi ve devrimci politikaları bir arada savunmak mümkün değildir. Marksizm, toplumun maddi alt yapısının, tarihi olarak ve son tahlilde toplumsal gelişmeyi belirlediğini açıklayan bilimsel bir teoridir. Marksizme göre, toplumların, insan iradesine bağlı olmayan bir maddi gelişme süreci söz konusudur. İnsan iradesi bu sürecin olanakları çerçevesinde etkili ve belirleyici olur.

Belli bir iradenin sonuna kadar denetleyip, belirleyemediği bu nesnel toplumsal süreç, devlet de dahil gerçekleşebilir politikanın sınırlarını tarihsel olarak çizer, belirler. Tarihteki bütün gelişmeler, politik mücadeleler toplumun maddi gelişme sürecinin sunduğu tarihsel sahnede gerçekleşir ve son tahlilde onun tarafından belirlenir. Bu nedenledir ki, çoğu kez, belli bir üretim tarzı ya da toplumun alt yapısı kavramlarıyla ifade edilen bu maddi gelişme süreci, marksist analizde öncelik kazanır, toplumun diğer bütün gelişme süreçleri bu sürecin belirlenimi altında gerçekleşir. (Diğer tüm toplumsal süreçler, elbetteki, temel süreç yanında pasif bir konumda ele alınamaz. Hatta, temel olmayan bu süreçlerden her hangi biri belli bir dönem ön plana çıkarmak kimi gelişmeleri belirleyebilir. Biz tarihte, biri aktif, diğeri pasif olarak sürece katılan güçler ayrımını yapmayı ve bu dondurmayı doğru bulmuyoruz. Çeşitli derecelerde, zaman zaman, artan ve azalan bir etki ile tarihsel gelişmeye katılan güçlerden, süreci belirleyen, karakterize edeninden söz ediyoruz.)

Bu anlamda, insan iradesi dışındaki maddi gelişme sürecine, toplumsal güçler, sınıflar, devlet vb. çeşitli politik örgütlenmeler aracılığı ile müdahale ederek, tarihin böyle ya da şöyle yapılmasını tayin ederler. Böylece, tarihin yapılmasında, (devlet dahil) politik olandan topluma doğru bir müdahale söz konusudur. Bu perspektif ışığında, devletin toplumu oluşturup, belirlediği şeklindeki toplum açıklaması ne kadar yanlış ise, bu yanlışa karşı çıkılırken, devletin toplumsal gelişme üzerindeki rolünü küçümseyen bakış açıları da o kadar yanlıştır. Biz, devletin yaratıcılığı tezine karşı çıkarken, toplumsal gelişmeye pasif olarak katılan bir devlet tanımlamasını doğru bulmuyoruz. Devlet bir anlamıyla toplumun kaderinin çizildiği bir alandır. Böylece, devlet toplumsal gelişmeye aktif olarak katılan dinamik bir güçtür. Her devlet, tarihin bir döneminde toplumsal gelişmenin doruğu olurken, yine başka koşullarda, toplumsal gelişmeyi engelleyen en temel bir güç haline de gelebilmektedir. Her yeni yükselen sınıfın devleti toplumu ilerleten itici bir güç olurken, daha ileri bir sınıfın tarihi eylemine karşı, bu devlet, gelişmenin önüne dikilen, onu alabildiğine bir sınıf lehine engellemeye çalışan bir güç haline de gelebilmektedir. Her sınıf, ancak devlete sahip olmakla egemenliğini pekiştirme ve sürdürme imkanına kavuşabilmiştir. Bu anlamda, devlet toplumdaki sınıf egemenliğinin kilit ögesidir. Başka bir deyişle, tarihi olarak devleti yaratan toplumdur. Devlet bir kez yaratılınca, o artık toplumsal gelişmenin önünde önemli bir güçtür. Bu güç gerici ya da ilerici rol oynayabilir. Toplum devleti yaratır, ama bu devlet de toplumun yaratılmasına aktif olarak katılır. Burada devlet ve toplum karşılıklı bir ilişki içindedir. Bu ilişki diyalektiktir, organiktir. Bizim tartıştığımız, devletin va da toplumun duraganlığı değildir. Devlet-toplumdiyalektiğinde hangisine önceliğin verileceği ve son tahlilde hangisinin belirleyici olduğuna ilişkindir.

Bizler, devletin yaratıcılığı tezini reddederken, özellikle tarihin yapılmasında devletin (ya da politik olanın) temel bir rol oynadığı inancındayız. Burada birbirine karıştırılmaması gereken şeyler; tarihin açıklaması tarzı ile tarihin yapılış tarzıdır.

Marksizmde tarih, tarihi materyalizm tarzında açıklanırken, tarihin yapılmasında ise, sınıf mücadelesi tarihin motoru olarak kabul edilir.

Oysa ki, devletin yaratıcılığı tezinde durum tam tersinedir. Burada tarihin açıklanması devletten topluma doğru bir çizgi izlerken, tarihin yapılmasında ise, sınıf mücadelesinin tarihi rolü reddedilmektedir. Sınıf mücadelesinin politik biçimleri yerine sınıf bölünmesinin bir başka sahnesi olan sivil toplum ön plana cıkarılmaktadır. Oysa ki, sivil toplum denen alan, tarihin yapıcı aktörü (öznesi) değil, politik güçlerin at koşturacağı bir sahnedir.

IV

Türkiye toplumunun tarihi, devlete yaratıcılık ve belirleyicilik tanıyan bir tez ile açıklanamaz. Bütün devletler gibi, Osmanlı devleti de T.C devleti de, toplumda çıkarların bölünmesinin, sınıfsal, zümresel bölünmenin ve çatışmanın ürünü olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Devlet örgütlenmesine yolaçan toplumsal olgular, sebepler ortaya çıkmadıça, belli bir toplumsal temeli oluşmadıkça hiç bir devlet sebepsiz doğmaz. Bu demektir ki, tarihteki bütün devletler toplum tarafından, toplumun maddi gelişme sürecinin yarattığı nesnel koşullar içinde yaratılmıştır. Bu anlamda yaratıcı olan toplumdur. Devletin yaratma gücü, toplumun yaratma gücü ile sınırlıdır.

Sorùna bu çerçeveden yaklaşıldığında, devlet yaratıcılığına öncelik ve belirleyicilik tanıyan tarih açıklaması, marksist devlet ve toplum analiz tarzı ile de bilimsellikle de çelişmektedir.

Devletin sınıf mücadelesinin belirlediği tarihi koşullar içinde oluşmadığı, dolayısıyla devletin sınıflarla ilgili olmadığı ve bugün de bu özelliğin değişmeden devam etmekte olduğu doğu toplumlarında dün olduğu gibi bugün de sınıf mücadelesinin tarihin moturu olmadığı şeklindeki görüşler; devletin yaratıcılığı tezinin doğrudan sonuçları olmaktadır.

Bu anlamda, Osmanlı toplum yapısına ilişkin -feodal mıydı, yoksa ATÜT'mü vs. gibi- yapılan tartışmaların can alıcı noktası, Osmanlı devletinin bir sınıf devleti mi yoksa sınıflarüstü bir devlet mi olduğuna ilişkindir. Zira, Osmanlı devletini bir sınıfsal temel ile ilişkilendirmeyen çevreler, günümüzdeki devletin de sınıflarüstü özelliğini korumaya devam ettiğini öne sürmektedir. Bu teoriler, böylece, bugünün Türkiye'sinde, sınıf mücadelesinin geçersizliğinin arka planında yer alan görüşler olmaktadır. Türkiye'de devletin toplumu oluşturduğunu savunanların, öncelikle Osmanlı toplumunun feodal karakterine itiraz etmelerinin ana sebebi budur. Bu çevrelere göre; Osmanlı toplumu feodalizme özgü bir sınıf bölünmesine sahne olmamıştı. Dolayısıyla varolan devlet bir feodal devlet değildi. Toplum feodalizme özgü bir sınıf mücadelesine sahne olmadığından, toplumda sınıfsal bir temele dayanmayan devlet-toplum çatışması vardı. Bu çatışma halen devam ediyordu. Osmanlı döneminden beri süregelen devletin sınıflarüstü özelliği (ya da belli bir sınıfsal temele dayanmama özelliği) bütün T.C tarihinde de, günümüzde de değişmeden devam eden bir özellikti. Osmanlı devleti nasıl bir feodal devlet değildi ise, şimdiki devlet de kapitalist devlet bir devlet değildi. Sınıflara dayanmayan bir müdahaleci güç olarak bu devlet kendisini üreterek yüzyıllardır devam ettiriyordu.

Kısacası, dönüşümcü liberallerimizin tanımladığı devlet bu temel özelliklere sahip bir devlet idi. Bu mantık Almanca yayınlanan bir dergide şöyle dile getirilmiştir.

"Türkiye'de hiç bir zaman aralarında keskin sınıflar olan sınıflar ve onların temsilcileri olmadı. Bu olgu ise, Türkiye'yi Avrupa'lı bakış açısı ile analiz etmeyi olanaksız hale getiriyor. Türkiye'de sosyal hareketler her dönem sınıf çelişkilerine rağmen oluşmuştur. Bu ise, Avrupa'lı düşünüş biçimine göre olanaksızdır." (Türkei Information, kapanmadan önceki sayı)

Yukarıda, ilk cümlede geçen "keskin sınırlar" sözcüğünün sınıf olgusunu tümden yok sayan kesin bir yargıyı kısmen yumuşatmayı sadece bir paratöner olduğunu söylemeye gerek yoktur. Bu haliyle ilk cümle; Türkiye'de sınıfların ve temsilcisi siyasi akımların ya da örgütlerin olmadığıdır. Her ne kadar aralarında "keskin sınırlar" olmayan sınıfların varlığı zımnen kabul ediliyorsa da, bu olgunun henüz ülkedeki mevcut politik bölünmeye yansımadığı, dolayısıyla sınıf mücadelesinin Türkiye'de politik bölünmenin ana ekseni olmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Kaldı ki, yazar, daha sonraki cümlede, Türkiye'de sınıf mücadelesiyle ilgisi olmayan sosyal hareketlerin her dönem olduğunu vurgulayarak, demek istediğini açıkça söylemiştir. Burada muğlak kalan nokta şudur. Nedir bu Türkiye'yi analiz etmede olanaksız hale gelen Avrupa'lı bakış? Ne deniyordu? *"Türkiye'de sınıflara rağmen her dönem sosyal hareketler olmuştur, bu ise Batı'lı düşünüş tarzına göre olanaksızdır."* Demek ki, içeriği belirsiz olan bu Batı'lı düşünüş biçiminin bir özelliği, her sosyal olayı sınıfsallıkla ilişkilendirerek açıklamasıdır. Böylece tüm sosyal olayları sınıf penceresinden bakarak analiz eden bu Batı'lı düşünüş biçiminin, Türkiye'de sınıfsal bir temeli olmayan ve her dönem varolmuş olan sosyal olayları açıklaması olanaksızmış. Burada yine yeterince açık olmayan bir muğlaklık sözkonusudur. Nedir her sosyal olayın altında sınıf arayan, ya da Türkiye öküzünü Batı ineği sanarak altında buzağı arayan bu Batı'lı bakış? Nedir sınıf pusulasından başka, elinde Türkiye toplumu gibi "sınıfsız kaynaşmış bir kitleyi" açıklama olanağı olmayan Batı'lı düşünüş tarzı? Her türlü fikir akımının sahnesi olan bu Batı'da, tüm bir Batı'yı temsil eden ve adı Batı'lı düşünüş tarzı olan bu bakış nedir? Ya da bizim liberallerimiz, söylemek istediklerini neden açıkca söylemez de, böyle her tarafa akan bir pelte gibi söylüyorlar!? Yoksa, toplumlara sınıf penceresinden bakarak analiz eden, bu sebeplerdir ki sınıfsız bir Türkiye'yi açıklayamayan Batı'lı bakış dediğiniz marksizm olmasın? Ne dersiniz?

Söylenenler yeterince açıktır. Hep aynı terane değişik tanımlamalarla ortaya atılmakta, hep bir düşünüş tarzının (ki marksizmdir) Türkiye'yi neden açıklayamadığı döne dolaşa söylenmekte ve savunulmaktadır. Zira, marksizm bir toplum bilimi olduğu kadar özünde bir sınıf bilimidir. Geçmişinde ya da tarihinin yapılmasında sınıf mücadelesinin kayda değer bir rolünün olmadığı söylenen Türkiye toplumunun tarihi; "tarihin moturu sınıf kavgasıdır" diyen bir marksizm ile nasıl açıklanacak? Tüm bir tarihinin yapılmasında sınıflar değil, sınıflarla bağı olmayan bir devlet belirleyici olmuş ise, böylece moturu hep devlet olmuş bir toplumun tarihi, elbetteki penceresinde sınıf pusulası olan bir tarih tezi ile açıklanamaz.

Nitekim bizim liberallerimiz de aynen öyle yapıyorlar. Sınıflardan ve sınıfların tarihi rollerinden arındırılmış bir tarih açıklaması, marksizm reddedilmeden yapılamazdı. Sınıfların tarihi rollerinden soyutlanan bir tarih açıklaması, sınıflarüstü devlet ve sınıflarüstü demokrasi tesbitleriyle bütünleşerek devam eder. Sonuçta, siyasal gündemi sınıf politikalarından arındırılmış, bunun yerine tüm toplumu ilgilendiren genel sorunlarla doldurulmuş politik proğramlar gündeme getirilmektedir.

Sonuç olarak;

"Sivil toplum"cu-"dönüşüm"cü sol *liberal* akım, *12 Eylül yenilgisi ile* gözlenen soldan sağa savrulmanın bir ifadesi olarak saflarımızda ortaya çıkmıştır. Bu akım, gündemine marksizmi sorgulamayı koymuş, bunu da "bütün putları", "bütün tabuları" yıkmak gibi motifler altında yapmaya çalışmıştır. Bu sorgulama, bir başka yönüyle de, sözde doğmatizme, ekonomizme karşı mücadele adı altında sürdürülmüştür. Oysa ki, kendisine savaş açılan ne ekonomizm ne de doğmatizmdi. "Kriz" tezleriyle birlikte sanık sandalyesine oturtulan marksizmin kendisiydi. Marksizmi yargılama görevini önlerine koyan bu çevreler, çoğu kez, eski tarihi yanılgılara sarılarak, hatta daha da geri mevzilere, burjuva idealist mevzilere çekilecek kadar sağa açık olmuşlardır.

Marksist öğretinin -olmazsa olmaz- şartı olan diyalektik materyalizm geçersiz ilan edilirken, bunun yerine, ideailist tarih bakışı, olduğu gibi ikame edilmiştir. Tarihte bilimsellik ve maddi olanın önceliği ilkesi reddedilmiş; dolayısıyla, tarih, herkesin dilediği gibi yorumlayabildiği, istediği zaman da bu yorumu *değiştirebileceği*, içinden isteyenin dilediğini seçip alabildiği, olguların keyfi olarak kullanılabildiği anlaşılmaz bir konu haline getirilmiştir.

Tarih seçmecidir, öyleyse biz de seçmeci olmalıyız ilkesinden hareketle, Devrimci Hareket ve onun geçmişi ile aynı şekilde yorumlanmış, geçmişe karşı alınması gereken tutum olarak da bugün için, içinden, işimize yarar bir şeylerin olup olmadığı noktasında, sadece işe yarar olanın alınarak yeni ideolojik yapıda kullanılması şeklinde olmuştur. Ve "dönüşüm"cü liberal çizigi ile bağdaşır ideolojik malzeme bulunamadığı içindir ki "biz sadece hareketin mantığını almalıyız" diyebilmişlerdir. Oysa ki, her harektin mantığı ideolojik çizgisinde maddileşebilir. İdeolojik çizgi geçersiz olunca, geriye mantık diye bir şey kalmayacağı açık olmasına rağmen, bir dönem bu ideolojik hileye özellikle müracaat edilmiştir. Aslında geçmişten "seçmecilik" şeklinde de olsa alınan bir şey yoktur. Bu seçmeci mantık, diyalektik mantığın yerine benimsenerek, her bir durumda kullanıla gelmiştir.

Marksistler, tarihe ve topluma seçmeci olarak yaklaşamazlar. Bir toplum ya da tarihi süreç açıklanırken, gelişme üzerinde çok yönlü etkenlerin karşılıklı olarak devreye girerek gelişmeyi etkilediğini daima göz önünde bulundururlar. Marksizmde toplumsal olguların, gelişmelerin bütün yönleriyle, bütün bağlantı ve ilişkileriyle bir bütün halinde incelenmesi esastır. Marksistler, teorinin gerçekliği tamamen kapsayamadığını ve doğru bir teorinin gerçekliğe en çok yaklaşabilen teori olduğunu bilirler.

Bir sorun incelenirken, onu bütünlüklü olarak kucaklayabilmek, kapsayabilmek ve ona bütünüyle nüfuz edebilmek düşüncesi gerçekliğe en doğru yaklaşmasını sağlayacaktır.

Ama bu, herhangi bir tarihsel süreç ya da toplumsal sorun incelenirken gelişmeyi etkileyen, süreçte yer alan bütün etkenlerin karar terazisinde eşit ağırlıkla yer alabilecek anlamına gelmez. Çünkü, her toplumsal süreç merkezi bir soruna sahiptir.

Bu merkezi sorun, süreçte yer alan ana çelişkide, ve kutuplaşmanın tayininde ifadesini bulur. Bu anlamda esaslı olan ile olmayan ayrımı zorunlu olmaktadır.

Seçmeci tarih mantığı anti-diyalektik ve anti-materyalist bir idealizm ile kucaklaşınca, Türkiye toplumunun tarihi geçmişinde dilediğin bir olguyu alarak, bu olguyu tek başına siyasal analizin bir olgusu haline getirmek anlaşılır olmaktadır. Ama bu yönetimin marksizim ile bir ilişkisinin olamayacağı da bilinmelidir.

Bu idealist seçmecilik, bu çevreleri, Türkiye toplumunda sınıfın ifadesi yerine bürokrasinin iradesine belirleyicilik tanıyan büyük bir yanılgıya sürükleyebilmektedir. Oysa ki, Türkiye de dahil, bütün sınıflı ve devletli toplumlarda bürokrasinin iradesinin tam bağımsız ve kendi başına belirleyici bir işlevi yoktur. Devlet bürokrasisinin iradesi, her şeyden önce verili toplumsal yapıda egemen durumunda olan sınıfların iradesinin çerçevelediği bir alanda geçekleşir ve ancak bu alan çerçevesinde belli bir inisiyatife sahiptir. Bu inisyatifin sınırı koşullara göre artar ya da azalabilir. Ama hiç bir zaman toplumun devlet tarafından yaratıldığını öne süren görüşlerin öne sürdüğü gibi bu irade sınırsız bir belirleyiciliğe sahip değildir ve olamaz da.

Devlet görevlisi konumundaki bürokrasiye egemenlik ve belirleyicilik tanıyan bu anti-marksist teoriler, bir bakıma egemen sınıfın çıkarlarını tarihi olarak kollayan ve koruyan devletin (bürokrasinin) kitlelere bütün kötülüklerin kaynağı olarak hedef gösterilmesi yolunda sınıfın toplum üzerindeki egemenliğini gizlemenin de bir aracı haline gelivermektedir. *Bu bakımdan, asırlardır değişmeden* devam eden ve toplumu tepeden oluşturarak biçimlendiren "elitçi-devletçi gelenek" olarak da tanımlanan bu tesbitler yoluyla devlet görevlilerini başlıca hedef olarak gösteren bu teoriler, sınıf egemenliğini gizlemeye çalışan tezler olarak elbetteki sonuçta egemen sınıfa hizmet etmektedir.

Özellikle, "dönüşüm"cü liberallerimiz tarafından T.C tarihinin kilit ögesi olarak ele alınan "elitçi-devletçi gelenek" sorunun, yaşamakta olan burjuva demokratik devrim sürecinin ana karekterinden soyutlanamaz, kopartılamaz. Bu tarihi sürecin analizinde kilit öge bürokrasinin konumu değil, bürokrasinin konumunu da tayin eden burjuva devriminin ve de kapitalizmin özgül gelişme süreci ve karekteridir. Toplumsal sürecin bu ana karekteri, analizin kalkış noktası olmak zorundadır. Toplumsal sürecin ana karekterinden ve bu süreçte yer alan toplumsal sınıf ve güçlerin tarihi eyleminden bağımsız ve kesintisiz bir süreklilik gösteren bir devlet geleneğinden söz edilemez. Eğer, söz konusu olan devletin müdahaleciliği ise, tarihteki bütün devletlerin doğası geleği müdahaleci olduğunu, bunun evrensel bir olgu olduğunu söylemeye gerek bile yoktur. Devletin kendisi zaten egemen güçler adına bir müdahale aracıdır. Bu müdahalenin sınırlarını, biçimini, sınıflar mücadelesinin biçimi ve konumu tayin eder.

Türkiye'de kapitalist gelişmenin tarihsel koşulları göz önünde bulundurulmadan, devlet eliyle uygulanan baskı uygulamaları (örneğin bügünkü faşist uygulamalar egemen sınıfla, burjuvaziyle ilişkilendirilmeden yapılacak bir devlet ve bürokrasi tanımlamasında, sınıf mücadelesine dayalı devrimci politikalar en başta dıştalanmakatdır.

Bugünkü faşist cunta eliyle tüm bir halka karşı sürdürülen terör hareketi, burjuvaziden bağımsız olmadığı gibi, "dönüşüm"cü liberallerin iddia ettiği gibi burjuvaziye karşı da değildir. Halkları yıldırmaya ve teslim almaya yönelen bütün faşist terör hareketleri devletin bütün baskıcı politikaların "asker-sivil elit"in topluma duyduğu tarihsel kin ve kendini kurtarıcı görme misyonu ile açıklanamaz. Bütün bu uygulamalar, kapitalizmin ve de burjuvazinin gelişmesinin koşullarını yaratmak içindir,bu olgu gizlenemez, gözardı edilemez.

Yine, Türkiye'de devletten kaynaklanan faşist terör politikaları emperyalizm olgusundan kopartılamaz. Faşist rejimin başlıca kaynaklarından biri ve başlıca dış desteği emperyalizmdir. Faşizm ile emperyalizm arasındaki bağ, yine gözardı edilemeyecek önemli bir olgudur.

Ne var ki, "sivil toplum"cu-"dönüşüm"cü liberal teoride Türkiye'deki devlet müdahalesinin ve faşist baskı politikalarının tek bir sorumlusu vardır; o da "elitçi-devletçi gelenek"i sürdüren "asker-sivil-elit-zümre-dir. Ne yerli burjuvazinin ne de emperyalizmin faşist baskı ve zulüm politikalarında bir rolleri ve katkıları yoktur. Bu liberaller, bir bakıma hedef olarak bürokrasinin (devlet görevlileri zümresini) göstermekle, dolaylı olarak emperyalizmi ve yerli oligarşiyi korumaktadırlar, bu güçleri bir nevi temize çıkarmaktadırlar. Böylece, burjuva güçleri ve onların kurumlaştırmakta olduğu faşist düzeni kollamak ve koruma eylemine soldan da önemli bir ideolojik destek oluşturulmaktadır.

Sol-liberal akımın tarihi misyonu, bu söylemde şekillenerek kitlelerin esas hedefini saptırmak üzere siyaset sahnesinde belli bir "imtiyaz"a da sahip görünmektedir.

Fakat hiç bir çaba, Türkiye'de özellikle devletin izlediği siyasetin sınıf çıkarlarıyla örgütlü olduğu gerçeğini gizlemeye yetmeyecektir, yetmemektedir. Dünya kapitalizmi*nin ve piyasa ekonomisinin erdemleri* ne kadar anlatılırsa anlatılsın, Türkiye'de izlenen devlet siyasetinin sınıf çıkarlarıyla, emperyalizmin çıkarlarıyla olan bağı ne kadar gizlenmeye çalışılırsa çalışılsın, Türkiye gerçekliği, her türden sahte örtüyü üstünden atacak kadar sert ve acımasızdır.

Sol liberallerimiz, kapitalist gelişmenin devletçi biçimine karşı görünürken, özünde onlar, kapitalist gelişmenin bir başka biçimini, yanı özel sektör öncülüğündeki gelişme biçimini benimsemiş bulunuyorlar. Bu çevrenin görüşüne gire piyasa ekonomisi ve özel girişimcilik

sivil toplumun gelişmesine yolaçarken, bu gelişme aynı zamanda "demokrasi"nin de maddi altyapısını oluşturacaktı.

Dolayısıyla, özel girişimci, piyasa ekonomisi yanlısı burjuvazinin "anti-devletçiliği" ile "dönüşüm"cü liberallerimizin "anti-devletçi"liği bir yerde buluşmakta ve yan yana gelmektedir. Bu ideolojik tutumu nedeniyle bu çevre, kapitalizme karşı bir çevre olarak değil, kapitalizmin özgül bir biçimine karşı bir başka biçimini savunan bir çevre görünümündedir. Oysa ki, kapitalizmin her çeşit gelişme biçimine karşı devrimci bir tutum alabilmektir. Bu devrimci tavır alışı bu özelliği sol liberal çizgide bulmak olası değildir.

Bu nedenledir ki, tarihi gelişmelere burjuvazinin tarih penceresinden bakan "dönüşüm"cü liberal akım, her konuda proleter bakış açısını aşmak çabasındadır. Olguları, olayları ele alırken sınıf çıkarlarından değil, toplumun genel çıkarından hareket eder. Ne var ki, sınıflı bir toplumda tüm toplumun çıkarından söz etmek hiç bir anlam ifade etmez. Böyle genel toplum çıkarı diye öne çıkarılanların arka planında egemen sınıfların politikaları yer alır. Kaldı ki, genel olarak çıkardan da sözedilmez. Toplum çıkarı diye öne çıkarılanlar, egemen güçlerin sınıf çıkarlarının toplumun genel çıkarları seviyesine yükseltilmesinden başka bir şey değildir.

"Dönüşüm"cü liberal teori de Türkiye toplumunun tarihi, bir nevi dondurulmuştur. Yüzyıllardır bir sürece yayılan ve hiç değişmeden devam eden bir devletçi gelenekten sözedilmektedir. Toplumsal süreç ve gelişme dinamiği, devletçe belirlenen bir süreçte edilgen bir olgu olarak algılanmaktadır. Bu teori diyalektiğe de materyalizme de yabancıdır. Bu nedenle bilime de karşıdır. Böyle olunca da bu temelde üretilen her görüş ve analiz de, devrimci görüş ve tavırdan ilkesel bir kopma meydana gelmektedir. Bu düşünce sistemi, tarihsellikten de, somutluktan da, yenilikten de yoksun olmaktadır.

Bu bakış açısında, ezilen sömürülen halk yığınlarını kurtuluşa götürecek bir perspektif ve amaç yoktur. Herşey, *kapitalizm için*, *burjuva top*lumundaki bir takım güncel taleplere tabidir. Güncel olan her şeydir, nihai amaç ise hiç bir şeyidir, ya da hayaldir. Burada oportunizm en geçerli politika haline gelmektedir. Politik olarak günü birlik olarak yaşamak, (reel politikerlik) yegane siyasi tutum haline gelir. Olaylara, gelişmelere karşı ilkesel düzeyde tutum almak, sınıfın uzun vadeli çıkarlarına göre taktik tutum belirlemek bu oportunizm ile bağdaşamaz. Günlük çıkarlar uğruna sınıfın gerçek çıkarları daima feda edilir.

Kısacası, burjuva idealizminden esen rüzgarlarla yelkenini dolduran "dönüşüm"cü liberal teorilere karşı marksist teorinin temel mevzilerini savunmak, bugün daha çok anlam kazanmış bulunuyor. Çabalarımız bu amaca yöneliktir.

■

TÜRKİYE'DEN

Daha önceki sayılarımızda Türkiye'deki gelişmelerle ilgili ülke içindeki devrimcilerin yazılarına da yer vereceğimizi belirtmiştik.

Bu sayıda bir grup Devrimci Yol taraftarınca yazılan uzun bir yazının "Sistem ve Siyasi Gidişat" *başlıklı bölümünü yayınlıyoruz. Yer darlığı nedeniyle Aralık 85 sayımızda yayınlayamadığımız bu yazı, 85 sonbaharına doğru kalemealınmışolması nedeniyle, o dönemki verilere göre hazırlanmıştır.*

DEVRİMCİ İŞÇİ

SİSTEM VE SİYASİ GİDİŞAT

Bugün Türkiye'de siyasi, ekonomik ve sosyal durumda 80 öncesine göre yeni bir durum yaşanmaktadır. Devlet, Anayasa ve tüm kurumlar yeniden düzenlenmiştir. Oluşturulan ve halen de yerleştirilmeye çalışılan sistem, oligarşinin, emekçi halk sınıf ve tabakalarına (halklarımıza) karşı sürdürdüğü tek taraflı, ama çok yönlü saldırısının bir sistem haline getirilmesidir. Diğer bir anlatımla tekelci sermaye çevrelerinin halklarımıza karşı açık faşizm tercihlerinin, devlet aracılığı ile yerleştirilmesi ve kurumlaştırılmasıdır.

12 Eylül açik faşist diktatörlüğünün bir sonucu olarak siyasal yönetim şeklinin biçim değiştirmesi ve bunun bir sonucu olarak 6 Kasım sonrası ortaya çıkan siyasi durumu bizlerin bugünkü politikalarımızda, yönelimlerimizde (12 Eylül öncesine kıyasla) bir sürü değişikliğe neden olacağı açıktır. Cunta'nın kan ve barut eşliğinde halklarımıza dayattığı bu sistem, çok açık ki, bizleri ve emekçi halklarımızı yeni ve zorlu görevlerle karşı karşıya bırakmıştır. Bizler açısından faşizme karşı görevlerimizin açığa çıkarılması ve bu doğrultuda mücadele edilmesi anlamına gelmektedir bu.

Bugünkü icraatlarından da anlaşılacağı üzere, 12 Eylül sonrası askeri faşist diktatörlüğün yerleştirye çalıştığı ve bu doğrultuda öenemli mesafeler alınmış bulunan bugünkü sisteme ruhen ve kalben bağlı olduğu (aynı felsefeye sahip olduğu) artık küşkü götüremeycek kadar açıkca anlaşılan 6 Kasım seçimleri ile meşruluğu toplumca da kabul edilen ve onaylanan, bugüne kadar meşru gözüken ANAP hükümeti ile, şu an tam bir faşizm taslağında ibaret olan ve onun öngördüğü açık faşist sistem hükümsürmektedir. Bu sistemin ve bu Anayasa'nın bir gereği ve doğal bir sonucu olarak oluşturulan bir çok kurum yeniden organize edilerek faşistleştirilmiştir. Yargı ve yasama, zaten geçmişte de çok sınırlı olan fonksiyonlarından arındırılarak yürütmenin (yani hükümetin bugünkü biçimi ile de ANAP hükümetinin) etkisi ve denetimi altına sokulmuştur. Çok açıktır ki oluşturulup yerleştirilmeye çalışılan baskı ve şiddte dayalı bu sistem, sadece ordunun (Cunta'nın) ve ANAP'ın keyfi için oluşturulmuş bir sistem değildir. Başta ABD emperyalizmi olmak üzere, emperyalist kuruluşların bölgemiz deki (Orta Doğu'daki) çıkarlarını koruma ve garanti altına alma, tekelci sermaye çevrelerinin (oligarşinin), 12 Eylül öncesi iktisadi, siyasi ve ideolojik yönelimlerindeki tıkanıklıklarının aşılması, cunta öncesi büyük bir kabarma ve gelişme gösteren emekçi halklarımızın devrimci mücadelesini bastırmak ve yoketmek açısından ordu devreye sokulma ve emperyalistlerin, İMF'nin, Oligarşinin, holdinglerin arzusu olan bu sistem "Anayasa referandumu"ile halklarımıza zorla onaylatırılıp hukuki bir statüye büründürülmüştür. Bu sistem sadece ekonomik alana, ekonomik hayata, "Anarşi ve Terör"e müdahaleyi öngören ve hedefleyen bir sistem değildi. Ve bu sistem Cunta'nın (ordunun) ANAP hükümetinin, emperyalist kuruluşların, İMF'nin, holdinglerin, kısacası vurguncuların temel taleplerine göre şekillenen ve işleyen bir sistemdir. Ve bu sistem açık faşizmin kurumlaştırılması ve yerleştirilmesini öngören bir sistemdir.

Bu açıda, işleyen ve bütün uygulamaları yoksulluk, sefalet kıyım, kan olan ve emperyalizme daha çok bağımlılığı öngören bu sistemin onaylanmasının sebepleri üzerinde durulmalı, bu sebepler açığa çıkarılarak cunta, ANAP ve sistem ortak hedeflenmelidir.

80 sonrası oluşturulmaya ve oluşturmaya çalışan sistem, bu güne kadar fazlaca ciddiye alınabilecek alternatif olmamasına rağmen, yerine oturmamıştır, oturtulamamıştır.sistemin kendi içinde ve bu sisteme sahiplenen kesimler arasında, bazı konularda uyuşmazlık ve çelişki vardır.

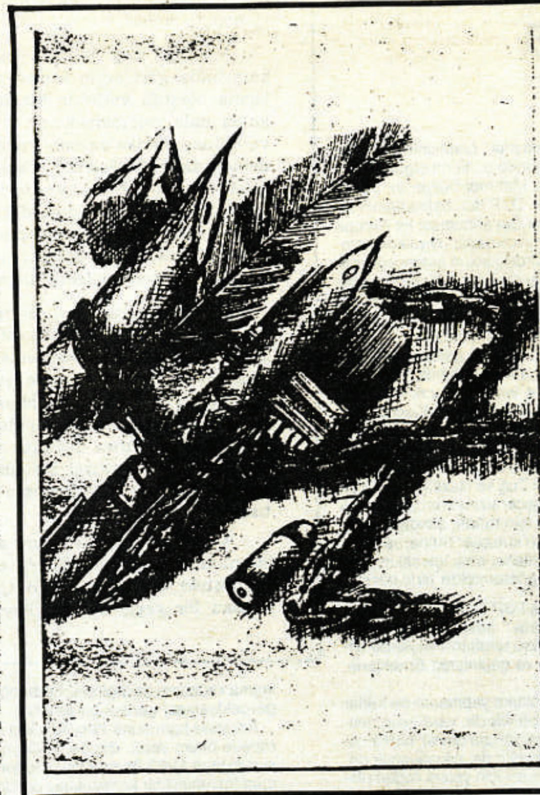
Bölgemizde (Ortadoğu) krizin derinleşerek had safhaya ulaşması, emperylist güçlerin ortadoğudaki çıkarlarının tehlikeye düşmesi sonucu,emperyalist güçlerce, Türkiye'ye yüklenilmek istenen rol,(özellikle İran'da Şah'ın devrilmesinden sonra) istikrarlı bir Türkiye talepleri bu sistemle uyuşmaktadır. Bundan dolayı bu sistem, emperyalist güçlerden, (özellik-ABD'den) destek bulmaktadır. Bu böyle olmakla beraber içte, tekelci burjuvazinin bazı kesimleri, özellikle bugün uygulanan ekonomik politikaya, veya ekonomik politikanın bu biçimde yürütülüşüne karşı çıkmaktadırlar. Bu gündeme gelen Arıkan olayı, Arıkan'nın yeni bir parti kurma girişimi tesadüfi değildir. Ayrıca sermaye çevreleri bununla da sınırlı kalmayabilir. Hatta, iktisadi politikanın bu şekilde sürdürülmesini engellemek ve değiştirmek için (Çok zayıf bir ihtimal de olsa) meclis dışı çözümleri de zorlayabilirler. Diğer tarftan bu ekonomik politikayı bu biçimiyle kurulu bulunan burjuva siyasi(Meclıs içinde ve dışındaki) partiler içinde, yalnızca iktidar partisi ANAP savunmaktadır. Geçmişte, 24 Ocak kararlarıyla temelleri Demirel'ce atılan ve zorlanan bu ekonomik politikaya, gidişata veya bu politikanın bugünkü biçimiyle yürütülmesine Demirel ve dolayısıyla DYP'de karşı çıkmaktadır Diğer kurulu burjava siyasi partiler ise net alternatifleri olmasa da, bugünkü ekonomik politikayı eleştirmekle beraber, iktidarın siyasi icraatlarına da karşı çıkmaktadırlar. (MDP' nin siyasi tarafa fazlaca bir tepkisi yok.)

Tüm bu saydıklarımızın yanında, iktidar partisi olan ANAP'ta kendi içinde çelişkili ve oturmamış bir partidir. ANAP bu görünümü ve iç bünyesindeki olumsuzluklarla aynı zamanda bir koalisyon partisidir. AN AP içinde MHP-MSP ve AP gibi eski siyasi burjuva güçlerin çalışması da söz konusudur. Bu biçimiyle iktidar partisi ANAP eski koalısyon MC hükümetini andırmaktadır.

Tüm bunlara, Ortadoğudaki son gelişmeler ve kargaşa ortamı, bitmek bilmeyen, İran-Irak savaşı, 82'deİsrail in Lübnan'a saldırısının sonucunda, Filistin halk hareketinin yenilgisinden sonra Kürt sorunun giderek sesini daha da fazla arttırması, hatta Orta-doğu' da çıban başı durumuna gelmesi ve bu konuda önemini eskisine oranla daha fazla artırması denilebilirki, bundan sonra birinci planda, kendisini tartışmaya aday haline getirmesi, bundan Kıbrıs ve Ege Uluslararası düzeyde Türkiye aleyhinde yarattığı olumsuzluk ve buna ilaveten Avrupa parlementosu, İnsan Hakları Komisyonu, Uluslararası İşçi Sendikaları birliği ve ILO'nun Türkiye aleyhine gösterdiği tepkilerde düşünüldüğünde,Ülkedeki politik gidişatın ne kadar kaygan bir zeminde bulunduğu kolayca anlaşılabilir.

Bugün, yukarıda belirtmeğe çalıştığımız gelişmelerin yanında, Ülkedeki çeşitli burjuva kesimleri adına söz söylemeye çalışan kesimler ve kurulu bulunan burjuva partilerinden (DSP'nin dışında kalan partiler) sistemden ziyade ANAP'ın uygulamalarına tepkiler gelişmektedir. DSP zaten Anayasayı tanımadığını çoktan ilan etmiş bulunmaktadır. Son dönemlerde özellikle HP ve SODEP'in birleşme girişimleri toplamalar yapılıyormuş gibi bir izlenimden öteye değeri olmayan bu birleşme girişiminin bile, iktidar partisini, hatta burjuva sağ siyasal güçler olan MDP ve DYP'yi tedirgin etmesi düşündürücüdür.Diğer taraftan, TRT'nin 'kendilerine yasaklar koymasına öfkelenerek, Osmanlı padişahlarının sağa sola savaş açmasını andırır bir biçimde durmadan "Süvarisiyle" yurt gezilerine çıkan DYP'nin ve Demirel'in halefi Cindoruk'un Demokrasi havarisi kesilmesi,ve bu doğrultuda yapmış olduğu gezilerin,DSP'nin parti kurma çalışmaları,SODEP ve HP'nin birleşme girişimleri, Türk-İş'in iktidari hedef alan demeçleri, Af tartışmaları vb. birçok gelişmelerden dolayı, toplumda, politikaya ilginin arttığı görülmektedir.Açıktır ki, bu gün için pek fazla anlamı olmayan, ancak, küçümsenmemesi de gereken bu durumdan, en fazla Evren ve Özal, dolayısıyla,
Cunta ve ANAP rahatsız olacaklardır.

Toplumda iktidarın, bugünkü uygulamalarına karşı içten içe de olsa tepkiler, homurtular görülmektedir. Devrimcilerin politik etkilerinin hissedilmeyecek kadar az olduğu bu dönemde, toplumda politik şekillenmelerin olduğu görülmelidir.Ve bu süreç hızlanacağa da benzemektedir. Tüm bu saydığımız gelişmelerle beraber, iktisadi durumdaki,(bu konuda ANAP'ın, kendi için yaptığı olumlu propagandaya rağmen) çözülme de eklenince, bu sistemin şu haliyle oturamayacağı ortaya çıkmaktadır. Ancak bu konudaki gelişmeleri biraz da sürece bırakmak gerekiyor.

PARTİLER VE SİSTEM

12 Eylül sonrası, Cuntanın yerleştirmeğe çalıştığı ve Anayasa referandumyla da hukuki bir kimlik kazandığı,sistem,partiler ve toplumun içindeki yeri ve rolü ile birilikte ele alındığında, nasıl bir sistem olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Toplumun politika dışı bırakıldığı, örgütlenebilme, düşüncelerini belirtme, politika yapma, yönetime katılma gibi en sıradan hakların (temel hak ve özgürlükler) bile engellenmesi, bunları zorla elinden alan,kısaca toplumun tüm faaliyetlerini, davranışlarını oluşturup yerleştirmeye çalıştıkları, açık faşist rejime uygun bir tarzda düzenleyen bir rejimin (son polis yasası buna iyi bir örnektir) partilerin funksiyonlarını, politika yapış alanlarını, davranışlarını vb. bir çok şeyini yaratmak ve kalıcılaştırmak istedikleri sisteme(rejime) uygun düzenlememesi düşünülemez. Zaten bugün sistemin kendilerine tanıdığı çerçevenin dışına çıkamamaktadırlar.

Buna birde bu sistemin yerleştirilmesi veya kalıcılaştırılması için, gönül rızasıyla gece gündüz demeden çalışan ANAP'ın tek başına iktidar olduğu da eklenince, siyasi partilerin za ten sınırlı olan muhalefet edişlerinin funksiyonlarının daha da başarısız ve işlevsiz kalacağı muhakkaktır. Bir başka şey de toplumdaki politikaya ilgisizlik beklentilerinin farklılaşması, hangi siyasi partiyi destekliyeceği konusundaki tereddüt, belirsizlik(ki bu durum ağırlıkla partilerin oturmamış oluşlarından kaynaklanmaktadır) ve umutsuzluğu da bu durumu etkilemektedir. Bir de partilerin kendi içlerindeki istikrarsızlık, sağlıklı bir yapının olmayışı (özellikle parlementodaki burjuva partileri) bugün ağırlıkla iç sorunlarıyla uğraşmaları zaten sınırlı olan etkileyiciliklerini yok etmiştir. (zaten bu konuda en etkin muhalefeti" Polis yetkileri ve selahiyetlerini düzenleme kanunu'na" karşı HP yapmıştır ama başarılı olamamıştır.)

Burjuva siyasi partilerin bugün kendi politik söylemlerine dayanak yaptıkları olgu ise demokrasidir. Bugün toplumda var olan ve bir eğilim haline gelen özgürleşme, yasaklardan kurtulma talebi, ekonomik, demokratik, akademik haklarını(şimdilik fazla ön planda olmasa da) tekrar elde etme istemi, burjuva partilerinin demokrasi konusundaki söylemleriyle (aldatıcı da olsa) uyuşmaktadır.

Burjuva siyasal partilerinin, topluma buradan seslenmek istemeleri tesadüfi değildir. Burjuva partilerinin bugünkü propaganda ve söylemlerinde, ve bugünkü siyasi gidişattan da anlaşılacağı üzere, önümüzdeki dönemde, devrimci tartışmaları daha da hızlandıracaktır.

Tartışmaların gidişatının bu yönde olması, Rejimin bugünkü uygulamalarının doğal bir sonucudur da. Çinkü, Toplum bugün sessiz gibi görünse de dingin de olsa, yarın kaybedilen ekonomik-demokratik, akademik haklarını istemesi, daha fazla özgürleşme, serbestleşme, temel hak ve özgürlükler vb. kaybettiği bu tür haklarını yeniden kazanmanın arayışı içinde olacaktır ve olması da doğaldır

Bunlar, bugün olduğu gibi, yarın da toplumun haklı ve meşru istemleridir Denilebilinir ki, yarın herkes ekonomik-demokratik hakların savunucusu kesilecektir. Hatta, var olan tüm politik unsurlar, bu konuda kendileriyle başkaları arasında ayrım çizgilerini koymaya çalışacaklardır. Bu açıdan, demokrasi ve rejim tartışmaları, önümüzdeki süreçte daha da yoğunluk kazanacaktır.

Bu noktada, bizlere tarihi bir görev düşmektedir. Bu noktada bizler de kendimizin, demokrasi anlayışını geliştirmemiz ve tüm netliği ile halk sınıf ve tabakalarına açmalıyız ve somutlaştırıp sunmalıyız.

Sınıf mücadelesinde görebildiğimiz sürece ilişkin politikalarımız ve alternatif halk demokrasisi (sosyalizm) anlayışımızı somutlaştırarak (diğer güçlerle ve burjuva partileriyle bu noktada da koyup) siyasal arenaya girebilmeliyiz.

TOPLUMUN BUGÜNKÜ DURUMU

Toplum bugün, 12 Eylül sonrası, cuntanın yaratmak istediği, ideolojik-politik, psikolojik propagandanın (tamamen olmasa bile) etkisi altındadır. Toplumda bugün, ekonomik-demokratik haklar düzeyinde (hatta, siyasi haklarda eklenebilir) çok köklü degerler kaybetmesine karşı, aktif ve köklü bir arayış içerisinde görülmemektedir.

Devamı Sayfa 21'de

TÜRKİYE'DEN

Dergimizin daha önceki sayılarında, yurtdışında yaşıyan devrimci kesimlerin Türkiye'de Sol güçler arasında süren tartışmaları izlemelerine yardımcı olmaya çalışacağımızı belirtmiştik. Çeşitli Sol çevreler tarafından Türkiye'de yayınlanan dergi ve kitapların yırtdışında herkes tarafından izlenebilmesinin zorluğundan hareket ederek, bu yayınların bir bölümünün Devrinci İşçi'de yayınlanmasının yararları olacağını düşünerek geçen sayımızda bu yönde bir sayfa düzeni hazırlamıştık.

Bu sayımızda Kasım, Aralık ve Ocak aylarında Türkiye'de yayınlanan belli başlı dergilerden bazı alıntılar bulacaksınız. Alıntı yaptığımız dergiler, Türkiye Solu'nda belli çizgileri ve görüşleri ifade eden içerikteki yayınlardır. İki yıldan beri yayınlanan Yeni Gündem ve Saçak'ın yanısıra yayın hayatına yeni başlayan 11.TEZ adlı dergiden yaptığımız alıntıların daha sonra çeşitleneceğini; başka bazı yayınların da sayfalarımızda yer alabileceğini vurgulamak istiyoruz.

Bu sayımızda yer alan yayınlara gelince:

Saçak'ın "Darbecilik Tartışılıyor" *başlıklı başyazısından aldığımız bölüm, 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül Darbeleri ve bu darbelerle ülkemizde içine girilen süreçlerin değerlendirilemsini içeriyor.*

Yeni Gündem Başyazarı Murat Belge ise, DYP-DSP uzlaşması ile ilgili görüşlerini dile getiriyor.

Yayın hayatına yeni başlayan 11.TEZ adlı dergiden aldığımız bölüm ise, derginin çıkış amacını ve Türkiye Sosyalist Hareketi'nin bügünkü düşünsel görevlerini belirtmeye çalışıyor.

DEVRİMCİ İŞÇİ

YeniGündem

Ulusal konsensus

Yeni ve "sivil" bir anayasa için "milli uzlaşma" önerisinin DYP'den gelmesi sağı da, solu da şaşırttı. DYP içinde bu fikrin olgunlaşmasına en fazla emeği geçtiğini sandığımız Mehmet Dülger'in, bu sayımızda sıraladığı ilkesel önerileri, solun DYP'den beklediğinin bir hayli ötesinde. "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi" hükümlerinin eksiksiz uygulanmasından söz ediyor Dülger. Herhalde halihazırdaki solun getireceği anayasa önerisi de bundan ileri değildir. Bu durumda, kimi sol yazar ya da politikacıların sarıldığı, "Onlar samimi olamaz", "Yalnız kendi yasaklarının kalkmasını istiyorlar, yoksa bu anayasayı beğeniyorlar" gibi gerekçelerle avunmak pek gerçekçi olmuyor.

Gerek Mehmet Dülger (*Cumhuriyet*, 21 Ocak) gerekse Rahşan Ecevit (*Milliyet*, 16 Ocak) bir anayasanın temelinde bulunması gereken "mutabakat"ın önemi konusunda yeterince açık konuştular. Bunun gerekliliğine karşı çıkanların, aynı netlikle düşüncelerini açıklamalarını bekliyoruz. "*Demokratik bir anayasayı ancak sol yapar*" *diyenler de var* (*örneğin* Oktay Akbal veya Aydın Gürkan); "*Sağ, anayasayı demokratikleştirme işlerine karışmamalı, kendi birliğini kurmalı*" diyenler de (örneğin *Baki Tuğ ve Nazlı Ilıcak*). *DYP* ve DSP'nin birlikteliği, bu savunmaları geçersizleştiren yeni bir olgu olarak ortaya çıkmıştır kanısındayız. İşin tuhafı, şimdiye kadar hiç uzlaşmamış ve bununla kıvanç duyan kutuplar (Akbal ve Ilıcak gibi), varolan anayasadan değişik nedenlerle, ama içtenlikle şikâyetçi oldukları halde, bu öneriye tepki göstermekte birleştiler.

Varolan anayasaya eleştirel bakan, ama DSP-DYP önerisine karşı tavır alanların bir kısmı, "gerçekleşebilirlik" ihtimali üstünde duruyorlar. Bu soru, bir düzeyde, sözkonusu tarafların böyle bir uzlaşmaya varıp varamayacağına yönelik ve geçmişten örneklerle, desteklerle soruluyor.

"Geçmişte böyle olmuştu" diyerek politika yapmanın ne kadar geçerli olduğu sorulmalı bu durumda. Özellikle de, varoluşun nesnel koşullara göre belirlendiğini bir dünya görüşü olarak benimseyenlere. Öneri var, girişim var. Sonuç çıkabilir de; çıkmayabilir de. Ama geçmişte olanlar girişimin denenmemesi için yeterli neden olamaz.

İkinci soru, taraflarla değil, *başka taraflarla* ilgili. Toplumsal bir mutabakata dayalı bir anayasanın ilkesel olarak gerekliliğine inanıyorsak, bunu gerçekleştirmenin yolunu aramalıyız. Çünkü sözkonusu başka taraflar zaten bu mutabakatın anlamına inanmamaktadırlar ve karşılarında geniş kitlelerce savunulan bir demokratik düzen görmedikçe, her an anayasa ya da başka yollarla kendi iradelerini topluma empoze etmekte bir sakınca görmemektedirler.

Bir başka itiraz noktası olan "tepki anayasası" konusu da çok ciddi görünmüyor. Bir kere, varolan anayasaya ve bütün "anayasa empoze etme" geleneğine "tepki duymak" ayıp olmasa gerek. İkincisi, altmış yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hükümlerini içeren bir anayasaya ve kalıcı bir demokrasiye kavuşma özlemi, kendi olgunlaşma kıvamına geldiğinde, herhangi bir tepkiye gerek olmaksızın gerçekleşmesi gerekli bir şeydir.

Anayasa konusuna *YeniGündem* ilk sayılarından beri birinci derecede önem verdi. Biz de, Türkiye'nin *kısa dönemde* en önemli sorununun 1982 Anayasası olduğuna ve yeni bir anayasal oluşumun toplumsal bir konsensusa dayanması gereğine inanıyoruz. Bu konuyu ve çevresindeki gelişmeleri yakından izlemeye çalıştığımız için, bu son aşama bizim için şaşırtıcı olmadı. Uzun dönemde şüphesiz solun çok daha önemli sorunları vardır, ama "uzun dönem"de olacakların nasıl bir biçim alacağı, "kısa dönem"in belirlenme biçiminden mutlaka etkilenecektir.

Çünkü son yirmi yıl içinde üç askerî darbe yaşadık. Bu, askerî darbenin, anayasanın kendisinden daha kalıcı bir kurum olduğu anlamına geliyor. 1982 Anayasası da bu açıdan toplumsal-simgesel bir anlam taşıyor. Bir toplumsal olgunluk sorunu bu. Türkiye'nin kaderini Türkiye toplumu belirleyecek mi, belirlemeyecek mi? Anayasa, kimin anayasası? Artık buna karar vermenin zamanı geliyor. □

MURAT BELGE

11. TEZ

Başlarken

Toplumların yaşamında zaman zaman bütünsel gerileme dönemleri görülür. Bugün Türkiye'de de böyle bir süreç yaşanmaktadır. Ekonomiden siyasete, eğitimden kitle iletişimine kadar toplumsal yaşamın her alanında, baskıya, tahakküme, yasakçılığa, geri ideolojik biçimlere dayanan bir dizi yeniden - düzenleme, varolan sınıf hakimiyetini pekiştirmeye yönelmiştir. Çalışan sınıflar geçmişte kazanmış oldukları hakları teker teker yitirmektedir; daha da kötüsü, kitleler siyasetin dışına itilmekte, örgütlenmelerinin önünde güçlü setler yükseltilmektedir.

Türkiye'deki bu durum, dünya çapındaki gelişmelerden yalıtılmış bir olgu değildir aslında. Kapitalist dünya on yılı aşkın bir süredir tarihinin en derin ve kapsamlı iktisadi bunalımlarından birini yaşamaktadır. Kapitalizm, son yıllarda, sadece iktisadi alanda değil, siyasal, ideolojik, kültürel, askeri vb. alanlarda da büyük çalkantılara gebe bir ortama doğru hızla ilerlemektedir. Bu bağlamda, son on yıl içinde, Avrupa'dan ABD'ye, Latin Amerika'dan Doğu Asya'ya dek tüm kapitalist dünyada, egemen sınıflar çalışan kitlelere karşı ağır bir saldırıya geçmiştir. Ekonomide sermayenin egemenliğini sınırsızlaştırmayı hedefleyen yeni - liberal iktisat politikaları, devletin baskı gücünü arttırmaya yönelik düzenlemelerle, kitle örgütlerine karşı yasal ve yasadışı saldırılarla, ırkçılıkla, dinsel bağnazlıkla, günlük yaşamda her tür özgürlüğe karşı düşmanlıkla elele vermektedir. Reagan ve Thatcher'in, örümceklenmiş ideolojileri kendine kalkan edinen ama yer yer toplumun geniş kesimlerinde etkili olan sözde «yeni» sağıyla, Latin Amerika ve Asya'daki askeri diktatörlüklerin, bütün farklılıklarına rağmen ortak olan yanı, bu temeller üzerinde, çalışan kitleleri yeniden katı bir disiplin altına sokmayı hedeflemeleridir.

Ama bu saldırı kimi yerde çalışan kitlelerin direnci karşısında geri adım atmak zorunda kalmaktadır. Amaçlarına ulaştığı yerlerde kurduğu «düzen» ise kolay kolay kalıcı hale gelememektedir. Latin Amerika, Güney Asya ve Güney Afrika'da son yıllarda yeniden alevlenen güçlü demokrasi mücadeleleri, her türden umutsuzluğa en anlamlı cevaptır. Batı Avrupa'da ise son yıllarda gerek bunalımın çalışanlar üzerindeki etkilerine karşı işçi sınıfı mücadeleleri gerekse emperyalizm tarafından yeniden yükseltilen soğuk savaş bayrağına karşı gelişen kitlesel hareketler, sürecin çelişkili doğasının bir başka ifadesidir.

Teori alanında, tarihsel maddecilik 60'lı yılların sonundan itibaren, büyük kitle seferberliklerinin de katkısıyla, büyük bir canlılık kazanmıştır. Bu canlılık ortamında, maddeci teori çerçevesinde geçmişte ancak kısmen ve yetersiz biçimde ele alınmış olan birçok sorun yeni bir atılımla derinlemesine irdelenmektedir. Ayrıca yaşayan her düşünce gibi, *maddeci düşünce de teorik yapısının* birçok yönünü yeniden eleştirel bir süzgeçten geçirmektedir. Bütün *bunlar, tarihsel maddeciliğin canlılığının* açık birer belirtisidir.

Ama tablonun her yönü de aydınlık değildir. İktisadi bunalımın yıpratıcı etkileri, dünya işçi sınıfı hareketinin geçmişteki yanlışları, SSCB, Çin vb. toplumlarda altmış yılı aşan bir geçiş dönemi boyunca süregiden köklü olum-

Devamı Sayfa 21'de

SAÇAK

BAŞYAZI

27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül

Hakim güçler, 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül hakkındaki değerlendirmeyi birçok solcumuzdan çok daha iyi yapabilmişlerdir. 12 Mart, 27 Mayıs'ın getirdiği özgürlükleri «lüks» ilan etmiştir. 12 Eylül Harekâtı ise, bunalımın kaynağını 27 Mayıs'ın getirdiği «bol elbiseye» bağlamıştır. 12 Mart'ın ünlü askeri savcılarından, DYP Genel Başkan Yardımcısı Baki Tuğ, geçenlerde, çok veciz bir özet yaparak, 12 Mart ve 12 Eylül'ün devleti koruma harekâtları olduğunu, 27 Mayıs'ın ise devlet dışı bir insiyatife dayandığını belirtmiştir. Gerçekten de, 27 Mayıs, gençlik hareketi ve toplum insiyatifiyle ayrıca hiyerarşiyi bozan karakteriyle sivil toplumun bir atılımıdır. 27 Mayıs, polisin silahını elinden almış, hatta Genelkurmay Başkanı dahil, birçok askeri yetkiliyi yargılamıştır. 1960'ların halk insiyatifinin sürekli 27 Mayıs'ın getirdiği özgürlüklere dayanması çabası ve bu halk insiyatifini bastırmak isteyen kuvvetlerin de, devamlı Anayasayı sorumlu ilan etmeleri de anlamlıdır.

Toplum insiyatifi, 1980'lere uzanan bunalıma demokratik bir çözüm bulamamıştır. 1978 yılında büyük umutlarla iktidar olan ve arkasında çok büyük kuvvetler toplamış olan sosyal demokrasi, düşünsel ve toplumsal karakteri nedeniyle toplum insiyatifine dayanmayı reddetmiş ve büyük bir düş kırıklığı yaratmanın da ötesinde, solun ülke çapında gözden düşmesine yolaçmıştır. Bunun yanında Sovyetler Birliği'nin güdümündeki ya da son tahlilde onunla ittifak arayan revizyonist ve maceracı Sol da bu itibar kaybında üzerine düşeni yerine getirmiş, sonuç olarak Türkiye'nin terazisi bozulmuştur. Bunalımın devletin merkezi güçlerinden aşağı doğru çözümü, toplum insiyatifinin dibe indiği böyle bir ortamda gelmiştir.

1980'e doğru bu yöndeki gelişme seyri içinde, parlamenter rejimi bir müdahaleden koruyacak biricik formül olan, «Milli Birlik Hükümeti» önerisi, tahlil yapma ve siyaset oluşturmada yaratıcılık belirtisi göstermeyen dar görüşlü sol çevrelerde «CIA formülü» ve «AP ile işbirliği» suçlamaları ile karşılanmıştır. Oysa zamanla görülmüştür ki, «CIA formülü» denen çözüm, o somut gelişme içinde ABD denetimini güçlendiren, olağanüstü bir rejimi önleyebilecek tek çareydi. Milli Birlik Hükümeti çözümüne, AP ile işbirliği suçlamasını yöneltenlerden bazılarının, iş işten geçtikten sonra İtalyanların «tarihsel uzlaşma» formülünden esinlenerek MHP kalıntılarıyla işbirliğini düşünecek kadar «esnek» ve «yaratıcı» düşünmeye başlamaları ise, ayrı bir hikâyedir. Eksik olan, gene çalışan kitlelere bağlılık ve yaratıcı siyasettir.

Kovsanız da gündeme gelen sorun

6 Kasım 1983 ve Mart 1984 seçimleri Türkiye için bir dönüm noktası oldu. Türkiye'nin 1946'da çok partiye geçişine temel olan ve 27 Mayıs sonrasında halkın siyaset sahnesine çıkmasıyla bir üst düzeye yükselen sosyal ve siyasal çoğulculuğu, parlamenter görüntülü bir otoriter rejim senaryosunu bozdu. Türkiye, yeniden demokratik yönde bir gelişme sürecine girdi. Ordudaki kışlaya dönme eğilimi de, bu sürecin hem edilgeni hem de etkeni olarak kendini gösteriyor. İşte böyle bir ortamda darbecilik ve militarizm sorgulanmaktadır. Bu kuşkusuz demokrasi yönelişi açısından son derece sağlıklı ve zorunlu bir olaydır. Darbecilik ve kontrgerilla gibi yasadışı faaliyetler sergilenmesi, 1980 öncesinde bırakılan yerden yeniden gündeme getirilmiştir. Bu konuların o zaman cesaretle kamuoyunun önüne getirilmesinin yapay olmadığı apaçık ortaya çıkmıştır. Kontrgerilla konusunun üzerine gitmek, daha yakın zamanda iddianamelerin ve mahkumiyet kararlarının gerekçesiydi. Ama gene de konu Türkiye'nin gündemine gelmektedir. Bir sorun, ne kadar bastırılırsa bastırılsın, gelip kendini dayatıyorsa, önünde sonunda bir çözüme kavuşacak demektir.

Demokrasinin kilit sorunu

Parlamenter rejim, iktidarların bütün sosyal güçlerin katıldığı seçimlerle gelmesi ve gitmesi, cesaretle savunulmalıdır. Buna engel olan korkular yenilmeli, tabular artık yıkılmalıdır. Çünkü askeri müdahaleler, hep bu korkular üzerine kurulu fiilî Anayasaya dayanarak yapılmıştır.

Son zamanlarda devletin en yetkili makamlarının, güneydoğudaki olayların sorumluluğunu *parlamenter* rejimin üzerine yıkan açıklamalarına karşı siyasal partilerin ve basının hiçbir tepki gösterememeyişi önemli bir zaaftır. Güneydoğudaki olayların parlamenter rejim yüzünden bastırılamadığı, 12 Eylül dönemi olsa bunun *kolayca yapılabileceği söylenmektedir. Ancak geniş* bir ufukla ve çok yönlü bakışla demokratik ve kalıcı çözümlere kavuşturabilecek duyarlı bir meselenin salt *bir askerî harekât ve komşu topraklara girebilme sorunu olarak ele alınması bir yana, geçmiş olağanüstü dönemin bu konuda,* kendi anlayışı açısından dahi başarılı bir çözüm getiremediği, apaçık ortadadır. Güneydoğu olayları, parlamenter rejim yüzünden ortaya çıkmış ve müzminleşiyor değildir. Ayrıca terörü ortadan kaldırma programıyla gelen olağanüstü bir rejimin, bu konuda başarısız kalması da, Türkiye'nin bağımsızlığı, birliği ve iç barış açısından, daha geniş, daha derin bir perspektifi gerekli kılmaktadır. Bütün bunlar bir yana, böyle bir konuda zaafın parlamenter rejime yüklenmesi, Anayasal kurumların doruğunda yer alan birsorumlulukla nasıl bağdaştırılabilecektir? Beklenirdi ki, parlamentonun kendisi ve varlıklarını ancak parlamenter zeminde sürdürebilen siyasal partiler, bu konuda açık ve ciddi bir tutum alsınlar. Yazılı Anayasada kaynağı bulunmayan olağanüstü çözümleri, bir kolaylık ve çareymiş gibi hatırlatmak, kabul edilemez.

Darbeciliğe ve militarizme kesin olarak set çekilmesi, Türkiye demokrasinin siyasal plandaki kilit sorunudur. Demokrasinin sosyal plandaki anahtarı ise, ortaçağ kalıntılarının köyden, şehirden, toplum hayatımızın her kesiminden temizlenmesidir. Bunun özü ise, köylülüğün tam anlamıyla özgürleşmesidir.

Toplumumuzda son zamanlarda Anayasa değişiklikleri üzerinde tartışılıyor, çeşitli öneriler getiriliyor. Bizce, her şeyden önce Türkiye'nin yazılı olmayan, *fiilî* Anayasası değiştirilmeli, daha doğrusu kaldırılmalıdır. Ordunun İç Hizmet Yasasındaki «Cumhuriyeti koruma ve kollama» görevinin, hiçbir şekilde bir müdahale hakkı olarak yorumlanamayacağı berraklaştırılmalıdır. Herhangi bir müdahale, elbette varolan yasalarda dayanak bulmak zorunda değildir; çünkü kuvvetlerin konuştuğu bir platformda cereyan eder. Ne var ki, darbelere ve militarizme karşı Millî bir consensus'ün pekiştirilmesi demokratik yöneliş açısından bir hayat sorunudur. ■

←

suzluklar - bütün bunların mücadeleyi zayıflatacak etkiler yaratmaması beklenemezdi. Bunun teori alanındaki ifadesi ise, son dönemde, özellikle Avrupa solunun bir bölümünün, yeni - liberal rüzgârların da etkisi altında, insanlığın düşünce alanında ulaşmış olduğu en ileri platform olan tarihsel maddeciliği hızla terk etmeye yönelmesidir.

Uluslararası düzeyde gelişen bu eğilimlerin Türkiye'de de belirmesi şaşırtıcı olmayacaktı. Nitekim, 1980 dönemecinin yarattığı büyük sarsıntının etkisi altında, Türkiye'nin sol düşüncesi de ciddi bir bunalımla karşı karşıya kaldı.

Bu bunalım ortamında, eski yanlışların eleştirilmesi gereğinin ardına sığınarak geçmiş kazanımları da reddeden, en temel konularda geçmişin gerisine düşen, kendisini isteyerek ya da istemeyerek tarihsel maddeciliğin dışına yerleştirmeye yönelen bir düşünce akımı doğdu. Sol - liberal, sivil toplum fetişçisi, bireyci bir anlayış sol düşünce içinde yaygınlaştı. Bu anlayış, bulanık ve iyi tanımlanmamış bir sivil toplum kavramından yola çıkarak tüm sorunları bir devlet/sivil toplum karşıtlığı içinde sunmaya çalışıyor: bu süreç içinde toplumsal sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkiler de tümüyle geri planda kalıyor. Türkiye'nin başlıca sorunlarından biri olan demokratikleşme «sivil toplumun kuruluşu» ile karıştırılıyor; böylece demokrasi ile «piyasa ekonomisi», giderek demokrasi ile kapitalizm ayrılmaz biçimde birbirlerine bağlanıyor. Kısacası, sınıflar ve sosyalizm bu akımın gündeminde yerini bulamıyor

Türkiye'de sol düşüncenin bunalımının bir yüzü sivil toplumculuğun yaygınlaşması ise, öteki yüzü de geçmişin bazı yanlışlarının eleştirisinden kaçınılması, bunların aynen yeniden - üretilmesi. Tarihsel maddeciliğin basitleştirilmiş, mekanik, dogmatik ve kısırlaştırıcı yorumları solun bazı kesimlerinde hâlâ büyük bir ağırlık taşıyor. Bu yorumlar, sosyalizm ile gerçek bir demokrasi arasındaki zorunlu ve karşılıklı bağı kopartarak, SSCB, Çin vb. toplumların barındırdığı köklü olumsuzlukları görmezlikten gelerek, sınıf sorunlarının dışında kalan kitlesel mücadelelere duyarsız biçimde yaklaşarak, mücadeleyi bir siyasal iktidar mücadelesine indirgeyerek, tarihsel maddecilik üzerinde yoksullaştırıcı ve indirgeyici etkiler yaratıyorlar.

Bütün bunların ötesinde, solun bazı kesimlerinde, Türkiye'nin yirminci yüzyıldaki gelişmesine damgasını vurmuş olan resmi ideoloji karşısında ciddi bir teslimiyet eğilimi gözleniyor. Bu eğilim çerçevesinde, kitlelerin tarihin yapılmasına katkısı ikinci plana düşüyor, tarih doğrusal ve şematik bir gelişme kalıbına indirgeniyor, aydınlanma geleneği, bu geleneğin maddeci eleştirisinden bağımsız olarak yüceltiliyor, geri bir milliyetçilik tereddütsüz biçimde benimseniyor.

Böylece ortaya, sol düşünceyi bir çıkmaza doğru sürükleyen bir tablo çıkıyor. Bir yanda, tarihsel maddecilikten hızla uzaklaşan bir akım. Öte yanda teorinin yoksullaştırılmasında direnen bir anlayış. Nihayet, resmi ideolojinin hakimiyetini kabullenen bir yaklaşım.

Bu ortamda, başka dünyagörüşlerinden bağımsızlaşmış, yaşayan, soran, eleştiren, tartışan bir tarihsel maddeciliğin Türkiye'nin düşünce yaşamında sesini duyurabilmesi büyük önem kazanmakta. Liberalizme teslimiyete karşı tarihsel maddeciliğin zengin perspektiflerini savunacak, ama bunu yaparken resmi ideolojinin tuzaklarından uzak duracak ve tarihsel maddeciliği donmuş, basitleştirilmiş, dogmatik bir sistem olarak değil, yaratıcı bir yöntem olarak ele alacak bir teorik platforma ihtiyaç var. **Onbirinci Tez** dizisi, düzenli aralıklarla yayınlanacak kitaplarla böyle bir platformu oluşturmayı hedefliyor.

Kuşkusuz böyle bir platformun toplumların gelişmesini ve sorunlarını maddeci bir yöntemle anlamaya çalışmanın ötesinde de bir takım asgari temelleri var. Bunların başında da sosyalizm ile demokrasinin birbirlerine kopmaz bağlarla bağlı olduğu anlayışı geliyor. Günümüzde tarihsel maddeciliğe yönelik düşünsel saldırı çerçevesinde kimileri tarihsel maddeciliğin kaçınılmaz biçimde anti - demokratik yönelimleri içerdiğini kanıtlamaya çalışıyorlar. Oysa, klasik tarihsel maddeciler emeğin kurtuluşunun tarihin gördüğü en demokratik biçimler altında gerçekleşeceğini savunmuşlardır. Bu anlayışta, sosyalizm ile demokrasi arasında karşılıklı ve zorunlu bir bağ vardır. Burada sözkonusu olan, salt siyasal demokrasi ile de sınırlanamayacak bir doğrudan demokrasidir: sömürünün, ezme ve ezilmenin, baskının her türünün ortadan kalktığı, toplumsal yaşamın her alanının yaygın ve aktif bir katılıma dayandığı bir toplum biçimi sosyalizmin önkoşuludur. Sosyalistler bu tür ilişkilerin nüvelerinin daha bugünden oluşturulmasına çalışmalıdırlar. Ama, öte yandan, böyle bir toplumun gerçekleşmesi ancak kapitalizmin aşılması temelinde olanak kazanır.

Bu temel anlayıştan yola çıktıgımız içindir ki, **Onbirinci Tez** dizisi SSCB, Çin vb. toplumlar konusunda maddeci bakışaçısından hareket eden eleştirel yaklaşımlara alabildigine açık olacaktır. Buna karşılık bu toplumların emperyalizmle aynı kefede ele alınamayacagı bilinci, dizinin bu konuya yaklaşımında titizlikle gözetilecek bir noktadır.

Toplumsal sınıfların tarihin gelişiminde belirleyici oldugu tezi, kuşkusuz tarihsel maddeciligin hareket noktasıdır. Ama sınıf sorunsalının yanısıra, ezilen ve baskı altında yaşayan toplumsal kategorilerle (kadınlar, ezilen ulus ve «ırk»lar, gençler, çocuklar vb.) ilgili sorunlar da tarihsel maddeciligin temel konuları arasındadır. **Onbirinci Tez** bu sorunlara da dizi içinde yer ayırmayı amaçlamaktadır. Sosyalizmin hedefi olan «bütünsel insan»ın yaratılabilmesi için, sadece ekonomi ve siyasette değil, her alanda büyük dönüşümler yaşanması gerektigine göre, dizi, günlük yaşamdan kişilerarası ilişkilere kadar her konuda eleştirel yaklaşımlara açık olacaktır.

Onbirinci Tez dizisi, sadece Türkiye toplumunun sorunları üzerinde degil dünya çapındaki sorunlar ve tartışmalar üzerinde de olanaklar elverdiğince durmaya çalışacaktır. Çünkü maddeci bakışaçısının temelinde yatan uluslararası bakış dar ulusal perspektiflerin aşılmasını gerektirmektedir. Ayrıca, dünyanın başka yörelerinde teoriye ve pratige ilişkin olarak süregiden tartışmalardan öğrenilebilecek çok şey vardır. Nihayet, içinde yaşadığımız karanlık günlerde dünyanın bir bütün oldugunu hatırlamanın hepimize yeni ufuklar açacagına inanıyoruz.

Bu dizi, bu türden asgari temellere dayanıyor ama aynı zamanda da çeşitlilige, farklılığa, tartışmaya öncelik veren bir yapıyı amaçlıyor. Dolayısıyla, yazılarda dile getirilen görüşlerin sadece yazarlarını baglayacagı da açık. Pratikle, yaşamla kopmaz bagları dolayısıyla, maddeci teori hiçbir zaman bitmiş, kapanmış bir düşünce sistemi olamaz. Üstelik, maddeci teorinin bazı alanlarda yeterince geliştirilmemiş, derinleştirilmemiş olduğunu soğukkanlı biçimde saptamak, varolan sorunları tartışarak çözmek gerekir. Tartışma dışında tutmayı amaçladığımız konular yok. Tabularımız ve dogmalarımız yok. Tartışmanın, görüşlerin çeşitliliğinin, maddeci düşünceye zenginlik sağlayacağını, gelişmesini hızlandıracağını düşünüyoruz. Birlik içinde çeşitliliğin doğurgan olduğuna inanıyoruz. Dolayısıyla da, **Onbirinci Tez** dizisi yukarıda sayılan asgari temeller üzerinde yükselen, ama farklılığa ve yazarların özerkliğine yer tanıyan bir **tartışma platformu** niteliğini taşıyor.

Bu yüzdendir ki, **Onbirinci Tez** dizisinin katkılara açık olduğunu, açık olmanın da ötesinde istekli olduğunu vurgulamak istiyoruz. Dünyayı tarihsel maddecilik temelinde düşünen ve değiştirmeyi hedefleyen herkese, yukarıda özetlenen düşüncelere yakın herkese açık bu dizinin sayfaları. Teorinin sorunlarını tartışmak için, Türkiye'nin sorunlarını tartışmak için, dünyanın sorunlarını tartışmak için.

Çünkü amaç, Türkiye'nin düşünce yaşamında tarihsel maddeciliğin kazanımlarını savunmak, bu düşünceyi geliştirmek, Türkiye toplumuna yaratıcı biçimde uygulamak ve maddi bir güç haline gelebilmesi için kitleselleşmesine katkıda bulunmak. Bu amaca ise ancak hep birlikte çaba gösterilerek varılabileceğinin bilincindeyiz. Böyle bir amaca katkıda bulunmak isteyen herkesi, özel olarak da yepyeni bir geleceğin taşıyıcısı olmaya aday genç insanları aramızda görmek istiyoruz.

Kuşkusuz, bu yeni geleceği kurmak, çok uzun soluklu, çok - yönlü, çok boyutlu bir çabayı gerektiriyor. Düşüncelerin değişmesinin çok ötesinde, toplumun maddi yaşamının kitlesel ve örgütsel çabalarla değiştirilmesi gerekiyor. **Onbirinci Tez** dizisi, bu kapsamlı çabaya teori alanında sınırlı ve alçakgönüllü bir katkı yapmaktan başka birşey hedeflemiyor. Ama şunu da bir an bile unutmuyoruz: teorinin ve bilimin en derin anlamı, insanlığın doğayı denetim altına alma ve toplumu yenidenbiçimlendirme mücadelesine bilinç kazandırmasıdır. O halde, teorinin varlık nedeni ve doğruluğunun gerçek kıstası pratiktir.

Daha da önemlisi, Feuerbach üzerine onbirinci tezde ifade edildiği gibi, «Filozoflar dünyayı çeşitli biçimlerde **yorumlamakla** yetindiler; oysa, asıl önemli olan dünyayı **değiştirmektir.**»

Baştarafı Sayfa 19'da

Toplumun bugünkü durumunu şöyle tanımlayabiliriz: Umutsuzluk, durgunluk, yılgınlık ve şaşkınlık...

Toplumda bugün, en fazla görülen eğilim, huzur ve güvencenin olduğu "anarşi ve terörün" olmadığı, rahat bir yaşam sürdürme arzusudur. Genel düzeyde, bugünkü hukuk biçimiylle de olsa, boşluklardan kurtulup, serbestlik ve rahatlamayı arzulamaktadır. Kaybedilen haklar , işsizlik, yoksulluk ve pahalılığa karşı var olan tepkileri ise, tali planda yer almaktadır.

Cunta'nın 1980 sonrası, toplumda yaratmak istediği, Toplumun değer yargılarını, önemli ölçüde tahrip eden ve genişçe bir kesimde zemin bulan bir şey de toplumdaki kültürel ve ahlaki çürümedir.

Toplum bugün,politikaların dışında ,en yoz gereçlerle uyutulmaktadır. Genelde, özellikle de büyük şehirlerde, fuhuş, homoseksüellik, ortalığı kaplamakta ve giderek de artmaktadır.

İnsanlar, kurtuluşu, TOTO, Milli piyango, kupon, kumarda aramaktadırlar. Bunlar, toplumda bugün görülen en yaygın özelliklerdir.

Toplumda bu alanda, gelecek açısından fazla umut verici ve aktif bir arayış olmasa da, durgun olsa da veya durgun gibi gözükse de, durgunluğun altında belli arayışlar, kıpırdanışlar ve oluşumlar, dingin de olsa, şekillenmektedir.
Ancak, bu sessiz şekillenmenin nasıl ne biçimde, nereye doğru şekilleneceği ise muğlaktır. Bu muğlaklık, konjüktürel dönemden de kaynaklanmaktadır. Ancak bugün, sınırlı da olsa belli çevrelerden, siyasi çevrelere (partilere) ilgi duyulmaktadır. Özellikle son dönemlerde burjuva siyasal partilerde (eskiye nazaran) görülen hareketlenmelerin topluma yansıyacağı ve kitlelerde, giderek siyasete ilgiyi arttıracağı da gözlenmektedir.

Toplumun, bugün bize bakışı ise olumsuzdur. Artık, devrimcileri kendi dışında görmektedir. Devrimcilerden, bugün, geleceğe ilişkin hiç bir umudu yok. Devrimcilerin fazlaca bir şey yapabileceklerini düşünmüyorlar. Bizler, şu an toplumun gözünde, anlamsız olan, bir şeyi yapamayan, habire yakalanan, ancak, tükenmesi de mümkün olmayan varlıklarız.

Elbette, kitlenin böyle bir bakışa sahip olmasından, devricilerin, alternatif bir güç olamayışları ve güçlü bir direniş gösteremeyişlerinin payı büyüktür. Hatta, birinci nedeni budur denebilir.

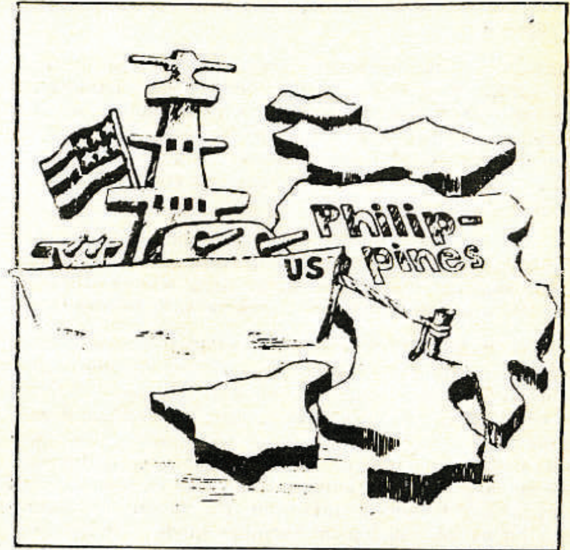
Bu dingin durumun ve gidişatın yanında, mahkum ailelerinde (bu duruma kıyasla) bir hareketlilik ve kıpırdanma söz konusudur. Hatta, zaman zaman kamuoyuna sesini duyurmaktadırlar. Mahkum ailerinin diğer kesimlere kıyasla, daha canlı ve dinamik oldukları gözlenmektedir.

Bunun yanında, öğrenci kesiminde de, belli hareketlilikler, kümelenmeler görülmektedir. Aydın kesiminde ise, abartıldığı kadar bir kıpırdanma yoktur. İşçi kesiminde de, bazı ufak tefek şeyler yapılmakta ise de (Grev-Boykot vb.) pek fazla bir yankı bulamamaktadır. Örneğin, ciddi sendikalaşma, dernek kurma, örgütlenme faaliyetleri yok gibidir. Olsa da bu kesim de fazlaca aktif değildir. Saydığımız kesimler içerisinde şimdiki durumları ile, başta mahkum aileleri olmak üzere, öğrenci kesiminde de görülen hareketlenmeler, bizler açısından bir dinamik güç olmasalar da, bu çevrelere yönelinip, ileride birer dinamik haline getirebilinirler.

Kürt halkı ise, zaten, başlı başına bir dinamik güç olarak en genelde kabul edilmelidir.

FİLİPİNLER:

MARCOS'A KARŞI AGUINO ÇÖZÜM MÜ?

Filipinler, muhalefetin en tanınmış ismi, Benigno Aguino'nun 21 Ağustos 1983'de sürgün dönüşü öldürülmesi ile hızlı bir alt üst oluş içine girdi. 60'lardan bu yana, en yaygın ve geniş toplumsal *olay olarak nitelendirilen, bu* alt-üst oluş, kolay bir sona varacağa da benzemiyor.

Toplumun her boyutunu, işçileri, öğrencileri, öğretmenleri, papazları, politik tutukluları vb. saran halk hareketi, Amerikan emperyalizminin kuklası, Marcos rejimine karşı, kıyasıya bir örgütlenme ve baş kaldırışa dönüştü. İktidarının 18. Yılında, Marcos rejimi tarihinin en derin sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik krizini yaşıyor. 80'li yıllarda, ekonominin bel kemiğini teşkil eden, ihracat ekonomisindeki durgunlukla patlayan ve de 84 yılında dış borçların 25,6 Milyar ABD Doları olması ile zirvesine ulaşan ekonomik kriz,ülkeyi sarsan en önemli etkenlerden biri durumundadır. 1983 ile 1984 arasında iflas eden şirketlerin sayısı 980 'dir. Köşe başlarında sigara satmanın " iş" olarak sayıldığı Filipinler' de, resmi işsiz sayısı 5.950.000'dir.

1982 Yılında baş gösteren ve bir yıl süren kuraklık 25.000 Hektar mısır ve pirinç tarlasını kuruttu, bunun sonucu olarak 350.000 aile kıtlığa mahkum oldu. Yurtdışına çalışmağa giden işçi sayısının, 600.000 olduğu da buna eklenirse, Filipin'leri sarsan krizin ekonomik boyutu daha da açıklığa kavuşmuş olur sanıyoruz.

Yeni sömürge ülkelerde, baş gösteren ekonomik krizlerin, kaçınılmaz sonucu siyasi krizin, Filipin'lerde de günlük hayatta yer aldığı ve giderek "kronikleştiği" gözlenmektedir.

Şubat seçimleri ile son şeklini alan, Marcos'un "Demokrasi oyunu" parlementodan , Gerilla hareketine kadar, geniş bir siyasi tavır alış ile karşı karşıya kalmış durumdadır.

ABD. Emperyalizminin bir sene önce geri çekilmesini tavsiye ettiği Marcos, seçimlerj asker zoru ve "hile" ile de olsa, herşeye rağmen kazanma çabasında.

Papazlar konseyi ve Amerikan gözlem heyeti başkanı Richard Lugar'ın bile protesto ettiği ve Papazlar konseyi başkanının halkı protestoya çağırdığı seçim, bir yanda Corazon Aguin o'nun başını çektiği burjuva muhalefetinin güç gösterisine dönüşürken, diğer yandan da silahlı gerilla hareketi NPA (yeni insanlar ordusu) nın örgütlenme ve hareket alanını genişletiyor.

Asker terörü ve toplumsal muhalefet eylemleri eşliğinde başlayan "seçim trajedisi" Reagan'ı bile bu "düzenbazlığa" karşı tavır almaya zorladı. Yalnız Manila'da seçmenlerin % 20-30'nun seçimlere katılması engellenirken, Malcati'de 2000 insan, seçim lokali önünde 850 oy sandığı çalınmasın diye oturma grevi yapıyordu.

Sendikaların, muhal efet parti ve örgütlerin çağrısını yaptığı 4 genel grev, hayatın her alanını 3 gün felce uğrattı. İlerici örgütler:
KMU (Sendikalar konfederasyonu)
NDF (Milli Demokratik Cephe)
CPP (Filipin Kominist Partisi)
LFS (Öğrenci Dernekleri)
BAYAN (Yeni Milli Koalisyon)
Diğer demokratik kitle, esnaf ve dini örgütler halkı seçimleri boykot etmeye çağırdılar.

Geniş boyutlu toplumsal çalkantılarla başlayan, Şubat seçimleri, güney Leyte'de " hayali köylerden" 12.000 oy çıkması, Marcos'un memleketi Ilocos Norte'de, seçim sandıklarının açılmadan oyların sayılması gibi skandallarla devam etti ve 14.2.86'da, Marcos'un az farklı yengisi ile seçimler sona erdi.

Burjuva muhalefeti, bu sonucu "sahtekarlık olarak niteleyip, protesto eylemlerine geçeceklerini ilan ettiler.

Burjuva muhalefet lideri Corazon *Aguino (Cory) ve yardımcısı Salvador* Laurel (Doy) kimdir?

12 Yerel örgütün kurduğu ve şimdi, sayısı 8'e inen örgütün sürdürdüğü, UNİDO (Birleşik Milli Demokratik İttifak) platformundan seçimlere katılan Aguino- Laurel ikilisi, "seçim ile demokratik dönüşümü " savunuyor.

"Gerçek için ölsen bile Allah senin için savaşır"sloganı ile seçimlere giren Aguino, sol'un anti-emperiyalist ittifak tekliflerini duymamazlıktan geliyor ve her fırsatta Amerika'ya bağlılığını ve anti komünizmini vurguluyordu.

Ekonomik programında, ihracat yerine içe dönük üretimi (ağırlıkla gıda) tesis edeceğini ~~açılayan~~ Aguino, yabancı sermayeye dokunulmayacağını, yabancı yatırımlarının desteklenmeye devam edileceğini belirtiyordu. Diktatör Marcos'un başlattığı tarım reformunu tamamlayacağını açıklayan Corazan Aguino bunun hemen ardından Marcos'un basın bürosu tarafından "Marcos'un tarım planını " çalmakla suçlanıyordu.

Filipin'in en nüfuslu aşiretlerinden biri olan, Cojuangco-Aşiretinin Şefi ve ateşli Marcos taraftarı Eduardo Cojuangco'nun kızı olan Aguino'nun, kendisi de geniş toprakların sahibidir. Filipinler'in hatırı sayılır bir kısmının sahibi olan, "baba Gojuangco'nun" bir de "özel ordusu" vardır. Başkan yardımcısı adayı Salvador Laurel (Doy) ise, ülkenin en eski aşiretlerinden ve de Marcos'un Partisi Milliyetçi Parti'nin eski senatörlerinden *olan, Marcos'dan sonra ülke' nin "en* iyi zamparası ve demagogu" olduğu söylenir.

AMERİKAN EMPERYALıZMİNıN ÇIKARLARI

Amerikan Emperiyalizmi'nin Okyanusya ve Doğu Asya'daki çıkarlarını üç noktada özetlemek mümkündür: Ekonomik, politik, askeri-stratejik.

Hammadde deposu, ucuz üretim alanları ve de askeri üs olabilme özellikleri , bu çıkarların üç temel eksenini oluşturuyor.

ABD. Emperyalizmi 1950'den beri yatırdığı her bir Amerikan Doları karşılığı, 3,56 Amerikan Doları kâr ettiğini biliyoruz ve de yazının başında sözünü ettiğimiz ekonomik kriz ve işsizler ordusu Emperiyalizmin bu çıkarlarına uygun ortamı hazırlamaktadır.

Filipinler'deki ,toplam ABD'nin dolaysız yatırımlarının 1,4 - 3 milyar dolar arası olduğu tahmin ediliyor. Yalnız, 1982 yılında yapılan, 220 milyon dolarlık yatırım, diğer Doğu Asya ülkesi olan Taiwan'da 79 milyon dolar Güney Kore'de 107 milyon dolar ile kıyaslandığında.

Filipinler'de:
1- Konuşulan dilin İngilizce olması
2- Güney Asya'daki en ucuz işgücünü bol miktarda bulundurması.
3- Yabancı sermayeye tanınan vergi serbestisi (Bir dereceye kadar.)
4- Tüm kârın serbestçe yurtdışına çıkarılabilmesi.
5- İhracat mamülleri, özel üretim bölgelerindeki (Serbest bölgeler) ithalat-ihracat vergi muafiyeti vb.

ABD Emperyalizmi'nin böyle verimli bir pazarı elinden kaçırmamak için Filipinler'de askeri, mali, siyasi egemenlik kurduğunu tahmin etmek zor olmasa gerek.

Ülkenin birçok önemli yerinde üs kurmuş bulunan ABD Emperyalizmi böylelikle, Filipinler'de hem"İç istikrarı (!) " sağlamakta, hem Doğu Asya Ülkelerini ve okyanusya'daki askeri, ekonomik, politik dengeyi (!) sağlamaktadır. Zamanla Sovyetler Birliği ile bir cephe konumuna gelen Okyanusya (Pasifik Okyanusu Ülkeleri),ABD için ötedenberi askeri müdahalelerine "atlama tramplemi" olarak gerektiren bir öneme sahip bir bölge olmuştur, ayrıca petrol nakliyesinin yapıldığı noktanın, bu bölgeden geçtiği ve ABD'nin bu bölgedeki yatırımlarının 23 milyar *dolara (1980 sonu) vardığı da gözönü*ne alınırsa Filipinler'in önemi ortaya çıkmakta.

Bu ülkedeki üslerin geçmişte üslendiği görevler şöyle özetlenebilir:
1900, Filipinler'de üslenen ABD birlikleri Ç in'deki "Boxer" ayaklanmasına müdahele ediyor.
1918, Aynı birlikler, Sibirya'da Kızıl Orduya karşı savaşa sürülüyor.

1927, Shangay ve Nanking'deki isyanlarda ABD'nin ticari çıkarlarını yine aynı birlikler koruyordu.

1955-56, ülkedeki 5 tam teşkilatlı askeri üsten (13.600 Amerikan askeri elemanını barındırıyor) biri olan Subic'ten Ç in Halk Cumhuriyeti'ne müdahele olarak CİA operasyonlar düzenledi.
1958, CİA, bu kez Clark üssünü İndonezya'daki Sukarno Rejimini destekleyici eylemler düzenlemek için kullanıyordu.
1979, Güney Kore- Kwanju ayaklanmasına Filipinler'den yollanan ABD birlikleri müdahele ediyordu.

Ayrıca Kore (1950-53)ve Vietnam (1964-75) savaşları sırasında, Filipinler "lojistik" anlamda önemli bir görevi yerine getiriyordu.

13. Hava kuvvetleri ve7. Filonun sürekli Filpinler'de üslendiğini belirtirsek, ülkenin ABD.Emperyalizmi'nin vazgeçilmez bir "İleri karakolu"olduğu açığa çıkmış olur sanırız.

Filipinler'i sarsan ekonomik ve siyasi kriz, bu bağlamda ABD tarafından dikkatle izlenmektedir. Filipinler'in geleceği üzerinde belirleyici etkisi olacak bu gelişmelerin, devrimci-demokrat muhalefeti içeren bölümünü gelecek sayımızda yayınlayacağız.

URUGUAY: TUPAMAROS'UN KONGRESİ

Montevideo'da 26 Aralık 1985'de MLN/Tupamaros'un 3. Kongresine binlerce kişi katıldı. Olayın ilginç yönü örgütün kuruluşundan bu yana gerçekleştirdiği 3. Kongre ile bundan önceki Kongre arasında yaklaşık 20 senenin geçmesidir. Kongreye katılanların çoğu 1970'den beri ya hapiste ya da yurtdışında sürgünde idiler.

Tupamaros, 1970'lerde her ülkede bazı çevrelerce iyi tanınıyordu. Küba devrimi ve Che Guevera'nın Bolivya'daki başarılı eylemlerinden, ilk olarak şehir gerilası stratejisini geliştiren Tupamaros oldu. Ve bu strateji sadece Latin Amerika'daki devrimcileri etkilemekle kalmadı. 1972'de mücadelelerinin en başarılı döneminde ordu tarafından yenilgiye uğratıldı ve bir sene sonra da askeri cunta idareyi ele aldı. Diktatörlük döneminde halkın dörte biri terör, işkence, baskı sonucu ülkelerini terk etmek zorunda kaldılar. 9 ay önce sivil bir hükümetin başa geçmesinden sonra Tupamaros yaptığı bu kongre ile legal bir parti olmanın ilk adımlarını attı.

Merkez Komite'den Julio Marenales kongrede 3 gün önce kapalı kapılar ardında 1200 üyenin katılımı ile yapılan bir toplantıya ilişkin yaptığı bir açıklamada tartıştıkları konuları; özeleştiri, strateji, proğram, plan ve bunların sonucunda oylama yapıldığını belirtti. Özeleştiride; "geçmişte belirli hatalar yapıldı, örneğin: Bizim tek mücadele yöntemine yani *silahlı* çatışmaya *pek fazla* önem vermemiz, yahutta halk arasında ve halkın örgütlerinde yeterli çalışmalarda bulunmamamız idi..."

Kongrede yapılan açıklamalara ve yayınlanan belgelere göre Tupamaros yeni bir "illegal" çalışmanın ve örgütlenmenin önüne geçmek için reformist bir çizgiyi yeni stratejisi olarak kabul ediyor ve vurguluyor. "Çoğumuz siyaset çizgimizin legal olarak sürdürülmesi kararındayız ve halkın düşmanlarını baskılarını arttırmalarına araç olarak kullanacakları provokasyon olanağı vermeyeceğiz.", diyor Julio Marenales.

Merkez Komitenin oy hakkı olan 33 üyesine istenen toplam hapis cezasının 412 sene olduğu göz önüne alındığında Tupamaros'un bu yeni çizgi belirlemesi acaba bir "günah çıkarma" anlamına mı geliyor?

Gelecek kongrenin Eylül 1986'da yapılması beklenmekte, Türkiye Solu'nun tartıştığı konulara ışık tutacağını düşündüğümüz ve de yeni sömürge ülkelerdeki gelişmeleri aktarması açısından ilerki sayılarımızda bu konuya tekrar döneceğiz.

İSPANYA'DA REFERANDUM

NATO'YA HAYIR- ABD ÜSLERİ KALKMALI

İspanya'da iktidardaki Sosyalist *Parti'nin uzun süredir ertelediği* "NATO'da kalıp kalmama" referandumu, nihayet 12 Mart'ta yapılıyor. Savaş sonrası, Avrupa tarihinde ilk kez bir ülke halkı askeri bir ittifak konusunda karar hakkına sahip oluyor. Bu olgu, geçtiğimiz yıllarda milyonlarca insanın ortak çabası ve protestosu ile gündeme geldi. Avrupa'daki Barış Hareketleri, salt yeni roketlerin yerleştirilmesine protesto temelinde gelişirken, siyasi partilerin reformist ve revizyonist çözüm önerilerinin etkileyemediği İspanyol Halk hareketi bu emperyalist ittifaka tümü ile karşı çıkmayı benimsemiştir. İktidar partisi PSOE ve Felipe Gonzales önemli seçim öncesi vaadlerinden biri olan bu referandumu sürekli geciktirmeye çalışarak, sanki bir görev yerine getirmeye çalışıyordu.

Fransa ve Yunanistan'dan sonra, İspanya'da da iktidar olan sosyalistler bu ülkede de emperyalizmin çı*karlarını, haöklarn* çıkarlarına karşı savunuyorlar.

Seçimler öncesinde muhalafet olma görevlerinden biri olarak kavranan ve de Barış Hareketi'nin sosyalistleri desteklemesini sağlayan "NATO'ya hayır!" politikası yerinin "NATO'nun emperyalist çıkarlarına itaat" politikasına bırakmıştır. Geçmişteki anti-emperyalist tavrı sürdürmeye çalışanlar ise "disiplin cezası" ya da "partiden ihraç" ile tehdit edilmektedirler.

27.12.85'de İspanya meclisi "Kortes'de yapılan oylamada sosyalistler (istisnasız), sağ kesim ve faşistler ile birlikte NATO'da kalınması için oy kullanmışlardır. Sosyalistlerin(!) bu açık teslimiyetçi tavırlarına rağmen parti başkanı ve başbakan Felipe Gonzales: "Referandumda çoğunluk hayır derse, NATO'dan çıkarız" demek yüzsüzlüğünü gösterebilmektedir.

Fransa ve Yunanistan'da yaşanan *örneklerinde* "sosyalistler" (!) sağa dönüşlerini tamamlamışlar ve bu bağlamda halkların "Sol'a" karşı duyduğu güveni boşa çıkarmışlardı. İspanya'daki gidişat PSOE'nin de aynı yolun yolcusu olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda İspanya'da devrimcilere düşen görev NATO'dan çıkma temelinde, kendiliğinden oluşan halk tepkisini devrimci bir yola kanalize etmek ve referandum NATO'da kalınması şekilinde sonuçlansa bile halk tepkisini devrimci politikalar temelinde örgütleyebilmektir.

16.2.86'da yapılan merkezi yürüyüşte ve 12 Mart'ta yapılacak referandumda İspanyol devrimcilerini yürekten destekliyoruz.

NOT: Referandum dolayısıyla Mart ayında İspanya Barış Hareketi'nin temsilcileri Almanya'ya gelip çeşitli şehirlerde toplantı düzenleyecektir.

ANTI-NATO KONGRESİ

NATO İLE BARIŞMI?

12 - 13 Nisan'da Köln'de Alman Barış Hareketinin bazı kesimleri Nato konulu bir kongre düzenleyeceklerdir son yıllarda Barış Hareketi yüzbinlerce insanı silahlanmaya karşı yürüttüğü halde, Nato'nun kendisini tartıştırmamıştır. Bu kongre, Barış Hareketi saflarında böyle bir tartışmayı başlatmayı amaçlamaktadır.

BUF (bağımsız Barış Hareketi), yöresel Barış İnisyatifleri, KB, DS, KPD'nin yanısıra Yeşil'lerin belli kesimleri ve DKP çizgisindeki güçler kongrenin hazırlık komitesini oluştutuyor.

- NATO'da BRD Emperyalizmin rolü
- ABD - Alman Emperyalizmi arasındaki fark / rekabet
- Kurtuluş Hareketlerine karşı NATO

... .vb. konularda çalışma grupları oluşturacak, bunun yanısıra panel ve tartışmalar düzenleyecekler.

Kongerenin ilginç yanı ağırlıkla tartışma noktalarının, Nato'nun Sovyetler Birliğine karşı tavrı ile ilgili konuları ayrılmış olmasıdır. Nato'nun üye ülkelerinde halklara ve halk hareketlerine karşı oynadığı "Jandarma"-rolüne önem verilmemiştir. Yalnız Türkiye'de de değil, sınıf mücadelesinin Batı Avrupa ülkelerine kıyasla nabzının daha yüksel olduğu NATO üyesi ülkelerde (İspanya, Portekiz, İtalya, Yunanistan) bu müdahalenin örnekleri yaşanmıştır. Bu bağlamda kongreye salt seyirci olarak değil, aktif bir biçimde katılınmalıdır. Üzerinde durulması gereken konu NATO üyesi olan ülkelerde devrimci bir perspektifin içeriğinin NATO'yu hedefleyen yanının vurgulanması gerektiğidir. Bu temelde Kongre'de uzun vadeli enternasyonal çalışmanın içeriğini de teşkil edecek olan bu perspektifler gündeme getirilmelidir.

HAİTİ

DEVRİK DİKTATÖR SIĞINACAK YER ARIYOR

Dünyanın en zalim ve rüşvetçi diktatörlerinden biri olan Jean Claude Duvalier haftalar boyu süren ve kendiliğinden gelişen bir halk direnişi sonucunda ailesi ile birlikte bir ABD askeri uçağı ile ülkesini terketmek zorunda kalmıştır.

Haiti'de, 30 sene süren ve Duvalier ailesinin babadan oğula geçen diktatörlüğünün 30 bin kişiyi katletmesine, 1 milyona yakın insanın köle işçi olarak komşu ülkelre satılmasına, Haiti'nin sadece Karibik'in değil Batı'nın en fakir ülkesi haline dönüşmesine neden olmuştur. Bu diktatörlük süresinde ülkesini açlıktan, işsizlikten Duvalier'in paralı işkenceci özel ordusunun baskısından dolayı kaçarak sürgüne gidenlerin sayısı ise bilinmemektedir.

Son açıklamalara göre şu anda İsviçre bankalarında 95 milyon doları bulunan devrik diktatör Jean Claude Duvalier son 15 yılın dış yardımının %10'nu cebine indirmiş bulunmaktadır. Ancak Jean C. Duvalier'in ülkeyi terketmesi ile yönetime gelen 5 kişilik gecici yönetim de halk tarafından zalimlikleri ve ABD'ye bağlılıkları ile tanınan 3 eski cuntacı general ve 2 sivil politikacıdan oluşmakta. Yani, Haiti'de halk direnişi örgütlü olmadığı gibi ortada ciddi bir muhalafet de yoktur, çünkü yapılan en ufak bir muhalafet çalışması hemen ezilmiştir. Fransa'da sürgünde yaşayan Haitili ilerici Jean C. Antoine'nin dediği gibi, "geleceği şimdiden kestirilemeyecek" bir konumdadır. Halk direnişi J. C. Duvalier'in ülkeyi terketmesi ile bitmemiş hatta direniş daha da canlanmıştır. Örneğin; 13.2.86'da başkent Port on Prince'de 50 bin kişinin katıldığı protesto yürüyüşünde şimdiki "Geçici Cunta yetkililerinin" geri çekilmesi istenmiştir.

ŞEHİTLERİMİZİ KALBİMİZDE YAŞATACAĞIZ

HİMMET TARHAN
1954 yılında Uşak'da doğdu. 17 Ocak 1981 günü çatışmada şehit düştü.

AHMET UZUN
Rize'de doğdu. 1981 yılında işkencede öldürüldü.

AYHAN ANIL
8 Ocak 1981 günü Tarsus'da işkenceci polisler tarafından öldürüldü.

ZEKERİYA AYDEMİR
1954 yılında Denizli'de doğdu. 14 Şubat 1981'de İstanbul'da çatışmada öldürüldü.

CEMİL TIPIRDAMAZ
1960 yılında Denizli'de doğdu. 14 Şubat 1981'de Uşak'da girdiği çatışmada öldürüldü.

CENGİZ ŞAHIN
1960 yılında doğdu. 14 Şubat 1981'de Uşak'da çatışmada öldürüldü.

TUNCER ÖZÇEKEN
1959'da Ardanuç'da doğdu. 20 Şubat 1981'de Ardanuç'da girdiği çatışmada şehit düştü.

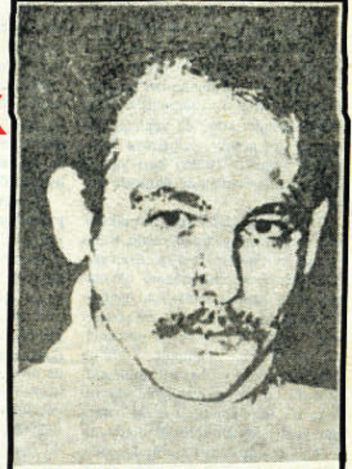
İBRAHİM ÇELİK
1960 yılında Şavşat'ta doğdu. 1981 de Şavşat'ta çıkan çatışmada şehit düştü.

ORHAN KESKİN
15 Şubat 1984'de Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde işkenceyle öldürüldü.

DEVRİMCİ İŞÇİ

ULAŞ UNUTULMAYACAK

ULAŞ BARDAKÇI 19 ŞUBAT 1972

KIZILDERE MEŞALESİ SONSUZA DEK YANACAK

KDZ-EREĞLİ
HALK-DER

